

T.C.
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SAHNE SANATLARI ANASANAT DALI
PERFORMANS TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

GIACOMO PUCCINI'NİN LA FANCIULLA DEL WEST
OPERASININ İNCELENMESİ

HAZIRLAYAN

HÜSEYİN YİĞİTCAN ATAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI

PROF. MAHMUT KAMERHAN TURAN

ANKARA- 2024

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Tarih: 02/ 08/ 2024

Öğrencinin Adı, Soyadı: Hüseyin Yiğitcan ATAR

Öğrencinin Numarası: 22120307

Anabilim Dalı: Sahne Sanatları Anasanat Dalı

Programı: Performans Tezli Yüksek Lisans Programı

Danışmanın Unvanı/Adı, Soyadı: Prof. Mahmut Kamerhan TURAN

Tez Başlığı: Giacomo Puccini'nin La Fancuilla Del West Operasının İncelenmesi

Yukarıda başlığı belirtilen Yüksek Lisans tez çalışmamın; Giriş, Ana Bölümler ve Sonuç Bölümünden oluşan, toplam 65 sayfalık kısmına ilişkin, 10/ 07/ 2024 tarihinde tez danışmanım tarafından "Turnitin" adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 2'dir. Uygulanan filtrelemeler:

1. Kaynakça hariç
2. Alıntılar hariç
3. Beş (5) kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

"Başkent Üniversitesi Enstitüleri Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Usul ve Esaslarını" inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Öğrenci İmzası:

ONAY

Tarih: 02/ 08/ 2024

Öğrenci Danışmanı Unvan, Ad, Soyad, İmza:

Prof. Mahmut Kamerhan TURAN

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca hiçbir zaman desteklerini esirgemeyen ve daima yanımda olan tez danışmanım Prof. Mahmut Kamerhan TURAN'a, tez sürecimde karşılaştığım akademik zorlukları aşmamı sağlayan Prof. Dr. Nalan YİĞİT'e, bitirme konserimin repertuvarını hazırlamamda çok büyük emeği olan İzmir Devlet Opera ve Balesi solist sanatçısı ve şan pedagogu Birgül Su ARİÇ'e, araştırmış olduğum opera eserinin metninin Türkçe'ye çevrilmesi konusunda yardımlarını esirgemeyen İtalyanca dil eğitimcisi Leonardo BÂBA'ya, tüm eğitim hayatım boyunca attığım her adımda beni daima destekleyen aileme ve üzerimde emeği geçen herkese sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Hüseyin Yiğitcan Atar

Ankara- 2024

ÖZET

Hüseyin Yiğitcan Atar, Giacomo Puccini'nin La Fanciulla del West Operasının İncelenmesi, Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sahne Sanatları Anasanat Dalı, Performans Tezli Yüksek Lisans Programı, 2024

Bu çalışma, Giacomo Puccini'nin La Fanciulla del West operasına ilişkin müzikal stil ve yorumculuk özellikleri ile David Belasco'nun sahneleme, oyunculuk teknik ve yöntemlerinin incelenmesi amacı ile yapılmıştır. Nitel araştırma yöntemi ile yapılan bu çalışmada, ilgili yazın için gerekli doküman taramaları yapılmıştır. Elde edilen dokümanlar ışığında; Puccini, Belasco ve La Fanciulla del West operası hakkında amaçlanan incelemeler yapılmış; bu incelemelerin geçerliği ve güvenilirliğine yönelik iki farklı alan uzmanından onay alınmıştır. Konu bakımından dünyanın ilk ve tek 'Western' operası olan bu eser, Amerikan tiyatro rejisörü David Belasco'nun 20. yüzyıl modern dönemde yazdığı ve sahnelediği Amerikan yöreseli The Girl of the Golden West tiyatrosundan uyarlanmıştır. Puccini'nin bestelediği La Fanciulla del West operasına ilişkin müzikal stil ve yorumculuk özellikleri ile Belasco'nun sahneleme, oyunculuk teknik ve yöntemleri arasında sanatsal bir bağ kurulmuş ve opera eseri; karakter, öyküsel, müzikal ve metinsel olarak incelenmiştir. Puccini, Belasco'nun tiyatrosunda vurguladığı Amerikan yöreselliğine, konu akışına büyük özen göstermiş ve müzikal yönden inandırıcılığı desteklemek amacı ile bazı ön çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu ön çalışmalar esnasında Puccini, 1900'lü yıllarda Amerika kıtasında popüler olan birçok müzikal kaynağı incelemiştir. Başta Claude Debussy olmak üzere, etkilendiği bazı empresyonist bestecilerin müzikal fikirlerinden yola çıkarak 20. yüzyıl modern dönem dinleyicisinin de beklentilerini göz önünde bulunduran Puccini, La Fanciulla del West operasında büyük oranda yer verdiği Amerikan yöresine ait müzikal melodiler, Latin ritimleri, salon caz müziklerini andıran akor tınıları ile esere müzikal anlamda egzotiklik kazandırdığı ve dünyaca ünlü klasik opera eserleri arasında müzikal yönden apayrı bir fark yarattığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Puccini, La Fanciulla del West, Opera

ABSTRACT

Hüseyin Yiğitcan Atar, Analysis of Giacomo Puccini's La Fanciulla del West Opera, Başkent University, Institute of Social Sciences, Performing Arts Department, Performance Master's Program with Thesis, 2024

This study was conducted to examine the musical style and interpretation features of Giacomo Puccini's opera *La Fanciulla del West* and David Belasco's staging, acting techniques and methods. In this study conducted with qualitative research method, necessary document scans were made for the relevant literature. In the light of the documents obtained; Purposeful reviews have been made about Puccini, Belasco and the opera *La Fanciulla del West*; Approval was received from two different field experts for the validity and reliability of these examinations. This work, which is the world's first and only 'Western' opera in terms of subject matter, is adapted from the American vernacular play *The Girl of the Golden West*, written and staged by American theater director David Belasco in the 20th century modern period. Belasco's musical style and interpretation of the opera *La Fanciulla del West* composed by Puccini; An artistic connection was established between staging, acting techniques and methods, and the opera work; The characters were examined narratively, musically and textually. Puccini paid great attention to the American vernacular and the flow of the subject, which Belasco emphasized in his theatre, and carried out some preliminary studies in order to support musical credibility. During these preliminary studies, Puccini examined many musical sources popular in the American continent in the 1900s. Based on the musical ideas of some of the impressionist composers he was influenced by, especially Claude Debussy, and taking into account the expectations of the 20th century modern audience, Puccini used musical melodies from the American region, Latin rhythms, and chords reminiscent of lounge jazz music, which he largely included in his opera *La Fanciulla del West*. It has been concluded that it adds musical exoticism to the work with its tones and creates a completely different musical difference among world-famous classical opera works.

Key Words: Puccini, *La Fanciulla del West*, Opera

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iii
TABLolar LİSTESİ.....	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	vii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Cümlesi	2
1.2. Alt Problemler	2
1.3. Araştırmanın Amacı.....	2
1.4. Araştırmanın Önemi	2
1.5. Sınırlıklar.....	3
1.6. Tanımlar	3
2. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	5
2.1. Giacomo Puccini.....	5
2.1.1. Yaşamı	5
2.1.2. Eserleri.....	9
2.1.3. Opera anlayışı.....	10
2.2. David Belasco.....	12
2.2.1. Yaşamı	12
2.2.2. Eserleri.....	14
2.2.3. Tiyatro anlayışı.....	14
2.3. The Girl of the Golden West Tiyatrosunun Sahnelenişi	19
2.4. Puccini ve Belasco'nun Temasları	23
3. YÖNTEM	27
3.1. Araştırma Kapsamı	27
3.2. Araştırmanın Modeli.....	27
3.3. Literatür Taraması.....	27
3.4. La Fanciulla del West Operasının İncelenmesi, Analizi ve Yorumlanması	27
3.5. Geçerlik ve Güvenirlik	28
4. LA FANCUILLA DEL WEST OPERASI.....	29
4.1. Orkestra ve Koro Düzeni	29

4.2. Ses Gruplarına Göre Rol Dağılımı.....	30
4.3. İlk Dünya Prömiyeri Solistleri	31
4.4. Karakter İnceleme.....	32
4.5. Eserin Konusu	35
4.5.1. Birinci perde.....	35
4.5.2. İkinci perde.....	41
4.5.3. Üçüncü perde.....	44
4.6. Gerçekçilik Etkisi	47
4.7. Belirgin Müzikal Yapı ve Egzotizm Örneklendirmeleri.....	47
SONUÇ.....	63
KAYNAKLAR	66
EKLER	
Ek 1: Türkçe Libretto	
Ek 2: Mektuplar	

TABLULAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 2.1. The Girl of the Golden West Tiyatrosu Giriş Resmi.....	20
Tablo 2.2. The Girl of the Golden West Tiyatrosu I. Perde Vals Sahnesi	21
Tablo 2.3. The Girl of the Golden West Tiyatrosu II. Perde.....	21
Tablo 2.4. The Girl of the Golden West Tiyatrosu IV. Perde	22
Tablo 2.5. G. Gatti-Casazza, David Belasco, A. Toscanini, Giacomo Puccini	26
Tablo 4.1. La Fanciulla del West Operası Afişi.....	29

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa
Şekil 4.1. Birinci Perdenin Girişi.....	48
Şekil 4.2. Do Notası Üzeri Tam Ton Dizi	48
Şekil 4.3. Aşk Motifi.....	49
Şekil 4.4. İhtiras Motifi	49
Şekil 4.5. Soyguncu Motifi (Cake Walk)	50
Şekil 4.6. Amerikan ‘‘Cake Walk’’ Stili Ritmik Yapısı	50
Şekil 4.7. David Belasco’nun ‘‘Rose of Rancho’’ Oyunundan Bir Cake Walk Müziği.....	50
Şekil 4.8. Hello Polka, Alla Polka	51
Şekil 4.9. Poker Oyunu Motifi.....	51
Şekil 4.10. ‘‘The Girl of the Golden West’’ Tiyatrosu Polka Salonu Müziği.....	51
Şekil 4.11. Sonora ve Trin’nin Girişi	51
Şekil 4.12. Jake Wallace’ın Balad Türü Şarkısı	52
Şekil 4.13. Re Major Pentatonik Dizi	52
Şekil 4.14. Hello, Minnie (Minni’nin Sahneye Girişi).....	52
Şekil 4.15. Genişletilmiş Akor Örnekleri	53
Şekil 4.16. Hello, Minnie!	53
Şekil 4.17. Si Minör Pentatonik Melodi (Ti voglio bene, Minnie).....	54
Şekil 4.18. Si Minör Pentatonik Dizi	54
Şekil 4.19. Rance’in Aryası, ‘‘Minni, Dalla mia Casa Son Partito’’	54
Şekil 4.20. Minne’nin ‘‘Laugi nel Soledad’’ Aryasının Final Bölümü.....	55
Şekil 4.21. Vals Müziği.....	55
Şekil 4.22. Aşk Düeti	56
Şekil 4. 23. İkinci Perdenin Girişi.....	56
Şekil 4.24. Re Notası Üzeri Tam Ton Dizi.....	57
Şekil 4.25. Kahkaha Şarkısı ve Wowkle’nin Ninnisi.....	57
Şekil 4.26. Minnie’nin Aryası, ‘‘Oh, sapeste come il vivere é allegro!’’	57
Şekil 4.27. Tekrarlanan Aşk Motifi.....	58
Şekil 4.28. Johnson ve Minnie’nin Düeti ‘‘Dolce vivere e morire’’	58
Şekil 4.29. Johnson’nın ‘‘Or son sei mesi’’ Aryasının Girişi.....	59
Şekil 4.30. ‘‘Or son sei mesi’’ Aryasının Final Bölümü.....	59

Şekil 4.31. Üçüncü Perdenin Girişi.....	60
Şekil 4.32. Claude Debussy, Voiles	60
Şekil 4.33. Nick'in Resitatifi	61
Şekil 4.34. Johnson'nın Aryası, 'Che'ella Mi Creda'	61
Şekil 4.35. Sol Bemol Major Petatonik Dizi	61
Şekil 4.36. Son Perde Final Bölümü, 'Addio, mia California!'	62

1. GİRİŞ

19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başlarında, yapıtları ile kendi alanlarında önem kazanan İtalyan besteci Giacomo Puccini ve Amerikan tiyatro rejisörü David Belasco arasında, sanatsal yönden ortak özellikler vardır. Bu özellikler; romantizm, realizm, verismo, natüralizm, egzotizm, empresyonizm sanat akımlarıdır. Bu sanat akımları, Puccini'nin operaya uyarlamak için seçtiği konuları ve müzikal anlatımcılığını etkilediği gibi David Belasco'nun da kendi yazdığı ya da revize ettiği tiyatro eserlerinin konularını ve sahneleme tekniklerini oldukça etkilemiştir.

Kendi alanlarında dünyaca ünlü iki sanatçının etkileşimlerinin sonucu olarak, Belasco'nun bir Uzak Doğu öyküsünden uyarladığı Madam Butterfly ve kendi yazdığı bir Amerikan yöreseli olan The Girl of the Golden West adlı tiyatro eserleri, Puccini tarafından opera sanatına uyarlanmıştır.

20. yüzyıl döneminin ilk yıllarında Belasco, hızla gelişen teknoloji ile birlikte sahne mekaniği konusunda her zaman yeni buluşlar elde etmiş ve sahneye koyma sanatına dair Amerikan tiyatrosuna birçok yatırımlar kazandırmış önemli bir rejisördür. Amerikan tiyatrosu ve Broadway dünyasında önem kazanmış olan natüralist rejisör Belasco'nun yazdığı The Girl of the Golden West tiyatrosu; sahneleme ve oyunculuk bakımından güçlü bir anlatıma sahiptir. Aynı zamanda; konu, yer, zaman, karakter, kostüm ve yaratılan sahne atmosferi bakımından 'Batı' kültürü ele alınmış olması, eseri operaya uyarlayan Puccini'nin müzikal anlayışına egzotik bir yapı kazandırmıştır.

New York seyahati sırasında Puccini, Belasco'nun kendi tiyatrosunda seyrettiği bu eserin etkisi altında kalmış ve La Fanciulla del West operasını bestelemiştir. Besteleme teknikleri açısından Puccini, çağdaşlarını yakından takip etmiş; ancak, eserlerinde kendi öznel stilini oluşturmuştur. Bu operanın, Puccini'nin opera stili ve yorumculuk özellikleri ile Belasco'nun sahneleme, oyunculuk teknik ve yöntemleri açısından incelenmesinin, eserin daha iyi anlaşılmasında ve yorumlanmasında yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

1.1. Problem Cümlesi

Giacomo Puccini'nin bestelediği La Fanciulla del West operasında, bestecinin opera stili ve yorumculuk özellikleri ile eserin yazarı David Belasco'nun sahneleme, oyunculuk teknik ve yöntemleri nelerdir?

1.2. Alt Problemler

1. La Fanciulla del West operasında;
 - 1.1 Orkestra ve koro düzeni nasıl oluşturulmuştur?
 - 1.2 Karakterler ses gruplarına göre nasıl ayrılmıştır?
 - 1.3 Hangi solistlere ilk dünya prömiyerinde yer verilmiştir?
2. La Fanciulla del West operasındaki karakterlerin özellikleri nelerdir?
3. La Fanciulla del West operasının konu akışı üç perdeye nasıl yayılmıştır?
4. La Fanciulla del West operası diğer sanatsal kuramlar ile ilişkilendirildiğinde nasıl bir gerçekçilik etkisine sahiptir?
5. La Fanciulla del West operasında karakterlere yönelik müzikal anlatım nasıldır?
6. Eserde gerçekçiliğe etki eden müzikal egzotizme dair başlıca örnekler nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Giacomo Puccini'nin La Fanciulla del West operasına ilişkin stil ve yorumculuk özellikleri ile David Belasco'nun sahneleme, oyunculuk teknik ve yöntemleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın, La Fanciulla del West operası hakkında yapılabilecek olan farklı akademik araştırmalara ve birçok sahne çalışmalarına destek sağlayabileceği düşünülmektedir.

1.5. Sınırlıklar

Bu araştırma; ulaşılabilen literatür, tez için ayrılan süre ve La Fanciulla del West operasının ortaya çıkmasına etki eden kişiler ile birlikte ele alınarak; karakter, öyküsel, müzikal ve metinsel olarak incelenmesi ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Diyatonik Dizi: Klasik batı müziğinde, B2 ve K2 aralıklarından oluşan sekiz adet sesin sıralanması ile oluşturulan majör ve minör dizilere diyatonik diziler denir. B2+B2+K2+B2+B2+B2+K2 aralıklarından majör diyatonik; B2+K2+B2+B2+K2+B2+B2 aralıklarından ise minör diyatonik dizi oluşur.

Egzotizm (Yabancılık): Uzak ve yabancı yerlerin sahip olduğu özelliklere karşı bir eğilimdir. Egzotizm, 19. yüzyıl sonlarından itibaren bazı etnik grup ve medeniyetlerin etkisi ile sanat ve tasarıma yansımıştır. Oryantalizm (kendi konumuna göre Batı'dan Doğu'ya bakış), oksidentalizm, (kendi konumuna göre Doğu'dan Batı'ya bakış) olarak iki gruba ayrılır.

Empresyonizm (İzlenimcilik): Empresyonizm, 19. yüzyılın sonlarında sembolizmin devamı olarak; realizme, natüralizme, parnasizme tepki olarak ortaya çıkmış bir sanat akımıdır. Bu akımın ana unsuru doğadır. Fakat doğa, gerçekte olduğu gibi değil; ondan edinilen izlenimler ile öznel bir şekilde anlatılır (Nutku, 1990).

Melodram: Melodram, (*melo- melodi*), (*dram- oyun*) sözcüklerin birleşimi ile Antik Yunan tiyatrolarında ortaya çıkmıştır. Antik Yunan tiyatrosunda koro ile oyuncu arasında geçen şarkılı diyalogların olduğu ve oyuncuların, müzik ile sahneye giriş çıkış yaptıkları bir oyun türü olarak geçmekteydi. Çağdaş tiyatrodada ise acıklı, duygusal konuların ve gerilimi yüksek sahnelerinin olduğu bir oyun türü olarak geçmektedir. Örneğin; iyi adam, güzel kadın ve kötü adam karakterleri günümüzde yer alan melodram türü oyunların yapı taşlarını oluşturmaktadır (Nutku, 1990).

Natüralizm (Doğalcılık): Romantizme ve realizme tepki olarak doğan natüralizm, teknolojik ve bilimsel gelişimlerinde etkisi ile ilk olarak, 19. yüzyılın ikinci yarısında Emile Zola önderliğinde Avrupa'da ortaya çıkan bir detay akımıdır. Sanatçının, deney ve

gözlem yaparak bir bilim insanı gibi çalıştığı bu akımda gerçekçilik çok önemlidir (Nutku, 1990).

Realizm (Gerçekçilik): 19. yüzyılın ikinci yarısında romantizme tepki olarak doğan realizm; insanı, doğayı ve gerçek yaşamı hiçbir olağan üstü bir olaya yer vermeden olduğu gibi anlatır. Tüm sosyal sınıfları, eylemleri, kırsal yaşamları konu edinen ve bu hayatları; günlük, sade bir konuşma dili ile anlatan demokratik bir akımdır. Realizm, yirminci yüzyıla kadar taşınmış ve ‘toplumsal gerçekçilik’ adını almıştır (Nutku, 1990).

Romantizm (Coşumculuk): 18. yüzyılın sonunda klasisizmin aristokratik sosyal ve siyasi dengesine tepki olarak doğan romantizm; hayallerin ve duyguların ön planda olduğu felsefeyi, müziği ve edebiyatı etkileyen entelektüel bir akımdır (Nutku, 1990).

Sansasyon: İnsanlar üzerinde sevinç, heyecan, merak, korku ve bunun gibi benzer duyguların açığa çıkmasını sağlayan etkileyici olaylara sansasyon denir.

Pentatonik Dizi: Yunan dilinde sözcük terimi olarak (penta- beş); (tonik- ses) anlamına gelmektedir. Dolayısıyla, pentatonik dizi de beş sesli dizi anlamını karşılamaktadır. Pentatonik diziler, bir oktavin B2 ve K3’lü aralıkları ile beş eşit parçaya bölünmesi ile oluşur. Günümüzde, caz ve blues müziklerinde sıklıkla kullanılmaktadır. B2+B2+K3+B2+K3 aralıklarından major pentatonik diziler; K3+B2+B2+K3+B2 aralıklarından ise minör pentatonik diziler oluşur.

Tam Ton Dizi: Birbirlerine tam ses uzaklıkta olan altı ardışık notadan oluşan dizilere tam ton dizi denir. B2+B2+B2+B2+B2 aralıklarından tam ton diziler oluşur.

Verismo (Gerçekçilik): ‘Vero’ kelimesinden gelmekte olan verismo akımı, 19. yüzyılın sonlarına doğru realizm ve natüralizm akımlarını İtalyan bünyesine taşıyarak, opera sanatında ortaya çıkmış bir İtalyan gerçekçilik akımıdır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Giacomo Puccini

Bu bölümde Giacomo Puccini'nin yaşamı, eserleri, opera anlayışı konularına yer verilmiştir.

2.1.1. Yaşamı

Giacomo Puccini, 22 Aralık 1858'de İtalya'nın Toscana eyaletinde, Lucca şehrinde doğmuştur. Annesi Albina Puccini ve babası Micheal Puccini, müzisyen kökenli ailelerden gelmektedir. Puccini ailesi, 17. ve 19. yüzyılları arasında yaklaşık iki yüz yıl boyunca Lucca'daki San Martino Katedralinin müzik organizasyonlarını sürdüren bir müzik hanedanlığıdır (Budden, 2002).

Bir kilise orgcusu olan babası Micheal Puccini, Giacomo Puccini'nin atalarından gelen müzik geleneklerini sürdürmesi için piyanonun tuşlarına bozuk paralar koyarak onu küçük yaşlarda teşvik etmeye başlamıştır. Böylece, Giacomo Puccini ne zaman babasının koyduğu bozuk paraları almak istese elleri piyanonun tuşlarına gitmiş ve o notalara daha küçük yaşta basmaya başlamıştır (Nebioğlu, 1950). Yedi çocuklu bir ailenin son ve tek erkek evladı olan Giacomo Puccini, henüz beş yaşında babasını kaybetmiştir. Ablaları ve kendisi, henüz çalışmak için yaşça küçük olmalarından dolayı, Lucca Belediyesi tarafından Albina Puccini'ye küçük bir emekli maaşı bağlanmış ve San Martino Katedrali org müzisyenliği pozisyonu da Giacomo Puccini'ye özel olarak her zaman açık tutulmuştur (Budden, 2002).

Babasının eski öğrencileri olan Fortunato Magi ve Carlo Angeloni'ye emanet edilen Giacomo Puccini, ilk müzik eğitimlerini de babasının yetiştirdiği bu kişilerden almıştır. Fakat, bir türlü müziğe adapte olamamış ve sevememiştir. Müziğe karşı olan ilgisizliğinden dolayı artık hanedanlığın sona ereceği düşünülmüşse de annesi Albina Puccini ümidini hiçbir zaman yitirmemiştir. Albina Hanım, Giacomo Puccini'nin müzikal anlamda donanım ve ciddiyet kazanması için önemli müzik okullarından profesyonel eğitimciler bulmuş ve oğlunun müzik eğitimini daima desteklemiştir. Giacomo Puccini, annesinin ve öğretmenlerinin destekleri ile müzikal anlamda ilerlemeler göstermiştir. On

dört yaşına geldiğinde, Lucca'nın San Martino Katedrali'nde org ve genelevlerinde piyano çalarak müzik mesleğinden gelir elde etmeye başlamıştır (Yener, 1966).

1876'da Pisa'da izlediği Giuseppe Verdi'nin "Aida" adlı operası, bestecinin kariyer planlamalarında önemli derecede etkili olmuştur. Carlo Angeloni'nin yönlendirmesi ve İtalyan Kraliçesi Margerita'nın kendisine sağlamış olduğu burs yardımı ile Milano Konservatuvarı'nda okumuştur. Bu okulda, ünlü keman sanatçısı Antonio Bazzini ve opera bestecisi Amilcare Ponchielli gibi nitelikli sanatçılar ile çalışmıştır. Maddi anlamda zor bir hayata maruz kalan besteci, yaşamış olduğu maddi yokluk sıkıntılarının açtığı yaraları bu önemli kişilerden aldığı müzikal eğitimlerin vermiş olduğu manevi huzur ile kapatmıştır. Okuduğu bu okulda bestecilik bölümünde okuyan öğrencilerden istenilen mezuniyet eserini "Capriccio Sinfonico" adında bir orkestra eseri olarak bestelemiş ve 1883 yılında gösterişli bir tören ile mezun olmuştur. Bu eserdeki bazı temaları, 1896 yılında bestelediği "La Boheme" operasında da kullanmıştır (Altar, 1981).

İlk opera eserini, 1883 yılında Milano'daki "Sonzogna Basımevi" tarafından düzenlenen bir yarışmaya yönelik bestelediği tek perdelik "Le Villi" operasıdır. Bu eseri, Fransız bestecisi Aldophe Adam'ın "Giselle" adlı bale eserinin bir sahnesinde işlemiş olduğu bir konudan esinlenerek yazmıştır. "Le Villi", ona ödül kazandıramamış; fakat, libretto yazarı Arrigo Boito ve Puccini'yi yakından tanıyan diğer bir grup dostun yaptığı maddi manevi yatırımlar neticesinde eserin prodüksiyonu üstlenilerek 31 Mayıs 1884'te, Milano Teatro Dal Verme'de prömiyeri yapılmıştır. Uzunca bir süre temsil edilmeye devam eden bu eser, henüz genç yaşta olan besteciye ilham vererek biraz ün ve biraz maddi geçim kaynağı sağlamıştır. Kazanmış olduğu bu ün sayesinde Milano'da müzik yayıncısı olan Guilo Ricordi'nin ilgisini çekmiş ve aralarında bir iş anlaşması doğmuştur. Anlaşmaya göre, Giacomo Puccini'ye aylık olarak ödenecek olan belli bir miktar maaş karşılığında; öncelikle, tek perde olan "Le Villi" operasını iki perdeye çıkaracak ve sonra; İtalya'nın önemli opera evlerinden biri olan La Scala Tiyatrosu için de yeni bir opera eseri yazacaktır. Bu anlaşmadan sonra, henüz genç besteci olan Puccini, hayatını tamamen opera besteciliğine adanmıştır (Altar, 1981).

La Scala Tiyatrosu için bestelediği üç perdelik "Edgar" operasının prömiyeri, Milano'da La Scala Tiyatrosu'nda 21 Nisan 1889'da yapılmış; fakat, pek başarı getirememiştir. Puccini, bu başarısızlığın sebebini eserin libretto kısmının zayıf olmasına bağlamış ve bir sonraki çalışmasına dayanak sağlayacak daha kaliteli bir konu bulmaya

koyulmuştur. Guilo Ricordi, Giacomo Puccini'den ümidini kesmemiş ve onu, yeni bir eser yazması için maddi manevi desteklemeye devam etmiştir (Budden, 2002).

Büyük bir hırsla çalışmalarına devam eden Puccini, ünlü bir Fransız roman yazarı olan Abbé Prévost'un romanından esinlenerek yazdığı üçüncü operası, "Manon Lescaut" ile çok büyük bir başarı yakalamıştır. Eserin ilk prömiyeri, 1 Şubat 1893'te Torino'da Regino Tiyatrosu'nda yapılmış ve aynı sene içerisinde dünyanın birçok operalarında sergilenmiştir. "Manon Lescaut", henüz otuz beş yaşındaki besteciye oldukça cömert bir gelir kazandırmış; "La Bohème", "Tosca", "Madame Butterfly" ve "La Fanciulla del West" operaları ile ileride kazanacağı daha büyük başarıların ve bir dünya şöhretinin temellerini atmıştır (Altar, 1981).

Fransız roman yazarlarının konularını ele almaya devam eden Puccini, beş gerçekçi opera kategorisinde önem ile vurgulanan "La Bohème" operasını bestelemiştir. Fransız yazar Henri Murger'ın bir hikayesinden esinlenerek bestelediği eserin ilk prömiyeri, 1 Şubat 1896'da Torino'da Regino Tiyatrosu'nda yapılmıştır. Dünya opera tarihinde, verismo akımına önemli bir örnek olarak gösterilen La Bohème operası, maddi yokluk içinde Paris'te yaşayan beş sanatçı gencin yaşadığı 'Bohème' bir hayatı özendirici bir dille anlatmaktadır. Günümüzde dahi, okul okumak için uzak memleketlere göçen öğrencilerin yaşadıkları zorlukları, mücadeleleri, aşkları gözler önüne sermekte ve özellikle sanat okullarında okuyan ya da mezun olmuş birçok seyirciye dejavu yaşatmaktadır (Altar, 1981).

14 Ocak 1900'de Roma'da Costansiz Tiyatrosu'nda sergilediği üç perdelik "Tosca" operası, halk tarafından coşku ile karılanmış ve Avrupa opera literatürleri arasına hızlı bir şekilde dahil olmuştur. Eserin librettosu, Fransız yazarı Viktorien Sardou'nun "La Tosca" adlı dramından esinlenerek yazılmıştır. "Tosca" operası, Puccini'nin natüralizme ve 20. yüzyıl modern döneminin armonik yeniliklerine olan ilk adımıdır.

20. yüzyıl modern dönemde Amerikan tiyatrolarında etkisini gösteren natüralist rejisör David Belasco'nun Uzak Doğu ve Amerikan yöreseline ait "Madam Butterfly" ve "The Girl of the Golden West" adlı tiyatro eserlerini operaya uyarlama fikri; Puccini'nin, müzikal ve sahne yönünden oldukça yenilikçi adımlar atmasına sebep olmuştur. Bu eserler, New York Metropolitan Operası'nda temsil edilmiş; başrollerini dünyaca ünlü büyük soprano Emmy Destinn ve dünyaca ünlü büyük tenor Enrico Caruso üstlenmiştir.

1903 ile 1910 arasındaki dönem, Puccini'nin hayatındaki en zor dönemlerden biri olmuştur. 1903 yılı ‘‘Madame Butterfly’’ operasını bestelediği sırada, geçirdiği bir araba kazası sonucu eskisi gibi yürüyemez bir hale gelmiştir. Bunun sonucunda da çalışmaları biraz yavaşlamıştır. 1981 yılından beri, Torre del Lago’da uzun süre birlikte yaşadığı ve çocuk sahibi olduğu sevgilisi Elvira Gemignani ile 3 Ocak 1904’de evlenmiştir. En başından beri geçinmesi zor olan karısı Elvira’nın kıskançlık krizleri, Giacomo Puccini’nin dünya şöhreti arttıkça şizofrenik bir boyuta ulaşmış ve Puccini’yi çok mutsuz bir hale getirmiştir. Elvira hanım, Doria Manfredi adında genç bir hizmetçi kız ile kocasının aşk yaşadığını ortaya koymuş ve genç kızı, herkesin içerisinde rencide etmiştir. Yaşadığı bu üzücü olaya ve üzerine atılan bu yüz kızartıcı iftiraya dayanamayan Doria Manfredi, odasında kendisini zehirleyerek intihar etmiştir. Genç kızın ailesi tarafından yaptırılan otopsi raporunda ise bakire olduğu tespit edilmiştir. Ardı ardına gelen bu olaylar, Puccini’yi oldukça üzmüş ve mesleki olarak biraz duraksatmıştır (Yener, 1992).

1912 yılında, Giacomo Puccini’nin sadık destekçisi Giulio Ricordi vefat etmiştir. Bir süre sonra Giacomo Puccini, ‘‘Il Trittico’’ (Üçlü eser) adında her biri birer perdelik ve bir seri olarak temsil edilen ‘‘Il Tabarro’’, ‘‘Suor Angelica’’ ve ‘‘Gianni Schicchi’’ operalarını ‘‘Grand guignol’’ (Büyük Kukla) adlı bir Fransız sitili ile bestelemiştir. İlk olarak, 1918 yılında New York Metropolitan Operası’nda temsil edilen eser, Birinci dünya savaşı sonrası, 1919’da İtalya’da ancak temsil edilebilmiştir.

Altmış yedi yaşına geldikten sonra popülerliğinde azalma olduğunu hissetmeye başlayan Puccini, eski ihtişamını geri kazanmak için ‘‘Turandot’’ operasını bestelemeye başlamıştır. Metin yazarlığını Giuseppe Adami ve Renato Simoni hazırlamıştır. Fakat, sağlık durumundan dolayı eserin son perdesi olan üçüncü perdenin birinci bölümüne kadar devam ettirebilmiştir. Geri kalan kısmı, öğrencisi Franco Alfano tamamlamış ve 25 Nisan 1926 yılında, Milano’da La Scala tiyatrosunda temsil edilmiştir.

Başta boğaz ağrısı sebebiyle tıbbi yardım isteyen Puccini’ye, gırtlak kanseri teşhisi konmuş ve kanser, ağır derecede ilerlediğinden dolayı radyasyon tedavisi için 1924’te Brüksel’e gönderilmiştir. Ancak, tedavi prosedürüne dayanamayacak kadar vücudu zayıf olduğundan dolayı 29 Kasım 1924’te tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetmiştir. Giacomo Puccini, öldükten sonra geriye çok büyük bir servet bırakmış ve dünya üzerinde ticari açıdan en verimli opera bestecisi olmuştur. Puccini, İtalyanlar tarafından Verdi’nin bir tekrarı olarak görülmüş; tatlı, dokunaklı melodiler eşliği ile her sınıftan halka hitap

edebilen opera eserleri yazmış ve opera sanatını dünyaya sevdiren besteciler arasında önemli bir yere sahip olmuştur.

2.1.2. Eserleri

Opera Eserleri

Le Villi; 1884

Edgar; 1889

Manon Lescaut; 1893

La Bohémé; 1896

Tosca; 1900

Madama Butterfly; 1904

La Fanciulla del West; 1910

La Rondine; 1917

Il Trittico: *Il Tabaro, Suor Angelica, Gianni Schicchi*; 1918

Turandot; 1926

Koro Eserleri

Ploudite popoli; 1877

Credo; 1878

Vessila regis; 1878

Messa a quattoro voci (Messa di Gloria); 1880

Requiem; 1905

Klavye Eşlikli Şarkılar

A'te; 1875

I figli d'Italia, cantata; 1877

Valzar; 1879

Ah se potesi; 1882

Melanconia; 1883

Salve del ciel Regina; 1883

Ad una morta; 1883

Storiella d'amore; 1883

Sole e amore; 1888
Avanti Urania; 1896
Inno a Diana; 1897
E Luccellino; 1899
Terra e mare; 1901
Canto d'anime; 1904
Dios y patria; 1905
Casa mia, casa mia; 1908
Sogno d'or; 1912
Morire; 1917

Enstrüman Eserleri

Prelüd; Orkestra, 1876
Füg; Dört parçalı fügler, 1880
Yaylı çalgılar dörtlüsü için Re major; Oda Orkestrası, 1881
Largo Adagietto Fa major; Orkestra, 1881
Yaylı Çalgılar Dörtlüsü için La minör Scherzo; Oda orkestrası, 1881
Yaylı Çalgılar Dörtlüsü için Re minör Scherzo; Oda orkestrası, 1881
Adagio; Piyano, 1881
Senfonik Prelüd La minör; Orkestra, 1882
Yaylı çalgılar dörtlüsü için üç Menüet; Oda orkestrası, 1887
Yaylı çalgılar dörtlüsü için ağıt, Crisantemi; Oda orkestrası, 1987
Piccolo Valzer; Piyano, 1894
Scossa Elettrica; Piyano, 1899
Calmo e molto lento, Piyano, 1916 (Budden, 2002, S. 494)

2.1.3. Opera anlayışı

Giacomo Puccini; bestelediği piyano, orkestra, koro, konser şarkılarından daha çok opera eserleri ile dünya üzerinde beş kıtaya yayılmış ve günümüzde, halen daha artmakta olan çok büyük bir hayran kitlesine sahip olmuştur. Onun dünya üzerindeki gizemli şöhreti, aktüel bir sanatçı olmasından kaynaklanmaktadır. Başta müzik sanatı olmak üzere, dünya üzerinde gelişmekte olan teknolojik ve sanatsal değişimleri derinlemesine takip etmiş ve bu değişimleri, kendi süzgecinden geçirerek öznel bir sitil yaratmıştır.

Kişiliği ve sanat anlayışı ile İtalyan opera geleneğine olan bağlılığından dolayı, Verdi'nin devamı olarak benimsenen Puccini, 19. yüzyıl romantik dönemden 20. yüzyıl modern dönemine geçiş bestecisidir. Gelişimlere olan açıklığından dolayı, 20. yüzyıl modern dönemin ruhuna ve beklentisine kapılmış; kullandığı müzikal armoni ve takip ettiği sanatsal akımlar ile daha çok 20. yüzyıl modern dönemine hitap eden eserler vermiştir.

Puccini'nin yazdığı opera eserleri; ilkel güç, aşk, cinsellik, ekstaz bir müzikal yapı ile insanı uyuşturan, duygusallaştıran tatlı melodilerden oluşmaktadır (Altuna, 1971). Bu eserlerde yansıtılan gerçek içi karakterler, yaşantılar, trajik gelişmeler, finallerden dolayı, veristler arasında önemli bir yer almıştır. Verismo akımını; romantizm, realizm, egzotizm, natüralizm akımları ile kaynaştırarak spesifik çizgisinden çıkardığı için eserlerinde oluşturduğu verismo etkisi, diğer İtalyan veristlerden oldukça farklı görülmektedir.

Genellikle, kadınların üzerine kurulu romanlardan ve tiyatrolardan etkilenen Puccini, bestecilik yaşamı boyunca bu kadınların trajik finalleri ile biten aşk eserleri bestelemiştir. Genç yaşta dul kalmış; hayatın üstesinden kadın başına gelen annesi ve kendi gibi küçük yaşta yetim kalan ablaları ile büyümüş olmasından olacak ki: yaşadığı zorluklara karşı tüm gücüyle mücadele ederek güçlü durmaya çalışan ve genelde, sonu iyi bitmeyen hikayelerde yer alan kadın karakterlere karşı hassas bir yapıya sahiptir. Onun bu hassasiyeti, kadınlar ile olan özel ilişki durumlarına yansıdığı gibi özenle seçtiği opera eserlerinin konularına da yansımıştır. Seçtiği konular genellikle, bir melodram türünün yapı taşlarını oluşturan kötü adam, iyi adam, iyi kadın arasında geçen çekişmeli bir aşk üçgeninden ve üzücü bir sondan oluşmaktadır. Başta güçsüz görünen bu kadınlar, yaşadıkları aşk ve aşkları uğruna verdikleri savaşlar ile güçlenir ve güçlü bir şekilde ölerek efsaneye dönüşürler. Puccini, çoğu zaman eserlerin adını da taşımakta olan bu efsanevi kadınların dramatik sonlarından ve akıllarda bıraktıkları izlerden etkilenmiştir. Aklından bir türlü çıkaramayacak şekilde her birine ayrı ayrı hayranlık duyduğu o kadın karakterler, Puccini'nin kadınlarıdır.

Kendisinden önceki besteciler Giuseppe Verdi ve Richard Wagner ile çağdaşları olan Claude Debussy, Richard Strauss, Arnold Schoenberg ve Igor Stravinsky'nin müzikal çalışmalarından etkilenmiştir. Giacomo Puccini, Giuseppe Verdi'nin vokal melodi üstünlüğünü, Richard Wagner'in orkestralarındaki müzikal alt yapı zenginliği ve hatırlatıcı motif unsurlarını, çağdaşlarının 20. yüzyıl modern dönemine ve empresyonist müzik tekniklerine uygun olarak yarattığı müzikal dokularını kendi müzikal donanımı ile

harmanlayarak geleneksel İtalyan operasının sınırlarını aşmış ve opera sanatında ayrı bir ekol olmuştur (Burckholder, Grout, Palisca, 2006).

2.2. David Belasco

Bu bölümde David Belasco'nun yaşamı, eserleri, tiyatro anlayışı konularına yer verilmiştir.

2.2.1. Yaşamı

Amerikan tiyatrosuna önemli katkıları olan David Belasco, "Valasco" soy adını taşıyan eski bir Portekiz İbrani ailesinden gelmektedir. 1495-1521 yılları arası Portekiz Kralı Emanuel zamanında, Portekiz'de yaşayan yahudilere acımasızca zulmedilmiştir. Birçok aileler gibi "Valasco" ailesi de İngiltere'ye göç etmiş ve "Belasco" soy adını almıştır. David Belasco, Londra doğumlu olan babası Humprey Abraham Belasco ve İngiliz asıllı annesi Reina Martin'nin oğludur. Babası, oyuncu olarak Londra tiyatrolarında amatör düzeyde bir başarı sağlamış; fakat bu mesleği, hayal ettiği geliri elde edemediğinden dolayı bırakmış ve California'da altının bulunduğu 1842-1855 yıllarında, altın madenciliği işlerinde yer almak için eşi ile birlikte Amerika'ya göçmüştür (Winter, 1918).

David Belasco, 25 Temmuz 1853'te California'da doğmuştur. Peter McGuire adında bir Roma katolik rahibinin aracılığı ile daha iyi bir eğitim alması için manastır okuluna alınmış ve ilk eğitim hayatının iki buçuk yılını bu okulda geçirmiştir. Çocukluğunun büyük bir bölümünün geçtiği Victoria'da yaşadığı 1862-1863 yılları arasında, ilk tiyatral arayışları ortaya çıkmış ve birçok tiyatrodaki çocuk oyuncu olarak sıklıkla kullanılmıştır. David Belasco, ailesinin San Francisco'ya taşınmasından sonra, eğitim hayatını Lincoln Dil Okulu'nda tamamlamış; bu okulda önemli aktörlerden ve akademisyenlerden hitabet eğitimleri almıştır. Eğitim hayatından sonra, tiyatrolarda aldığı küçük görevler dışında farklı işlerde de çalışan David Belasco'nun bir gelir kapısı da özgür basın danışmanlığı olmuş ve bu sayede; birçok karakol, hapisane, hastane, morg, cinayet mahali ve bunun gibi... San Francisco'nun en tehlikeli bölgelerini gezerek birçok olayı defterine not

etmiştir. David Belasco, gerçek hayatlardan topladığı bu ilginç hikayeler ile sansasyonel melodram yazarlığının ilk temellerini atmıştır (Winter, 1918).

California tiyatrosunda, Amerikan aktör John McCullough'e suflörlük yaparak ünlü aktörü bazen koltuktan bazen de sahne üstünden izleme şansı yakalamıştır. Bu süreç içerisinde, başka bir ünlü aktör olan Willam Henry Sedley-Smith, Belasco'nun yeteneğinden ve heyecanından etkilenerek onun ile ilgilenmeye başlamıştır. Smith'in zamansız ölmesi, Belasco'nun California tiyatrosundaki yerini olumsuz anlamda etkilemiş olsa da profesyonel tiyatro hayatına 10 Temmuz 1871'de California Tiyatrosu'nda "Help" adlı bir oyunda küçük bir rol ile başlamış ve bu oyunda ünlü bir Amerikan aktörü olan Joseph Murphy ile sahne almıştır. Bir süre sonra, tiyatrolarda iş bulamamasından dolayı oyun yazarlığına yoğunlaşan Belasco, aynı dönemlerde, sekreterliğini yaptığı Amerikan oyun yazarı Dion Boucicault tarafından yazarlık konusuna yönelik desteklenmiştir (Winter, 1918).

1873-1879 yılları arası; San Francisco tiyatrolarında oyuncu, menajer ve rejisör olarak çeşitli sanatsal faaliyetlere imza atmıştır. Bu dönemlerde, Belasco'nun İngiliz oyun yazarı Henry Leslie'nin "The Marriner's Compass" adlı melodramından uyarladığı ve baş rolünü de üstlendiği "Hearts of Oak" adlı oyun; San Francisco, Chicago, New York tiyatrolarında sahneleyerek çok büyük bir başarı kazanmıştır. Bu eser sayesinde yakaladığı bazı bağlantılar vesilesiyle 1880'de kalıcı olarak New York'a taşınmıştır. New York Madison Square Tiyatrosu'nda yaptığı sahne yönetmenliğinden sonra oldukça ün kazanmıştır. Kazandığı bu ün sayesinde, "Frohman" soy adını taşıyan kişilerin sahip olduğu bir yapım şirketi ile anlaşarak birçok ortak çalışmaya imza atmış ve aynı zamanda, Lyceum Tiyatrosu'nda da oyunculuk eğitimleri vermiştir (Winter, 1918).

İlk olarak Belasco, 1890 yılında New York'ta kiraladığı bir tiyatro ile bağımsız bir yapımcı olmuştur. Fakat, bazı sendikaların üzerinde oluşturduğu baskılardan kurtulmak için 1902 yılında ilk Belasco Tiyatrosu'nu kurmuş ve tamamen bağımsızlaşmıştır. 1907 yılında, restore edilmeye başlayan Stuyvesant Tiyatrosu, 1910 yılında adını Belasco'ya bırakarak ikinci Belasco Tiyatrosu olarak faaliyete geçmiştir (Winter, 1918).

Amerika'daki ticari tiyatroyu, daha etkin bir hale getirmek için tiyatro sanatını daha kaliteli bir düzeye taşımış ve Amerikan tiyatro sanatına kalıcı bir nitelik kazandırmıştır. Natüralizm (Doğalcılık) anlayışı ile kurduğu dekorlar, sahne atmosferi, aydınlatma

teknikleri ve oyunculuk disiplini ile tanınmıştır. Amerikan tiyatrosunda ve sinemasında günümüze kadar dayanan ayrı bir ekol olmuştur. Kırk altı yıllık sanat yaşamına çoğunu kendi yazdığı, yönettiği dört yüz'e yakın tiyatro eseri ve sayısı belli olmayan oyunculuk performansı sığdırmıştır. Amatör tiyatrolardan kendi bulup eğittiği birçok amatör oyuncunun Hollywood dünyasında yıldız aktör olmasına olanak sağlamıştır.

David Belasco, 14 Mayıs 1931'de New York'ta hayatını kaybetmiştir (Winter, 1918).

2.2.2. Eserleri

David Belasco' nun başlıca eserleri şunlardır:

The Heart of Maryland; 1895

Madam Butterfly; 1900

Under Two Flags; 1901

Du Barry; 1901

The Darling of the Gods; 1902

The Girl of the Golden West; 1905

The Rose of the Rancho; 1906

The Easiest Way; 1909

The Return of Peter Grimm; 1911

The Governor's Lady; 1912

Maria Odile; 1915

Mima; 1928

2.2.3. Tiyatro anlayışı

Realizmin bir sonraki evresi olan natüralizm, doğayı tüm gerçekliği ile anlatmayı hedefleyen deney ve gözleme dayalı bir akımdır. İlk olarak 19. ve 20 yüzyılların arasında, Darwin'ci doğa görünüşünün sanata uyarlanmasından esinlenen Fransız yazarı Emile Zola önderliğinde Avrupa'da ses getirmiştir.

Natüralizmden önce, tiyatro sahneleri çok az bir ayrıntıya sahipti. O zamanın teknolojisi ile oyuncular; mumlar, meşaleler, avizeler, kandiller, braketler ve gaz ışıkları

altında performans sergilemekteydi. Aydınlatmanın kalite düzeyi çok düşük olduğundan dolayı doğal atmosfer, dekor gibi sahne tekniklerine çok fazla önem verilememekteydi. İlk elektrik bazlı ışık sistemi, Paris'te kullanılmış ve Edison'nun sahne ışığını icat etmesinden sonra, sahne sanatlarında da bazı aydınlatma teknikleri kullanılmaya başlamıştır. Sahne ışığı gelişiminden sonra, doğal atmosfer yaratma üzerine bazı teknikler kendiliğinden gelişmeye başlamıştır. Bu gelişmeler, izleyicilerde sadece oyunculara ve konuya değil; dekorlara karşı da merak uyandırmaya başlatmıştır.

Natüralizm, David Belasco'nun sahne çalışmalarında gerçek atmosfer ve renk arayışı ile Amerikan tiyatrosunda bizzat kendisi tarafından geliştirilmeye başlamıştır. Avrupa'daki sanatsal gelişimlerden ve sahneleme tekniklerinden her zaman haberdar olmasına rağmen, Belasco'nun natüralizme dayalı doğal atmosfer yaratma ve ışık sistemi üzerine dayalı düşünce ve teknikleri, hiçbir zaman Zola'nın etkisi altında olmamıştır.

David Belasco, az oyun yazmış; fakat, birçok oyunu yeniden derleyip, toparlayıp, yapımcılığını üstlenmiştir. Kendi yazdığı ya da başka bir eserin parantez içlerinde belirtilen buyruklara hemen uymamış ve yeniden planlamayı tercih etmiştir. Sahip olduğu özgün sanat anlayışı ile elini attığı her eseri kendisi ile özdeşleşmiştir. Natüralist rejisör David Belasco, bir eseri sahneye koyarken belirli bir düzen halinde ilerlemiştir.

Taslak Oluşturma

Belasco; icra edilecek olan tiyatro eserinin tüm dekorlarını, ışıklandırma sistemini, giriş ve çıkışlarını taslak defterine çizerek işe başlamış ve bu taslağı dekoratörü ve ışıkçısı ile paylaşmıştır. Daha sonra, karşılına geçerek sahneye koyulacak olan eseri hızlı bir biçimde paylaştığı taslak üzerinden tek başına oynayarak daha iyi anlamalarını sağlamıştır.

Maket Dekor

Belasco'nun minyatür tiyatrosunda kurulan bu maket dekorlar, 120 cm olduğu için üzerinde anlık değişiklikler yapılması oldukça mümkündür.

Işık

İyi bir izlenimci ve doğa bilimcisi olan Belasco'ya göre; natüralist bir rejisörün kurduğu sahne atmosferinin başkılığını, karakterlerin jest ve mimiklerini, diyaloglarını, değişken ruh hallerini sunabilmesinin en doğal yolu ışıktır. Işık sistemini en güzel şekilde

oluşturmak için sahneye koyulacak olan eserin konusunun geçtiği gerçek alanları doğrudan gözlemleyerek günlerce deney yapmıştır. Deney ve gözlem çalışmasından sonra, beyaz ışığı renkli jelatinlerden ya da ipeklerden geçirerek doğada bulduğu güzel renkleri sahneye yansıtılmıştır.

Büyük Dekor

Belasco, temsil esnasında illüzyonu yok edecek herhangi bir teknik sorunun oluşmaması ya da bir kaza olmaması adına, dekorların her zaman gerçek ve sağlam malzemeler ile tasarlanmasını doğru bulmuştur.

Kostüm

Aktörlerinin giyeceği kostümleri, takacağı aksesuarları ve sa kesimlerini; karakterizasyon ve sahne yapımı bakımından oldukça önemli gören Belasco, sadece modern zamanın söz konusu olduğu piyesler için aktörlerinden çarşıya çıkıp kendilerine uygun düşeni almalarını istemiştir.

Efekt

Görsel ve işitsel olarak ikiye ayrılmakta olan efekt, eserin dramatik gidişatına göre inandırıcılığı desteklemek amacı ile belirlenmiştir. Belasco'nun sahneye koyma sanatında; silah ve top sesi, kar, yağmur, fırtına, koku gibi durum belirleyen unsurlar çok önemliydi. Tiyatroda, canlı müziğe de önem veren Belasco, dramatik gidişatı desteklemeye amacı ile solo vokal, solo enstrüman, orkestra ve koro müziklerini eserlerinde mutlaka kullanmıştır.

İllüzyon

Belasco, illüzyon konusunda Amerika'da önde gelen isimlerden birisi olmuştur. Oyunlarda kullandığı ışık, dekor, efekt kullanımı aracılığı ile sahneye koyduğu eserin ve oyuncuların inandırıcılık düzeyini arttırmıştır. Örneğin, 1877'de San Francisco'da Egyptian Hall'de "The Egyptian Mystery" başlığı altında sergilenen "Faust" oyununda yer alan Valentine ile Faust'un düello sahnesinde, kılıç sanki gerçekten Faust'un vücudundan geçiyor gibi hazırlanmış ve yaratılan bu gerçekçilik algısı çok büyük bir ilgi grmştir.

Kast

Belasco, halk tarafından tanınan yıldız aktörler ile çalışmaktansa hiç tanınmayan yüzler ile çalışmayı tercih etmiştir. Amatör tiyatrolardan bulduğu oyuncuları kendi çalıştırmış; böylece, birçok amatör aktörün Hollywood yıldızı olarak parlamasına olanak sağlamıştır.

Okuma Provası

Sahneye koyulacak olan eseri baştan sona okuyarak oyuncularının ilk etapta bütünü görmesini sağlamış; sonrasında, bir perde üzerinde en az iki hafta duracak şekilde tekrar tekrar oyuncularını çalıştırmıştır. Aktörlerin, bir bütünü tamamlayan önemli parçalar olduğunu düşünen Belasco, cümle ve mısra sayısına değil; rolün içinde saklı olan artistik güce önem vermiştir.

İlk Sahne Provası

Bu aşamada Belasco, oyuncularından öncelikle oynayacakları karakterler hakkında akıllarında oluşturdukları ilk düşünceleri ve buluşları hür bir şekilde ortaya koymalarını istemiştir. Oyuncuların, heyecan yapmamaları adına sadece yardımcı rejisörün kontrolünde başlayan ilk prova, oyuncuların özgüvenleri arttıkça yavaş yavaş Belasco tarafından yönetilmeye başlamıştır.

İkinci Sahne Provası

Belasco'nun kontrolünde olması ile birlikte oldukça sabır gerektiren çetin şartlara sahiptir. Çünkü aktörler; sadece bir cümle, jest, mimik, hareket gibi ayrıntıları yaklaşık elli kez tekrarlar ve aralıksız yirmi saat boyunca sahne üzerinde kaldığı görülmüştür. Meslek yaşantısı boyunca Belasco, bazı aktörlerin oturarak değil; ayakta iken sözlerini söylerken daha etkili konuşabildiklerine; bazılarının, sahnenin sağ köşesinde veya sol köşesinde daha rahat oyunculuğunu gösterebildiğine; bazılarının, rejisörünün istediği her fiziksel pozisyonu alabildiğini ve oyundan hiçbir zaman düşmediğine; bazılarının, ufacık bir profil değişiminden bile etkilenip inandırıcılığını kaybettiğine şahit olmuştur. Bu olası durumları, oyuncularının doğuştan getirdiği mizaç ve kişilik özelliklerinin bir sonucu olarak gören Belasco; aktörlerini, onların doğal yapabilirlik düzeylerini bozmadan yönlendirmeyi doğru bulmuştur. Genel olarak, oyuncuların kendine has özelliklerini bir kılavuz olarak

kullanmış; ancak, kişilerin bu doğal özellikleri eserin akışını riske atıyorsa düzeltmeye gayret etmiştir.

Takımlar

Başarılı bir piyesin daha çok kar elde etmesi için kurulan ve turneye çıkartılan altı farklı takım; kendi mizacının, kişiliğinin ve teknik donatımının sonucu olarak aynı şeyi değişik tarzlarda yapmıştır.

Paralel Çalışma

Oyuncular, marangozlar, dekoratörler, elektrikçiler, aksesuar çalışanları, terziler, perukçular piyes için sürdürdüğü gerekli çalışmalarını en başından beri eş zamanlı olarak sürdürmüştür.

Gerçek Dekor

Belasco, gerçek dekor ve eşyalar kuruluyorken sahne esnasında herhangi bir kaza, aksilik, uyumsuzluk olmaması için elinde not defteri ile oluşturduğu atmosferin tüm ayrıntılarını tekrar tekrar gözden geçirmeyi hiçbir zaman ihmal etmemiştir. Bir aktör ekibinin boş bir sahnede çalışması ile kurulu, büyük bir dekor içerisinde çalışması birbirinden oldukça farklıdır. Bu yüzden, büyük dekorlar ile yapılan çalışmalarda sahnenin getireceği bazı ufak tefek dekoratif değişikliklere de yer vermiştir. Dekor, ilk halini koruyabildiği sürece karakterlerin kimliğini ve diyaloglarını kuvvetli bir hale getirdiğini düşünmüş ve genel olarak, oyuncularını kurulan dekorlara uydurmayı amaçlamıştır.

İlk Genel Prova

Belasco'nun dikkati, aktörlerin oyunculuğu yerine daha çok piyeste olmuştur. Çünkü, dikkatinden kaçan bazı diyalogların, uzun metinlerin ve gerilim noktalarının üzerinde biraz daha durmak için defterine notlar almıştır. Yeniden öğrenmenin verdiği zorluklar söz konusu olsa da yapılan son değişiklikler sayesinde oyuncuların sözleri ezberlemesine, hareketlerinin gelişmesine ve karakter ile daha da bütünleşmesine olanak sağlamıştır.

Kostüm Gösterisi

Oyunda görünecekleri şekilde ayakkabıları, eldivenleri, boyun bağları, perukaları, sakalları, bıyıkları ve makyajları ile sahne üzerinde dolaştırılan aktörlerin üzerinde; yaratılan sahne atmosferine göre görünüşlerinde son değişiklikler yapılmıştır.

Perde Provası

Yaklaşık olarak elli kez açılıp kapanarak prova edilen perdeler, sahnenin o anlık nabzına göre; yavaş, orta ya da hızlı bir şekilde açılması sağlanmıştır. Belasco, perde çalışanlarına da aktörleri kadar eseri hissetmeyi ve onlar ile birlik beraberlik içinde çalışmayı öğretmiştir.

İkinci Genel Prova

Yedi haftalık bir çalışma sürecinden sonra Belasco, son düzeltmelerin yapılacağı bu aşamayı; oyuncuların, kendilerini tek bir kişiye beğendirecek olmanın vereceği gerginliği üzerlerinden atmaları için kurduğu bir seyirci grubu karşısında gerçekleştirdi.

2.3. The Girl of the Golden West Tiyatrosunun Sahnelenişi

David Belasco'nun "The Girl of the Golden West" tiyatrosu, Giacomo Puccini'nin bestelediği La Fanciulla del West operasının ana kaynağını oluşturmaktadır. Bu tiyatro eseri, yaşanan bir aşk hikayesini anlatırken; aynı zamanda, 19. yüzyılın ortalarında Amerikan tarihinin "Altına Hücum" olarak adlandırdığı bir dönemin karanlık yüzünü de gözler önüne sermiştir. Eser, tür olarak sansasyonel melodram özelliği taşımaktadır.

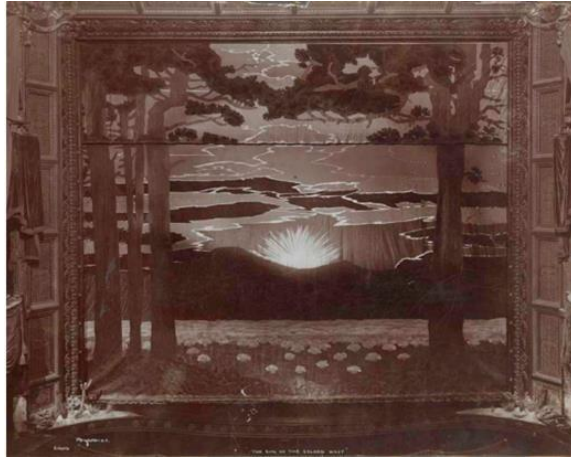
Belasco, 24 Ekim 1874'te Amy Stone'nun baş rol aldığı "The Enchantress" adlı müzikalin prodüksiyonu ile ilgili yaptıkları çalışmalar esnasında, farklı büyüklükte ve alanlardaki yıldızlar ile tanışmıştır. Tanıştığı bu yıldızların arasında, eski bir California ozanı olan Jake Wallece'dan çok etkilenmiş; kendisine, The Girl of the Golden West tiyatrosunda gerçek bir karakter olarak yer vermiştir. Eseri kaleme almadan önce sık sık babası Abraham Belasco ile konuşan David Belasco, babasının Amerika'ya taşındığı ilk zamanlar, California'nın altın madenlerinde yaşadığı gerçek ve sansasyonel olaylardan fikirler edinmiştir (Winter,1918)

Renkli ışıklar ve resimler ile oluşturulan gerçekçi atmosfer, oyunu bir fotoromana dönüştürmüştür. Eserin hazırlanış aşamasında Belasco, California'nın Sierra Nevada tepelerinde bir California akşamının değişen, yumuşak renk tonlamalarından güzel bir görüntü elde etmek için üç gün üç gece boyunca iki farklı deneysel yöntem ile fotografik çekimler yapmıştır (Taşer,1967).

The Girl of the Golden West tiyatrosu; dekor, ışık, efekt, illüzyon bakımından o zamanların en iyi teknolojik gelişimlerinden esinlenilerek hazırlanmış belli bir elektronik sistem örgüsüne sahiptir. Renkli ışık sistemi, kış rüzgarının esintisini sağlayan birden fazla büyük hava tankları, sesli çığlık ve kanyon etkisi yaratması için bu hava tanklarına eklenen düdük eklentileri, biri yağmurla karışık olmak üzere iki farklı karın yağmasını sağlayan ve sahnenin dört bir yanına yerleştirilen kar rezervuarları kullanılmıştır. Büyük bir gerçekçilik algısı ile yaratılan kara kış atmosferi, olayın geçtiği yerin gerçek özelliklerine olabildiğince eşit bir şekilde üretilmiştir. Tüm bu mekanik sistem örgüsü, sahne arkası personelleri tarafından doğru bir şekilde işletilmesi için bir kılavuz hazırlanmış ve bu personelleri, orkestra şefi yönetmiştir (Chapin, Lawrence, 2009)

Belasco için müzik, her tiyatro prodüksiyonu için önemli olmuştur. Bu eserde geçen enstrüman müziklerini ve on yedi adet Amerikan halk şarkısını icra etmeleri adına yaylı, üfleli, piyano, akordeon, gitar, banjo enstrümanları ile birlikte iki tenor ve iki bas-bariton oluşan dört adet vokal kullanmıştır. Bu eserin müzik örgüsünü William Lace Furst oluşturmuş ve bilinen eski Amerikan melodilerini yeniden düzenleyerek özgün müzikler üretmiştir (Chapin, Lawrence, 2009).

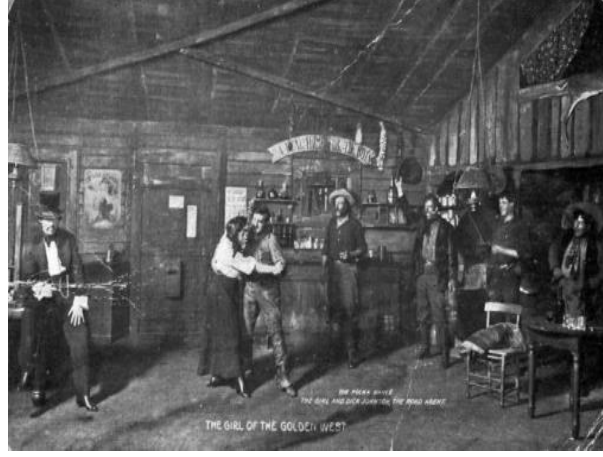
Tablo 2.1. The Girl of the Golden West Tiyatrosu Giriş Resmi

Kaynak: (Chapin, Lawrence, 2009)

Orkestranın çaldığı bir prelüd ile oyun başlar. Tablo 2.1.'deki giriş resmi perdedeki yerini alır. Zaman, gündün geceye doğru ilerlemekte olduğundan dolayı güneş ışığı yavaş yavaş batmaktadır. Daha sonra, Polka salonunun dış cephesinin gösterildiği ikinci resim perdesi devreye girer. Bu zaman ve manzara yolculukları, hareketli iki panorama aracılığı ile aktarıldıktan sonra asıl konu başlar.

Tablo 2.2. The Girl of the Golden West Tiyatrosu I. Perde Vals Sahnesi

Kaynak: (Chapin, Lawrence, 2009)

Artık akşam olmuş ve Polka Salonunda eğlence faaliyetleri başlamıştır. Dick Johnson, soygun planı gereği Polka salonuna müşteri olarak girer ve daha önceden Monterey'de tanıştığı Minnie ile karşılaşır. Birbirleri ile daha önceden karşılaştıklarını hatırlayan genç çift, dans ederlerken birbirlerinden hoşlanmaya başlar.

Tablo 2.3. The Girl of the Golden West Tiyatrosu II. Perde

Kaynak: (Chapin, Lawrence, 2009)

İkinci perde, aynı gece içerisinde dağ eteklerinde ahşap bir kulübede geçer. Dick ve Minnie, bu kulübeyle flört etmek için gelir ve bu esnada, yoğun bir kar fırtınası başlar. Tam o sıralarda Şerif Rance ve ekibi, Johnson'ın gerçek kimliğini çoktan öğrenmiş ve onu her yerde aramaktadır. Johnson'nun, Minnie ile birlikte olduğundan şüphelenen ekip, onu kurtarmak için genç kızın kulübesine gelir. Fakat, çoktan ateş bacayı sarmıştır. Minnie, bir anlaşma teklifi ile Rance'ı poker oyununa davet eder. Oyun öncesinde yapılan bir anlaşma şu şekildedir: Oyunu Rance kazanırsa, Johnson idam edilecek; Minnie, şerif Rance'ın kadını olacaktır. Eğer Minnie kazanırsa; Rance, ikisinin de peşini bırakacaktır. Minnie, bu oyunu hile yaparak kazanır.

Üçüncü perde, sabahın erken saatlerinde Polka salonunun bitişiğindeki dans salonunda geçmektedir. Johnson, yakalanmış ve idamına karar verilmiştir. Minnie, Johnson öldürülmeden birkaç dakika önce gelir ve madencileri, Johnson'nun idam edilmemesi için ikna eder. Genel olarak, sahne ve mecazi ruh hali bakımından karanlığın hakimliği altında olan eser, Johnson kurtarıldıktan sonra biraz olsun aydınlanır.

Tablo 2.4. The Girl of the Golden West Tiyatrosu IV. Perde

Kaynak: (Chapin, Lawrence, 2009)

Dördüncü perde de ise, ilk perde girişine göre zaman adeta tersine işlemekte ve şafak yeni sökmektedir. Yerlere, hızlı koku yayan bir ağaç türünün parçaları serpiştirilmiş ve oyuncular, bu parçaların üzerlerine bastıkça salona bir orman kokusu yayılmaktadır. Böylece, seyircinin beş duyu organına hitap edilmektedir. Batı'nın uçsuz bucaksız çayırlarında geçen ve bir resim tablosunu andıran bu sahne, sadece birkaç dakika sürmektedir. Genç sevgililer, yeniden bir araya gelir. Güzel maceralar yaşamak dileği ile gün doğumu Doğu'ya doğru yola çıkan çift, California'ya son kez veda ederler.

David Belasco'nun kendi tiyatrosunda ürettiği bu eserin ilk prömiyeri, 14 Kasım 1905'te Republic Tiyatrosu'nda temsil edilmiştir. Eserin ilk prömiyerinde yer alan yirmi üç adet aktörün içinde, Belasco'nun özellikle seçtiği ve zamanının en popüler kadın oyuncusu Blanche Bates, Minnie karakterine ilk hayat veren kadın oyuncu olmuştur (Winter, 1918).

2.4. Puccini ve Belasco'nun Temasları

Puccini ve Belasco'nun ilk temasları Madam Butterfly ile başlamıştır. Belasco ve ekibi, Londra'da Duke of York tiyatrosunda bu eseri temsil ettiği sırada; Puccini, bu eseri izlemiş ve özellikle başroldeki Japon kızı karakterine hayran kalmıştır. Bunun yanı sıra, sahne atmosferindeki Uzak Doğu'ya ait yöresel dokuların oluşturduğu egzotik anlayış ve Belasco'nun sahneye koyma sanatına dair natüralist fikirleri; Puccini'yi operaya uyarlanması fikrine dair harekete geçirmiştir. Belasco, Puccini ile ilk tanışmalarını William Winter'a şöyle anlatmıştır.

“ İtalyan besteci Giacomo Puccini o gece en öndeydi ve sonra perde düştü, büyük bir coşku ile beni kucaklamak için perde arkasına geldi. Bu oyunun operaya uyarlanması konusuna dair fikrini sundu. Hemen kabul ettim ve ona bunun için her şeyi yapabileceğimi söyledim. Oyundan oldukça hoşlandı ve sonrasında onun ile istediği doğrultuda tüm resmi sözleşmeleri yaptık. Çünkü, iş düzenlemelerini dürtüsel bir şekilde tartışmak mümkün değildir. Gözlerinde yaşlar olan ve iki kolu boynuna dolanan İtalyan! O, ilk gece, sadece Madam Butterfly'ı izlemek değil; aynı zamanda yazacağı müziği de duydu. Daha sonra onu yakından tanıdım ve onu dünyanın en hoş ve en saf kalpli adamı olarak buldum. Dünya'ya mal olmuş ve sözde mizaç takınmayan büyük bir sanatçı.” (Winter, 1918)

Torre del Lago'ya döndükten sonra Puccini, Ricadordi Yayın Evi'nin New York temsilcisine mektup yazarak Belasco ile temasa geçilmesini ve eserin operaya uyarlanması fikrine dair tüm kontratların imzalanmasını rica etmiştir. Sonrasında, metin yazarları Luigi Illica ve Giuseppe Giacosa ile çalışmalara başlanmıştır. Puccini, bu bekleyiş sürecini değerlendirerek Japon gelenekleri, eğlence anlayışı ve sanatı üzerine incelemeler yapmıştır. Bu araştırmalar için Milano'daki aktör arkadaşı Sada Yakko'dan ve Roma Japon büyük elçisinin eşinden yardımlar almıştır. Japon halk ve sanat müziklerine dair örnekler ile birlikte Japon ve Amerikan milli marşlarını da incelemiştir. “Madame

Butterfly’’operası, Milano La Scala ve New York Metropolitan sahnelerinde ve birçok dünya sahnelerinde temsil edilmiştir (Yener, 1992).

Puccini ve Belasco’nun ikinci ve son temasları ise The Girl of the Golden West tiyatrosu ile olmuştur. Giacomo Puccini, 1907’de, ‘‘Manon Lescaut’’ operasının Amerika’daki prömiyeri için ilk kez oğlu Tonio ile yapacağı Amerika New York yolculuğuna çıkmadan önce, birkaç günlüğüne Paris’te konaklamış; burada, New York’tan henüz yeni dönmüş olan Marchese Piero Antinori adında bir arkadaşı ile karşılaşmıştır. Bu kişiden, Belasco’ya ait ve o sıralar, New York’ta oldukça beğenilmekte olan The Girl of the Golden West adlı tiyatro oyunu hakkında bilgiler almıştır. Puccini, bu eseri New York’ta Belasco sahnesinde izlemiş ve İngilizce bilmemesine rağmen, Belasco’nun bu Broadway başarısından çok etkilenmiştir. Konunun geçtiği yere göre tasarlanan yöresel atmosfer, canlı egzotizm, renk, ilkel kaba kuvvet ve hassasiyetin karışımı, karakterlerin kullanımı, altın arayıcıların yaşadığı sefaletler, bir kanun temsilcisi olan Jack Rance adlı şerif ve haydutlar, yerel bir sanatçı olan California ozanı Jack Wallece’in altın arayıcılar kampında söylediği ‘‘Old Dog Tray’’ adlı balad türü kısa bir şarkısı ve her şey bir yana, eserdeki onca kaba adamın hassas noktası haline gelmiş; kahraman ve fedakar aşk kadını Minni...İtalyan besteci Giacomo Puccini’yi adeta büyülemiştir (Altuna, 1971)

(Pucci’nin, Belasco’ya yazdığı bir mektup)

Hotel de Londeres, Paris, France, 7 Mart 1907

’’Sevgili Bay Belasco:

Seni bir kez daha göremeden New York’tan ayrıldığım için çok üzgünüm. ‘Altın Batının Kızı’ adlı oyununuzu o kadar çok düşünüyordum ki, bazı değişikliklerle opera sahnesine kolaylıkla uyarlanabileceğini düşünmeden edemiyorum. Bana oyunun bir kopyasını Torre del Lago, Pisa, İtalya’ya gönderebilir misiniz? Daha sonra tercüme ettirebilir, daha dikkatli inceleyebilir ve sonraki izlenimlerimi size yazabilirim.

Büyük yeteneğinize duyduğum hayranlığı ve tiyatronuzda izlediğim dramadan ne kadar etkilendiğimi size anlatamam.

Saygılarımla ve yakın zamanda sizden haber almayı ümit ederek.’’ (Winter, 1918)

Belasco ile Puccini'nin ikinci temasları da olumlu olarak sonuçlanmıştır. Puccini, İtalya'ya dönünce Carlo Zangarini'ye eserin librettosunu ısmarlamıştır. Libretto, Puccini'nin de opera sanatına uygun müzikal görüşleri doğrultusunda üç perdeye indirilerek yeniden düzenlenmiştir. Bu işler, metin yazarı Carlo Zangarini'nin tek başına yapamayacağı zorlukta olduğundan dolayı, ikinci libretto yazarı olarak geniş yelpazeli bir tiyatro adamı ve duygulu bir şair olan Guelfo Civinni'de bu çalışmaya dahil olmuştur. Bu iki güçlü yazarın iş birliği sonucunda, La Fanciulla del West operasının İtalyanca metni hazırlanmıştır.

Uzun bir süre, Amerikan müzikal stillerini araştıran ve öğrenen Puccini, La Fanciulla del West operasını Madam Butterfly operasından altı yıl sonra bestelemiştir. Madam Butterfly operası, Batı'da ve Kuzey Amerika'da çok fazla beğenilmiş ve Puccini'ye hiçbir besteciye nail olmamış çok iyi bir maddi getiri kazandırmıştır. Bazı araştırmacılar, Puccini'nin Kuzey Amerika tarihinin "Altına Hücum" döneminin konu edildiği bir tiyatroyu operaya uyarlaması ve Amerikan müziklerini araştırma aşamasına çok fazla özen göstermiş olmasının sebebini; onun, Madam Butterfly operasına olağan üstü ilgi gösteren Amerika'ya karşı bir şükran borcu hissettiğine bağlamıştır.

Puccini eserini yazarken, ünlü New York Metrapolitan operasının o sıralar müdürlüğünü yapan Gatti Casazza'ya ve sanat yönetmeni Arturo Toscanini'ye bir dünya prömiyeri sözü vermiştir. Partisyon biter bitmez New York'a yollanmış; dekor, aksesuar yönünden hiçbir masraftan kaçınılmayarak tüm hazırlıklar tamamlanmıştır. Arturo Toscanini'nin idare ettiği eserin provaları aylarca sürmüştür (Yener, 1992)

Dünyaca ünlü soprano Emy Destinn ve tenor Enrico Caruso başrollerini oynamıştır. İlk prömiyer, 10 Aralık 1910 tarihinde New York Metrapolitan operasında yapılmış; ikinci prömiyer ise 12 Haziran 1911'de Roma'da yapılmıştır (Altar, 1981)

Belasco ile Puccini arasında yakın bir dostluk ilişkisi oluşmuş ve Belasco, bu eserin opera prodüksiyonuna derin bir ilgi duymuştur. Bu yüzden, opera provalarının çoğunu kendisi yönetmiştir. Belasco'nun La Fanciulla del West operasının oluşumunda gösterdiği emek, tamamen sevgiden kaynaklandığı için provalardaki zorlu çalışmalarının karşılığında herhangi bir ödemeyi de kabul etmemiştir. Bu operanın ilk prömiyeri hakkında Belasco, William Winter'a şunları söylemiştir:

“Benim için harika bir geceydi ve bundan sınırsız bir keyif aldım ve kendimi yazar Toscanini, Gatti-Casazza ile perde görüşmeleri yaparken bulduğumda da büyük bir onur duydum. Caruso, Bayan Destinn ve diğerleri...Puccini, her zamanki gibi doğal bir mizaç ile duyduğu memnuniyeti açıkça gösteriyordu. Şarkıcıların hepsi coşkudan çılgına dönmüşlerdi. Hayatımda hiç bu kadar öpülmemiştim! Ama sanırım ben belki de en çok o harika adam Arturo Toscanini ile ilgileniyordum. O, bana kendi kendine yeten adamlardan biri gibi göründü; görünüşte sakin ama içi kor gibi yanan bir adamdı. Benim için onun hareketlerini izlemek bile heyecan vericiydi. İlk performans olmasına rağmen eserin yönetimi nota almadan yaptı, sanki bu eser onun uzun zamandır tanıdığı ve hafızasında tuttuğu bir klasikmiş gibi.” (Winter, 1918)

Tablo 2.5. G. Gatti-Casazza, David Belasco, A. Toscanini, Giacomo Puccini

Kaynak: (Winter, 1918)

3. YÖNTEM

3.1. Araştırma Kapsamı

The Girl of the Golden West tiyatrosu, David Belasco'nun 20. yüzyıl modern dönemin başlarında yazdığı bir Amerikan yöreselidir. Bu tiyatro eseri, aynı dönemlerde Giacomo Puccini tarafından La Fanciulla del West operasına uyarlanmıştır. Bu araştırma, Puccini'nin Amerikan yöreselliğini desteklemek amacı ile müzikal yönden uyguladığı egzotik çalışmaları kapsamaktadır.

3.2. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerine bağlı bir çalışma disiplini olan doküman analizi ile yapılmıştır.

3.3. Literatür Taraması

Yapılan kütüphane ve internet taramaları sonucunda birincil ve ikincil kaynaklara ulaşılmıştır.

3.4. La Fanciulla del West Operasının İncelenmesi, Analizi ve Yorumlanması

Araştırmanın aşamaları şunlardır:

1. İnceleme sonucunda ikincil ve birincil kaynaklardan yararlanarak Giacomo Puccini'nin ve David Belasco'nun yaşamı, eserleri ve sanatsal hayatlarına dair bilgilerden elde edilmiş ve bu bilgilerden yola çıkılarak "Kuramsal Çerçeve" başlığı adı altında asıl konunun anlaşılması için temel oluşturulmuştur.

2. Birincil kaynak olan G. Ricordi yayınına ait La Fanciulla del West operasının piyano ve vokal notasyon kitabının belirli yerleri analiz edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bilgiler notasyon ve yazınsal bir dille ifade edilerek "La Fanciulla del West

Operası’’ bölümünde verilerek araştırmanın asıl konusunu oluşturan alt problemlere yanıt verilmiştir.

3. Opera eserinin daha iyi anlaşılması için eserin orijinal İtalyanca metni Türkçe diline çevrilerek ‘’Ekler’’ bölümü içerisinde verilmiştir.

3.5. Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırma konusu kapsamında, ilgili literatür için kütüphane ve internet taramaları sonucunda birincil ve ikincil kaynaklara ulaşılmıştır.

Ayrıca, La Fanciulla del West Operasının incelenmesi ve metnin Türkçe diline çevrilmesine dair yapılan araştırma sonunda, ilgili alanlarda uzman iki kişi ile yüz yüze görüşülerek onay alınmıştır. Bu kişiler, İzmir Devlet Opera Balesi Solist Sanatçısı ve Şan Pedagogu ve bir İtalyanca Dil Eğitimcısından oluşmaktadır.

4. LA FANCIULLA DEL WEST OPERASI

Bu bölümde opera eseri; orkestra düzeni, kast, konu ve müzikal yönden incelenmiştir.

Tablo 4.1. La Fanciulla del West Operası Afışı

Kaynak: (Chapin, Lawrence, 2009)

4.1. Orkestra ve Koro Düzeni

* 1 Pikolo, 3 Flüt, 3 Obua, 1 İngiliz Kornosu, 3 Klarnet, 1 Bas Klarnet, 3 Fagot, 1 Kontr Fagot, 4 Korno, 4 Trombet, 3 Trombon, 1 Bas Trombon, 2 Arp, 1 Çan, 1 Çelesta, 4 Fransız Kornosu, Timpani, Bas Davul ve Ziller, Davul, Üçgen Zil, I. ve II Keman, Viyola, Viyolonsel, Kontrbass (Puccini, 1910)

* Çok Sesli Erkek Korusu (Bas ve Tenor) (Puccini, 1910)

4.2. Ses Gruplarına Göre Rol Dağılımı

Minnie, (soprano); ‘Polka Salon’ adlı yerin sahibi genç ve güzel bir kız

Jack RANCE, (bariton); şerif

Dick JOHNSON, (tenor); Bir haydut çetesinin lideri RAMERREZ

Nick, (tenor); ‘Polka Salon’ adlı yerin barmeni

Ashby (bas); nakliye şirketi ajanı

Sonora, (bariton); madenci

Trin, (tenor); madenci

Sid, (bariton); madenci

Bello, (bariton); madenci

Harry, (tenor); madenci

Joe, (tenor); madenci

Happy, (bariton); madenci

Larkens, (bas); madenci

Bill JACKABİTT, (bas); Bir Kızılderili

Wowle JACKABİTT; (mezzo soprano) Kızılderili bir hizmetçi, Bill’in eşi

Jake WALLACE, (bariton); California ozanı

José CASTRO, (bas); haydut

Postacı, (tenor)

(Fisher, 2023)

4.3. İlk Dünya Prömiyeri Solistleri

Minnie; Emy Destinn

Jack RANCE; Pasquale Amato

Dick JOHNSON/RAMERREZ; Enrico Caruso

Nick; Albert Reiss

Ashby; Adama Didur

Sonora; Dinh Gilly

Trin; Angelo Bada

Sid; Giluo Rossi

Bello; Miners Vincenzo Reschiglian

Harry; Pietro Audisio

Joe; Glenn Hall

Happy; Antonio Pini-Corsi

Larkens; Bernard Bégué

Bill JACKABİTT; Georges Bourgeois

Wowkle JACKABİTT; Maria Mattfeld

Jake WALLACE; Andrea de Segurla

José CASTRO; Edoardo Missiano

Postacı; Lamberto Belleri

(Winter, 1918)

4.4. Karakter İnceleme

Birincil Roller

Minnie / Batı'lı kız

Eserin baş karakteri olan Minnie, Polka salonunun sahibi genç bir kızdır. Birbirini gerçekten seven mutlu bir ailenin tek çocuğu olarak doğmuş ve büyümüştür. Henüz bakire olan genç kız, tanrıdan gerçek aşkı dilemektedir. Onun bu arayışının temelinde, anne ve babasının birbirine olan sevgi dolu düşkünlüğü yer almaktadır.

Genç kız, çok az bir eğitim hayatından geçmiş olsa da okur yazar özelliğine ve belli bir kültürel farkındalığa sahiptir. O kadar temiz ve iyilik dolu bir kalbe sahiptir ki; ailelerine ve memleketlerine duydukları özlemi, mesai yorgunluklarını; viski içerek, poker masalarında oyun oynayarak dindirmeye çalışan bir grup eğitim yoksunu altın madeni işçisine, kutsal inanç ve hayat bilgisi dersleri vermekte olduğu gibi tüm sorunlarına da gönülden yardımcı olmaktadır.

Jake Rance / Şerif

Bulunduğu bölgenin kanuni sorumluluğunu taşıyan Jake Rance, sevgisiz büyümüş ve evli olduğu kadın tarafından dahi sevilmemekte olan sevgi yoksunu, yalnız bir adamdır. Kötü kaderinin ona sunduğu bu sevgi boşluğunu hoşlandığı kadın Minnie ile doldurmaya dair oldukça da hırslıdır.

Sığ bir adam olan Rance, birinci perdenin ortalarında Minni'ye söylediği bir aryada, yalnızlıkla dolu karanlık hayatından bahsederek; biraz acınılır, bir biraz kasvetli bir karakter oluşturmuştur. Rance, kendisi ile birlikte olması için tüm servetini Minnie'ye adayabileceğini söyler. Minnie, bu karakter penceresinden kendisine baktığı zaman; kendini, sanki bir poker bahsi gibi ona tüm servetini bir celsede yok ettirebilecek anlık bir hırs ve heves gibi görmektedir. Ve bu yüzden Rance, karşı tarafa hiç güven vermemekte ve hislerinin tam anlamı ile gerçek olmadığını düşündürmektedir.

Dick Johnson / José Ramerrez

Haydut ismi José Ramerrez olan Meksika'lı genç adam Johnson, genç bir soygun örgütünün liderliğini ele almıştır. Soyguncu bir babanın oğlu olduğu için küçük yaşlarda

kendini bitmek tükenmek bilmeyen bir takım illegal işlerin içinde bulmuştur. Hiçbir zaman insanların canına zarar vermemiş olmasına rağmen, bazı gizli suç örgütleri Ramerrez adı ile birtakım cinayetler işlemekte ve adının daha da kirlenmesine sebep olmaktadır.

Johnson, kötü bir miras bırakmış olmasından dolayı babasına karşı oldukça öfkeli. Çünkü, her insan gibi mutlu ve sevgi dolu bir hayat sürmek istemekte ama artık bunun hayalini bile kuramamaktadır. Taşıdığı Ramerrez adını, bir doğum lekesi gibi görmektedir.

İkincil Roller

Nick / Barmen

Polka adlı salonda çalışan bir barmendir. Nick, Minnie'nin iş konusundaki tek adamıdır ve birbirlerini oldukça iyi tanırlar. Genelde; yeme, içme ve rahat ettirme konusunda ihtiyaç dahilinde bir adam olduğundan dolayı herkes tarafından çok sevilir, sayılır.

Ashby / "Wells Fargo" Acentesinin Temsilcisi

Ramerrez'i yakalayana ödül verecek olan "Wells Fargo" adlı bir acentenin bir temsilcisi olan Ashby, Ramerrez'in peşine düşen ve her yerde izini sürerek ona gittikçe yaklaşan bir ajandır.

Kızılderili Çift / Billy Jackrabbit ve Wowkle

Bill ve Wowkle çiftinin evlilik dışı bir bebekleri vardır. Bebeklerini gayri meşru bir çocuk olarak büyütmek istemeyen sevgili çift, yapacakları resmi evliliğin arifesindedir. Bill, maden kampında birtakım getir götür işleri ile meşguldür. Wowkle ise Minnie'nin kulübesinde bir hizmetçidir.

Jake Wallace / California Ozanı

Ünlü bir California halk ozanı Jake Wallace, Polka salonunun kapısından içeri girdiği zaman tüm dikkatleri üzerine çeker ve herkes onu dinlemeye koyulur. Söylediği hasret temalı bir kısa bir "Balad" türü ile tüm madencilerin yaşantılarını karakterize etmektedir.

José Castro / Ramerrez'in Bir Adamı

Ramerrez'in ekibine dahil olan Meksika'lı genç, gözü kara ve cesur bir adamdır. Polka salonun soyulması için bilinçli bir şekilde yakalanmış ve Ramerrez'in nerde olduğunu bildiğini söyleyerek herkesi ters yönlendirmiştir. Rahatça soyulması için salonun boşaltılmasını sağlamıştır.

Altın Madencileri / Sonora, Trin, Sid, Bello, Harry, Joe, Happy, Larkens

Altın serveti biriktirmek hayali ile farklı ülkelerden ve uzak şehirlerden gelen birtakım adamdan oluşmaktadır. Eğitimsiz olduklarından dolayı kültür düzeyleri oldukça düşüktür ve bu yüzden, çoğunun okuma yazması dahi yoktur. İş yaşantıları haricinde, çok sevdikleri ve her sözüne itimat ettikleri Minnie'den dinledikleri kitaplar ve kutsal inanca dayalı ayetler ile bilgi eksikliklerini tamamlamaya çalışmaktadırlar. Esere, realizm alt yapısı kazandıran bu emekçi insanlar; hırsız, dolandırıcı gibi insanları aralarında asla barındırmaz ve tanımadıkları bir yabancıyı da kolaylıkla aralarına kabul etmezler.

- Sonora, Sid ve Larkens adlı kişilerin karakter özelliklerine dair birtakım farkındalıklar oluşturulmuştur. Bu karakterler aracılığı ile madencilerin genel karakterizasyonu ve yaşadıkları zorluklar biraz daha vurgulanmıştır.

Sonora

Madencilerin arasında biraz daha olgun bir karaktere sahip olan Sonora, arkadaşlarının üzerinde etkisi yüksektir. Sonora, evine dönmek isteyen madenci arkadaşları Jim Larkens için para toplamaya koyularak hem kendinin hem arkadaşlarının ne kadar yardım sever adamlar olduklarını gösterir. Minnie'ye karşı duyduğu sevgi dolu hassasiyet, herkesin korktuğu kanun adamı şerif Rance'e bile silah çekebilecek kadar hakikatli ve kutsaldır. Minnie ve Johnson'nun, aralarında geçen aşktan emin olduktan sonra, çok sevdiği genç kız Minnie'yi tek başına bırakmayarak idam edilmek üzere olan Johnson'nun bağışlanması için madenci arkadaşlarını ikna etmeye çalışarak büyük bir yücelik gösterir.

Sid / Sidney Duck

Avustralya'lı bir maden işçisi olan Sidney Duck, diğer madencilerin tam tersi bir karaktere sahip olarak bencil ve dolandırıcıdır. Arkadaşları Jim Larkens'in evine dönmesi için başlatılan para yardımına destek bile vermeyerek diğerlerine göre ne kadar farklı bir

adam olduğunu gösterir. Ardından, oynadıkları bir poker oyununda hile yaparken; Sonora tarafından yakalanır. Ölümün eşiğinden dönen Sid, Şerif Rance'in ona verdiği küçük düşürücü bir ceza ile Polka'dan kovulur.

Jim Larkens

Jim Larkens'in rolü çok az olsa da maden işçilerinin genel karakterizasyonu, yaşadıkları zorlukların anlatımının daha da güçlendirilmesi açısından oldukça önem teşkil eder. Birinci perdenin başından itibaren sahnede ilk o görülür ve görüldüğü ilk an itibarıyla mutsuz ve asık suratlıdır. Birinci perdenin başlarında içeri giren Jake Wallace'in söylediği hasret konulu şarkıdan oldukça etkilenir. Duyduğu özlemlerden, altın arayışındaki ve poker oyunundaki başarısızlığından, gitmek istediği ama eve dönecek parasının dahi kalmamış olmasından dolayı isyan ederek göz yaşları döker.

4.5. Eserin Konusu

Olay 1849 yılında, "Altına Hücum" olarak adlandırılan günlerde, California'da kurulu bir altın madeni kampında geçmektedir.

4.5.1. Birinci perde

Birleşik Amerika'nın batısında bir altın madeni kampının eğlence yeri olan Polka, bir köşesinde uzun bir barı, üzerinde çokça boş bardak ve şişelerin bulunduğu; çok sayıda masası, sandalyesi ve dans etme bölümüne sahip geniş bir salondur. Bu salonun içindeki görseller, 19. yüzyılın başlarını anımsatmakta olan Amerikan 'Western' figürleri ile doludur.

Duvarda, haydut Ramerrez'i yakalayana beş bin dolar verileceğini belirten bir ilan göze çarpmaktadır. Vakit, akşamdır ve salonun gerisinde Şerif Jake Rance'in purosunu yanıp sönmekte ve bir madenci olan Jim Larkens ise başka bir masada mektup yazmaktadır. Uzaklardan "Polka'ya" diye bağırarak neşeli seslerin arasından, yöre halkı tarafından iyi bilinen ünlü bir halk ozanı olan Jake Wallace'in dokunaklı şarkısı, kim olduğu belli olmayan bariton bir ses tarafından söylenmektedir.

Nick, barın ışıklarını çoktan yakmış; başta Joe, Harry, Bello ile birlikte birçok madenci ‘‘Merhaba’’ sesleri ile o günün yorgunluğunu atmak için içeriye doluşmaya başlarlar. Bazıları, barın çalışanı Nick’e viski ve puro ikramları ile jestler yapmakta; bazıları ise salonun işletmecisi ve eserin tek kadın karakteri olan Minnie’nin nerede olduğunu sormaktadır. Özlem ile Minne’yi bekleyen Şerif Rance, Minnie’nin gecikecek olmasından dolayı endişelidir. Gösterilen bu ilgi ile Minnie’ye duydukları hayranlığı belirttikten sonra hemen poker oyununa koyulurlar.

Bir süre sonra, Sonora ve Trin’de salona dahil olurlar ve Nick’e, Minnie’nin kendileri hakkındaki görüşlerini birbirlerinden habersizce sorarlar. Nick, ikisine de umut verici benzer yalanlar söyleyerek Sonora ve Trin ile biraz eğlenir. Sonora ve Trin aldıkları bu umut dolu haberler neticesinde arkadaşlarına viski ve puro ikram ederler. Jim Larkens haricinde salondaki herkes oldukça neşelidir. Larkens’in bu acınası durumu, Nick ve Rance’in dikkatini çeker; bu altın işinin lanetli, bulaşıcı bir hastalık olduğuna dair kendi aralarında konuşurlar.

Önce uzaktan sesleri duyulan California ozanı Jake Wallece, bir Amerikan folk şarkısı söyleyerek içeri girer. Bu şarkı, gurbet ve özlem konusunu anlatan acıklı bir balad türüdür. Önce sessizlik içinde dinleyen madenciler, gözleri yaşlı bir şekilde eşlik etmeye başlarlar. Larkens, daha fazla direnemeyerek hıçkırıklar içinde yakınmaya başlar ve ağlayarak özlem duyduğu ailesine, vatanına dönmek istediğini söyler. Bu durum, tüm madencileri şaşırtmıştır. Para toplamak için şapkasını çıkararak acil yardım çağrısı yapan Sonora’yı, Sid haricinde hiçbir madenci arkadaşı yalnız bırakmaz ve gerekli para yardımlarını arkadaşları için yaparlar. Mutluluktan şaşkına dönen Larkens, hüznü bir şekilde arkadaşlarına veda eder ve defalarca teşekkür ederek salondan çıkar.

Madenciler, poker oynamaya ve içki içmeye devam eder ve gürültülü atmosfer tekrar oluşur. Sonora, oynadıkları bir poker oyununda Sid’in hile yaptığını fark eder ve öfkeyle kartları Sid’in suratına fırlatır. Tüm madenciler; Sid’in hırsızlık, yalancılık, dolandırıcılık gibi tüm kötü yönlerini ortaya dökmeye başlar ve vahşi batının kanunlarına göre artık onun idam edilmesi gerektiğini söylerler. Fakat, soğuk kanlı bir adam olan Rance’in daha güzel bir fikri vardır. Hayatının bağışlanması için yalvarmakta olan Sid’in yakasına vahşi batıda dolandırıcılık sembolü olarak bilinen iki adet maça kızı asar ve kamp süresi boyunca, eğer bu kartları çıkardığını duyar ya da görürse; onun, idam edileceğini söyler. Sid, sert bir şekilde salondan kovulur. Bu ceza yöntemi, Sid için oldukça utanç verici olmuştur.

Haydut Ramerrez'i yakalayana para ödülü verecek olan "Wells Fargo" adlı acentenin bir temsilcisi olan ajan Ashby, yorgun argın salona girer. Ashby; üç aydan beri peşinde olduğu haydut Ramerrez hakkında bazı bilgiler aldığını, buralara yakın bir yerlerde olduğunu, Ramerrez ve adamlarının yakalanmalarının artık an meselesi olduğundan bahseder ve sonrasında, herkese iyi akşamlar dileyerek dinlenmeye çekilir.

Nick, Minnie'nin izni olduğunu söyleyerek herkese viski ikram eder. Salondaki herkes, Minnie için kadeh kaldırır. Rance, Minnie'nin çok yakında Bayan Rance olacağından bahsetmesi ile birlikte Sonora sinirlenir ve Rance ile şiddetli bir tartışmaya girerler. Sonora, Minnie ile yakında kendisinin evleneceğini söyler. Minnie'den hoşlanmakta olan Rance, Sonora'nın bu sözleri karşısında oldukça şaşırmıştır. Ona bir an önce kendine gelmesini ve bir daha bu kadar içmemesini tembih etmektedir. Fakat Sonora, kötü sözler söylemeye ısrarla devam etmekte ve Rance'e hakaretler yağdırmaktadır. Aralarında başlayan sözlü atışma fiziksel bir şiddete dönüşür. Yere düşen Sonora, Rance'in silahını çıkarmak için beline sarılması ile hızlıca silahını ondan önce çeker. Sonora'nın arkadaşı Trin, ateş ettiği sırada Sonora'nın kolundan sarılarak patlayan silahın yönünü değiştirerek kan dökülmesini engeller.

Minnie'nin tam zamanında gelmesi olayları yatıştırır ve içeri girdiği gibi Sonora'nın silahını elinden almıştır. Güzel kızın gelişi herkesi mutlu etmiştir. Joe, onun için topladığı çiçekleri ve San Francisco'dan gelen bir satıcıdan aldığı güzel bir kadın saatini; Harry, gümüş işlemeli kırmızı bir mendili; Ashby ise yüksek kaliteli bir puro setini taktim etmektedir. Ve son olarak; Sonora, bir kese altını saklaması için Minnie'ye verir. Nick bu altınları, madencilerin ortak birikim yaptıkları altın fiçısına ilave eder. Minnie, her birine ayrı ayrı teşekkürlerini sunmaktadır.

Minnie, bütün madencileri geleneksel kutsal kitap ve sosyal kültür dersine davet ederek etrafında toplar. Bu esnada teşkilat ajanı Ashby, Rance ile ayrı bir köşede tüm kanun kaçakları ortalıkta dolaşırken madencilerin bu altınları salonda tutmalarının akıllıca olmadığı konusunda Şerif Rance'i uyararak, "Wells Fargo" acentesine bırakılmasının daha güvenli olacağı fikrini öne sürer. Önce, uzaklarda bir posta arabasının sesi duyulur ve kapıya bir postacı adam belirir. Postacı, mektupları dağıtırken; yolda şüpheli birkaç adam gördüğünü ve dikkatli olmaları konusunda salondaki herkesi uyarır. Madencilere, ailelerinden gelen mektuplar arasında, ajan Ashby'e de Nina Micheltorena adlı bir kadından mektup gelmiştir. Ashby'nin söylediğine göre Palms adlı bir barda çalışmakta

olan kadın, eski sevgilisi Ramerrez tarafından bırakıldığı için şimdi ondan intikam almak için planlar yapmaktadır. Gönderdiği mektupta, Ramerrez hakkında bildiklerini paylaşarak yakalanması konusunda yardımcı olmak istediğini dile getirmekte ve Ashby'e bir randevu teklifinde bulunmaktadır.

Happy, kendisine gelen mektubu okur. Depremler, su baskınları felaketler...Joe'ya gelen mektupta ise büyük annesinin öldüğü yazmaktadır. Hüzün ve neşe; iç içe karışık bir durumda olan madenciler, mektuplarını okurken birden içeriye Nick girer ve dışarıda bir yabancıyı belirlediğini, yorgun olduğunu, dinlenmek istediğini, viski ve suya ihtiyacı olduğunu haberini verir. Bunun üzerine Minnie, yabancıyı salona davet edilmesi için Nick'i tekrar dışarı gönderir. Geri kalanlar ise kendi arasında eğlenmek için dağılır ve en sonunda Rance ve Minnie bir süreliğine yalnız kalırlar.

Durumdan istifade eden Rance, Minnie'ye aşkını ilan eder ve küçük bir busesi için tüm servetini vermeye hazır olduğunu söyler. Minnie, bu teklifi kabul etmez ve kendisini rahat bırakması için rica eder. Rance, zaten evli bir adamdır; Minnie ile ne sevişmelerine ne de evlenmelerine olanak yoktur. Rance, duygusal yönden tamamlanamamış bir adamdır. Bu zamana kadar kimseyi sevmemiş gibi kimse de onu sevmemiştir. Yapayalnız yaşamış; gerçek aşktan ve sevgiden uzak kalmıştır. Şimdi, böyle bir duyguyu ilk defa Minnie'ye karşı hissetmekte ve bir busesi için tüm servetini vermeye hazır olduğunu açıklamaktadır.

Minnie, bir an doğup büyüdüğü Soledad'daki çocukluk günlerini ve ailesini hatırlayarak birbirlerini delice seven ve ona, bu konuda rol model olan anne ve babasından bahseder. Minnie, tıpkı ailesi gibi gerçek aşkı yaşamak ve doğru kişiyi beklemek niyetinde olduğunu dile getirir. Rance'in anlattıklarına gelince; Minnie'ye göre gerçek aşk bu değildir. Minnie'nin gerçek aşka duyduğu ilgi; Rance'in, ona olan tutkusunu daha da alevlendirir. Ancak, tam da aşk hayalini gerçekleştirebilecek bir adam olduğundan bahsederken; Nick, barın dışında viski ve su isteyen o yabancı ile içeriye girer. Bu yabancı, Sacramento'dan geldiğini idda eden Dick Johnson'dır. Yani, bir diğer ismi ile aranan haydut Ramerrez'dir.

Dick Johnson, üzerinde bir deri ceket ve elinde bir eyer ile içeriye girer. Minnie, Nick'e misafirin viskisinin istediği gibi hazırlamasına dair talimat verir. Minnie ve Johnson birbirleri ile daha önce Monterey yolculuğunda sempatik bir karşılaşma yaşadıklarını hatırlayarak dikkatlice bakışırlar. Bu karşılaşmayı dile getirirlerken; Minnie, Johnson'dan

aldığı bir yasemin demetini ve o günü hiçbir zaman unutmadığını dile getirir. Bu bakışmalar ve konuşmalar, Rance’i çok kıskandırır ve onun bu kıskançlığı, yabancıya karşı şiddetli bir nefrete dönüşür. Rance, mesleki yetkisine sığınarak Johnson’a kim olduğunu, ne iş yaptığını, bu kampa ne amaçla geldiğine dair sorduğu sorular ile köşeye sıkıştırmakta ve aranmakta olan haydut Ramerrez olduğuna dair şüphe uyandırmaya çalışmaktadır. Tüm madenciler, bu yabancından rahatsız olmuş ve Rance’e hak vermeye başlamıştır. Sorulan sorular karşısında oldukça rahat ve kayıtsız olan Dick Johnson; Sacramento’lu olduğunu, bir şeyler içmek, dinlenmek ve belki de poker oyununda biraz şansını denemek için burada olduğuna dair kısa cevaplar verir. Onun bu umursamaz tavırları ve daha çok odaklandığı Minnie ile aralarında gerçekleşen sıcak yakınlaşmalar, Rance’i iyiden iyiye çileden çıkartmaktadır. Rance önce, Johnson’nun viski bardağını ve ardından, eyerini yere düşürerek artmakta olan kıskançlık krizini, küçük bir çocuk gibi farklı farklı fiziksel hamleler ile açığa vurmaktadır. Salondaki herkesin gergin bir hal aldığını gören Minnie, Johnson’u tanıdığını ve ona kefil olduğunu söyleyerek tansiyonu düşürür. Genç kadın Minnie’ye olan eksiksiz güvenleri doğrultusunda tüm madenciler, Johnson ile el sıkışarak ona nezaket göstererek dostça davranışlar sergilemeye başlar. Son durumları izleyen Rance, planları suya düştüğü için hayal kırıklığı içindedir. Madenci Harry, Dick Johnson’u dans salonunda eğlenceye davet eder. Bunun üzerine Johnson, Minnie’ye bir vals dansı teklifinde bulunarak kolunu uzatır. Minnie, utanarak daha önce hiç vals dansı etmediğini itiraf etse de madenci arkadaşlarının da desteği ile Johnson’nun bu teklifini geri çevirmez ve bir vals müziği eşliğinde dans ederler. Madenciler, bu dansa vals müziğinin temposunda el çırparak eşlik ederlerken; Rance, onları çatık kaş ve asık bir surat ile izlemektedir.

Ashby ve adamları Ramerrez ve çetesine bağlı çalışan haydutlardan biri olan José Castro’yu yaka paça getirerek sorguya çekerler. Castro, bir an Ramerrez’in yerdeki eyerini fark eder ve yakalanmış olmasından korkar. Onun, diğer tarafta dans ettiğini görünce derin bir nefes alır. Castro, Ramerrez’in Polka salonunu rahatça soyabilmesi için salonun boşaltılmasını sağlamak ile görevlidir ve Ramerrez’i arayanları ters yönlendirmek amacı ile bilinçli bir şekilde kendini ele vermiştir. Sorguya çekilen Castro; Ramerrez’in guruba yalan söylediğini, ona çok kızgın olduğunu, onu gördüğü yerde öldüreceğine, buradan çok uzaklarda olduğunu, yolu bildiğini ve yolu göstereceğine dair söz verir. Castro’nun bu yalanlarına ikna olan ekip hazırlık yaparken; Johnson, doğrudan göz temasından kaçınarak eyerini yerden alıp poker masasının üzerine koymak ve üzengilerini ayarlamak bahanesi ile sırtı dökük bir şekilde Castro’ya yakınlaşır. Castro, kısık bir sesle konuşur; Ramerrez’e,

adamlarının ormanda saklandığını ve her an verecekleri sinyale hazırlıklı olmasını tembih eder. Rance, Ashby ve madenciler; Ramerrez'in peşine düşmek için Castro'yu da yanlarına alarak çıkarlar ve altınlarını koruması için Minnie'yi Polka'da bırakırlar.

Gece oldukça ilerlemiş ve saat geç olmuştur. Nick, artık Polka salonunun ışıklarını tek tek söndürerek çıkar ve Minnie ile Johnson böylece salonda yalnız başlarına kalırlar. Johnson, madencilerin gittiğini doğrulamak için hızlıca pencereye ilerler ve ardından madencilerin saklandığı altın varilinin nerede olduğuna dair küçük bir göz kontrolü ile teyit eder. Minnie, her şeyden habersiz olarak Johnson'un solunun korunmasında kendisine yardım edeceğini düşünmekte ve ona karşı duyduğu güveni olabildiğince belli etmektedir. Minnie, henüz hiçbir erkek tarafından öpülmediğini ve hayatı boyunca kendisi gibi bir erkeği hayal ettiğini söyler. Minnie'nin bu masum ve açık sözlülüğü ile aralarında başlayan romantik yaklaşma, iyice körüklenmiş ve Johnson'u soygun fikrinden vazgeçirmiştir. Johnson ve Minnie, dans ettikleri zaman birbirlerine karşı duydukları hislerden bahsederek.

Birden içeri giren Nick, dışarıda başka bir yabancının varlığından bahsederek dikkatli olmaları gerektiği konusunda onları uyararak silahını alıp tekrar çıkar. Nick, salondan ayrılırken Minnie de onun peşinden gitmek ister ama Johnson onu durdurur. Bu sırada, Ramerrez'in haydutlarından beklediği o sinyal sesi duyulur ama Johnson, bu sinyal sesine karşılık vermez. Dışarıdan gelen seslerden dolayı iyice paniğe kapılan Minnie, o fiçinin içinde uzak diyarlardan gelen ve gece gündüz demeden, aileleri için çalışan madenci arkadaşlarının altınları olduğunu ve o altınları korumak zorunda olduğunu söyler. Minnie, barın arkasına geçerek büyük bir kararlılıkla silahlarını hazırlar. Adamlarına soygunu durdurmaları için talimat vermeye hazırlanan Johnson, o altınları kimsenin çalmayacağına dair Minnie'ye güvence verir. Buradaki tatlı sohbetlerine gecenin ilerleyen zamanlarında Minnie'nin dağ eteklerindeki kulübesinde devam edebilecekleri üzerine sözleşirler. Bir altın fiçisinden daha değerli olarak Minnie'nin gönlünü çalan Johnson, kızın alçak gönüllü bir hayata sahip olduğuna dair yaptığı konuşmalara karşılık olarak romantik birkaç söz söyleyerek Polka salonundan çıkar.

Tekrar içeri giren Nick, salonda kalan son ışıkları da söndürür. Minnie; sersemlemiş, şaşırmış, kendisini ele geçiren duyguların sarhoşluğuna kapılmış ve yanık kalan tek bir lamba ışığının altında öylece dona kalmıştır. Dick Johnson'ın kendisine söylediği son komplimanı tekrarlar: "*Bir meleğin yüzü.*"

En sonunda aradığı aşkı keşfeden Minnie, elleriyle yüzünü kapatır ve ardından derin ve uzun bir iç çeker.

4.5.2. İkinci perde

İkinci perde, Minnie'nin dağ kulübesinde geçmektedir. Ek olarak sadece kısa bir çatı katı arasına sahip olan bu kulübe, en fazla iki ya da üç kişinin yaşayabileceği tek bir oda şeklindedir. Bir giriş kapısı, iki penceresi ve bir adet şöminesi olan bu odada bir evin ihtiyacı olacak tüm malzemeler mevcuttur.

Soğuk bir kış gecesinde pencerelerin camları buzlarla kaplı ve dışarıdaki rüzgâr uğultu ile esmektedir. Genç bir Kızılderili kız olan Wowkle, kulübede tek başınadır ve yanan şöminenin başında oturmuş; kendi yöresine ait yerel bir ninni eşliğinde kucağındaki bebeğini uyutmak için sallamaktadır. Bebeğin babası Billy Jackrabbit gelir. Yarı kilisede kıyılacak olan nikahın, bebeklerinin meşrulaştırılması için önemli olduğunu ve bu nikahı Minnie'nin de tasvip ettiğini Wowkle'ye mutluluk ile anlatmaktadır.

Sevgili çift, mutluluktan kucaklaşırken içeriye Minnie girer ve Billy hemen dışarı çıkar. Minnie, yarınki nikah törenine dair konuşmalara kulak misafiri olmuştur ve hizmetçisi Wowkle'yi tebrik ederek onlar için ne kadar mutlu olduğunu söyler. Bir misafirin geleceğini söyleyen Minnie, Wowkle'den iki kişilik akşam yemeği hazırlamasını ve evi biraz toparlamasını rica eder. Minnie, oldukça heyecanlıdır. Monterey'den aldığı terlikler, üzerine sürdüğü güzel kokular, bir şal, eldivenler ve saçına yerleştirdiği bir gül ile dış görünümünü oldukça güzelleştirmeye çalışır.

Bir süre sonra, Johnson gelir. Heyecanını oldukça belli eden Minnie'ni, duygularını biraz daha kontrol altına alır. Bu güzel kadının göz kamaştırıcı, sıra dışı güzelliğine karşı tepkisiz kalamayan genç adam; ona, ne kadar güzel olduğunu söyleyerek öpmeye çalışır. Johnson, içeri girdiğinde geç fark ettiği Kızılderili hizmetçisinin yanında yaptığı bu öpme atılımından dolayı Minnie'nin rahatsızlık duyduğunu anlayınca mahcup olur ve geri çekilerek hemen kendisinden özür diler.

Minnie ve Johnson, yemek için masaya otururlar. Genç kadın; Johnson'ın davranışlarını, samimiyetini test etmekte ve sorduğu sorular ile onun gerçekten kim olduğuna dair kafasında oluşturduğu sorulara cevap aramaktadır. Johnson, daha fazla

köşeye sıkıştırılmak istemez ve kaldığı evin ne kadar sevimli olduğunu öne sürerek konuyu değiştirir. Ayrıca, Minnie'nin bu ıssız dağ evinde sürdürdüğü sade hayata da çok şaşırır. Oysa ki; Minne, halinden çok memnundur. Doğanın tüm güzelliklerine sahip olan Minnie, Tanrı'nın ona sunduğu nimetlerin değerini iyi bilmektedir. Atı ile civarda yaptığı gezintilerden, geçtiği kırların ve yolların güzelliğinden bahsederek hayatındaki güzel şeylerden bahseder. Şimdilerde ise kış mevsimidir ve tüm boş zamanını öğretmenlik yaparak ve kitap okuyarak geçirmektedir. Johnson, genç kızın kültürel yönlerinin olmasına çok sevinerek ona çeşitli kitaplar ve özellikle aşk romanları göndereceğine dair söz verir. Minnie, Johnson'nun hiç âşık olup olmadığı konusunda meraklanarak kendisine bu konu ile ilgili bir soru yöneltir. Johnson'nun bu zamana kadar yaşadığı ilişkiler hep kısa süreli olmuştur ve bir sigara yakarak biraz bahseder. Aşk mevzusu konu olmuşken Johnson, tekrar genç kızı kucaklamak ve öpmek ister ve bunun üzerine Minnie, saçındaki güllerin ezildiğini bahane ederek Johnson'ı durdurmaya çalışır. Yaşanılan bu durumlara Wowkle'nin daha fazla şahit olmasını istemeyen Minnie; ona, artık mesaisinin bittiğini ve çıkabileceğini söyler. Dışarısının karlı ve fırtınalı olduğuna dair yakınan Wowkle, ahırda samanların üstünde dinlenmek için çıkar ve onları baş başa bırakır.

Sonunda bir kez daha baş başa kalabilen çift, onca yakınlaşmanın ardından artık rahatça kucaklaşıp öpüşürlerken; Johnson, onu ilk gördüğü andan itibaren âşık olduğunu itiraf eder. Fakat Johnson, bir rüyada gibidir ve bir an geçmişi suçlarla dolu herkes tarafından aranan bir haydut olduğunu hatırlar. Johnson, ileride Minnie'ye hayal kırıklığı yaşatmak ihtimalini göz ardı edemez. Bu sıcak ve aşk dolu gelişmelerin ardından bir anda korku içinde Minnie'den uzaklaşır. Ona, aşklarının umutsuz bir rüya olacağını söyleyerek gitmek ister. Minnie, Johnson'nun bu anlık duygu değişimine anlam veremez ve yaşadıkları bu ilişkiden ümitli olduğunu dile getirmektedir. Minnie, gitmek isteyen Johnson'u yolların karla kaplı olduğunu bahane ederek yarına kadar burada kalması gerektiğine dair ikna eder. Bu esnada, dışardan bazı sesler gelir ve ardından üç el silah sesi duyulur. Minnie, bunun haydut Ramerrez'in peşindeki grup olması gerektiğini öne sürer. Bu sesler, Johnson'ın kalması için gizli ve ikinci bir neden daha olur. Genç çift; tutkulu aşklarını, kaderlerini bir kez daha onaylar ve bir daha asla ayrılmayacaklarına dair yemin ederler.

Aşkları yeni başlayan taze çift, yatmak üzereyken dışarıdan birtakım sesler daha duyulur. Johnson, hemen silahına sarılıp bir köşeye geçer. Dışarıdan seslenmekte olan

Nick, haydut Ramerrez'in buralara yakın bir yolda görüldüğünü Minnie'ye duyurmaya çalışmaktadır. Minnie, Rance'in kıskançlık krizlerine girdiğini bilmektedir ve Johnson'u, asla burada olduğunu söylememesi için tembihler ve onu tavan arasına saklar. Evin kapısı vurulur. Minnie, kapıyı açtığında üstü başı karla kaplanmış olan Rance, Ashby, Nick ve Sonora'yı karşısında bulur. Herkes, Minnie'nin güvenliğinden endişe etmiş ve onu korumak için kulübesine gelmiştir. Rance, haydut Ramerrez'in izi üzerinde olduklarını ve onun, kendini Dick Johnson diye tanıtan genç adam olduğunu art bir niyetle Minnie'ye anlatır. Minnie; şaşırılmış, dehşete düşmüştür ve duyduklarına asla inanmak istemez. Fakat, tüm bunlar doğrudur. Ramerrez'in öteki barda çalışan eski sevgilisi Nina Micheltoarena adlı kadın, birkaç saat önce Ramerrez'in bir resmini onlara vermiştir. Rance, bu resmi Minnie'ye uzatır. Johnson'nun korktuğu başına gelmiştir. Çünkü Minnie, oldukça üzülmüştür ve hayal kırıklığına uğramıştır. Birden sınırları bozulan genç kız, kahkaha ile gülmeye başlar. Ekip, haydut Ramerrez'in orada olmadığını düşünerek döner. Minnie, büyük bir öfkeye kapılır ve Johnson'u hemen sakladığı yerden çıkarır. Ona, derhal evinden çıkmasını aksi takdirde yardım çağıracağını söyler.

Johnson, her şeyi itiraf eder. Evet, her şey doğrudur. Fakat, Minnie ile tanıştıktan sonra kalbi sadece onun ile çarpmış ve artık kaderinin değişeceğini, onun ile yeni bir hayat kurabileceğini arzulamıştır. Dick Johnson'nun korktuğu başına gelmiştir. Çünkü, doğduğu günden beri yasa dışı kalmış, yol kesmiş, adam soymuş ve babasından kalan kötü bir mirası sürdürmüştür. Ramerrez adı, ona bir doğum lekesi gibi yapışmıştır. O; bir soyguncu, suçlu olarak doğuştan lanetlidir ve açacağı her yeni sayfa, onun kirliliğiyle lekelenecektir. Minnie, Johnson'ın itiraflarından derinden etkilenir ve şefkatli bir şekilde Tanrı'dan talihsiz yaşamını affetmesini diler. Ancak Minnie, daha çok Nina Micheltoarena'yı kıskanmaktadır ve Johnson'ın gitmesi konusunda ona ısrar etmektedir. Johnson, büyük bir kararlılıkla silahını bırakır ve kapıyı açarak adeta ölüme gider. Dışarı çıktığı gibi dışarıdan silah sesleri duyulur. Minnie, onu ilk kez öpen adama hala daha aşıktır ve bırakmak istememektedir. Bir süre bekledikten sonra dayanamaz ve koşarak kapıyı açar. Yerde yaralı bir vaziyette yatan sevgilisini içeri taşır.

Geri dönen Şerif Rance, kapıyı güçlü bir şekilde çalmaktadır. Minnie, Johnson'u yine çatı katında saklamaya karar verir ve yaralı adamı merdivenden çıkması için büyük bir uğraş gösterir. Rance, Ramerrez'in Minnie'nin kulübesinde saklandığından artık oldukça emindir. Silahı elinde ve ateş etmeye hazır bir halde evin her bir köşesini dikkatle inceler.

Minnie, alaycı bir şekilde ona her yeri arayabileceğini söyleyerek blöf yapar. Minnie'nin kendinden emin tavrı oldukça ikna edicidir. Rance, belki de yanıldığını kabul ederek silahını kılıfına geri koyar. Ardından, cesurca Minnie'ye doğru ilerleyerek onu şehvetli bir şekilde kucaklayıp öpmeye çalışır ve aralarında bir kovalamaca yaşanır. Rance, elini Minnie'ye uzatır ve Ramerrez'in güvenilir bir kişi olmadığını, asla ona gerçek manada sahip olamayacağına dair yemin ederken, çatı katından üzerine bir damla kan düşer. Rance, artık Ramerrez'in nerede olduğunu anlar ve onu aşağı çağırır. Johnson, kanlar içinde aşağı iner ve yere yığılır.

Minnie, hırslıdır ve Johnson'ı kurtarmaya kararlıdır ve Rance'i bir anlaşma karşılığında üç ellik bir poker oyununa davet eder. Oyun öncesi bir anlaşma yaparlar. Anlaşma şöyledir: Oyunu Rance kazanırsa, Johnson idama götürülecek ve Minnie ise Rance'in kadını olacak; eğer Minni kazanırsa, Johnson serbest kalacak ve Minnie'nin olacak. Kendine poker oyununda oldukça güvenen Rance, kazanacağından emin bir şekilde bu teklifi kabul eder. Minnie, kart destesi arıyormuş gibi yaparak dolabına gider ve bu esnada birkaç kartı gizlice çorabının içinde saklar. İlk eli Minnie, ikinci eli ise Rance kazanır ve durum eşittir. Üçüncü el sırasında Minnie, bayılıyormuş gibi davranır ve Rance'den kendisine su getirmesini rica eder. Rance, bir bardak su getirmek için mutfak tezgahına gider. O sırada Minnie, elindeki kartları çorabına sakladığı kartlar ile değiştirir. Rance, geri dönerek elindeki bardağı Minnie'ye uzatır. Minnie, bir yudum su aldıktan sonra mutluluk ve heyecan ile elinde üç adet as kartı ve bir çifti olduğunu söyleyerek kartları masaya koyar. Rance, Minnie'nin kartlarına bakar ve centilmence yenilgiyi kabul eder. Şapkasını ve paltosunu alıp oradan ayrılır. Minnie, zaferinin vermiş olduğu sevinç ile kartları havaya fırlatarak kahkahalar ile gülmektedir Gözyaşlarına boğulan ve bilinci tam olarak yerinde olmayan Dick Johnson'ı kucaklayarak haykırır: "*O benim!*"

4.5.3. Üçüncü perde

Karlı bir kış sabahıdır ve şafak sökmek üzeredir. Rance, Ashby ve bir grup madenci California ormanlarının açıklarında kamp kurmuş ve yaktıkları ateşin başında oturmaktadırlar. Yaraları biraz iyileştikten sonra tekrar ayağa kalkan Ramerrez, onu arayan bir grup tarafından kovalanmaktadır. Rance, sözünde durmuş ve Johnson'a dokunmamıştır. Fakat, genç ve güzel kız Minnie'ye karşı olan tutkusu halen devam etmektedir. Rance, böylesine zarif bir kadının, böyle bir adamı sevmiş olmasına anlam verememekte ve içten

iche hayıflanmaktadır. Rance'in hayıflanmalarına kulak misafiri olan Nick, kurduğu bilgi cümlerle ile kendisini teselli etmeye çalışmaktadır.

Köşeye sıkıştırıldığını ve yakalanmasının an meselesi olduğunu duyurmak için gelen bir gurup, yorgunluktan uyuya kalmış olan Ashby'yi, Billy'yi ve birkaç madenciyi uyandırır. Yapılan bu duyuruya kulan veren Ashby, onun kesinlikle canlı yakalanması gerektiği konusunda herkesi uyarır ve birkaç adamı ile birlikte, o da bu gruba katılır. Bu sefer üzülecek olan tarafın kendisinin olmayacağından hiç şüphesi olmayan Rance, intikamının yaklaştığını hisseder ve sevinir. Çünkü Rance, gözyaşları içinde acı çekerken; Minnie, onun sefaletiyle alay etmişti. Ama şimdi, gözyaşları muzaffer kahkahalara dönüşecektir. Çünkü, Minnie'nin sevdiği o adamın asılarak öldürüldüğünde ağlayan kişi bu kez Minnie olacaktır. Bir zaman sonra madenciler, tekrar gelirler. Anlattıklarına göre haydut Ramerrez, atına atlayarak kaçmıştır. Ashby ve adamları, Ramerrez'in peşindedir ve kovalamaya devam etmektedir. Koşarak tekrar gelen Sonora, Ramerrez'in bir kurt gibi kendini savunmaya çalıştığını ama sonunda kısırılıp yakalandığını söyler.

Uzakta, Ashby ve adamları görünür ve Johnson'u yanlarında bağı bir şekilde getirmişlerdir. Ashby, Ramerrez'i Rance'e teslim etmiştir. Herkes, Johnson'a hakaretler yağdırmaktadır. Ona önce dans ettirmeyi ve daha sonra, asmayı planlamaktadırlar. Şerif Rance, Johnson'a yaklaşır ve aşağılırcasına yüzüne sigara dumanı üfleyerek infaz zamanının geldiğini söyler. Her kafadan ayrı sesler çıkmakta ve herkes; onu, ayrı bir cinayetle suçlamaktadır. Johnson, soğuk kanlılığını koruyarak üzerine atılan cinayetleri reddetmektedir. Johnson, hırsızlık yaptığını kabul etmektedir; fakat, hiçbir zaman cinayet işlemediğini söylemektedir. Billy'e, Dick Johnson'nun infazı için ipi hazırlaması söylenmiştir. Nick, Billy'e bu ilmiği hazırlarken mümkün olduğu kadar geciktirmesi için ona gizlice rüşvet verir ve Minnie'ye haber etmek için gizlice yola koyulur. Johnson, konuşmak istemekte ama kimse onu dinlemek istemez. Daha çok, ettikleri hakaretler eşliğinde idam hazırlığı yapmaktadırlar. Rance, son kez konuşmak isteyen Johnson'a asılmadan önce son isteğini söylemesi için izin verir. Johnson, kendisinin nasıl öldüğüne dair Minnie'ye asla bilgi verilmemesini ve bunun yerine, çok uzaklarda yeni bir hayata kavuşacak olduğunu haber edilmesini istemektedir. Aşkı ile kutsandığı genç kadın Minnie'yi, hayatının tek çiçeği olarak anmaktadır. Kıskançlıktan çileden çıkan Rance, Johnson'a yaklaşır ve ona acımasızca bir yumruk atar.

Son idam hazırlıkları tamamlanırken ormandan dörtnala gelmekte olan bir atın sesi ve bir kadının uzun uzun çığlıkları duyulur. Gelen Minnie'dir. Sesleri duyan madenciler, ipi hemen bırakarak geri çekilirler. Rance, bir an önce rakibini yok etme tutkusuyla tükenmekte ve öfkeli bir biçimde adamın derhal asılmasına dair emirler vermektedir. Fakat, adamların tüm dikkati yaklaşmakta olan Minnie'dedir. Herkes, endişe içindedir. Atından indikten sonra tabancasını çekerek Johnson'ı korumak için önünde durur. Madencilerin, Rance'in etkisi altında olduğunu görmekte olan Minnie, onlara Johnson'ı asmamaları için cesaret vermeye başlar. Rance, adaletin taleplerini yerine getirmeleri gerektiğini ileri sürerek Minnie'ye meydan okumaktadır. İki adam, Minnie'yi yakalamaya çalışınca; Minnie, hızla tabancasını kaldırıp kendisini ve Johnson'ı öldürmek ile göz dağı verir. Bu durumlara daha fazla dayanamayan ilk Sonora olur. Sonora, Minnie'yi korumak için onun ile birkaç madencinin arasına girer. Minnie, bu adamlara yıllarını adamıştır ve çabuk unuttuklarını düşünerek yaptığı iyilikleri teker teker saymaya başlar. Minnie, ilkokul mezunu dahi olmayan bu adamlara okuma, yazma, genel kültür ve ahlak eğitimi vermiş ve aynı zamanda, hastalıkta ve sağlıkta olmak üzere her zaman yanlarında olmuştur. Bağışlamanın ne kadar erdemli bir davranış olduğunu öne sürdükten sonra, bugün asmak istedikleri haydutun, o gece kendi evinde çoktan öldüğüne ve şimdi karşılarında değişmiş, ahlaklı düzelmiş, namuslu olmaya yemin etmiş bir adam olduğunu vurgulamaktadır. Johnson'nun hissettiği aşkın, içindeki haydutu yok eden ve onu kurtuluş yoluna sürükleyen derin bir aşk olduğunu söyleyerek ona kefil olmaktadır. En başından beri kalbi yumuşayan Sonora'da, arkadaşları ile konuşarak Minni'ye destek olmaktadır. Minnie'nin madencilere yönelik duygusal çağrısı, karşı konulamaz halde olduğundan kimse itiraz edememektedir. Minnie'nin sözlerinin, yüce Tanrı'nın sözleri gibi olduğunu düşünen Sonora, daha fazla dayanamayarak Johnson'ın bağlarını çözer ve onun, yeni ufuklara doğru yol almasına müsaade edilmesini ister.

Madenciler, sevgili Minnie'ye üzüntüyle veda ederlerken; onlar da madencilere ve bu güzel diyara, cennet Californiya'ya veda ederler. Geleceklerini birlikte paylaşmak için atlarına biner ve tam güneş doğduğu sırada Doğu'ya doğru yola çıkarlar (Fisher, 2023).

4.6. Gerçekçilik Etkisi

19. ve 20. yüzyıl dönemleri arası geçiş bestecisi olan Puccini, geleneksel İtalyan verismo akımı bestecileri içerisinde örnek olarak gösterilmiştir. Fakat bazı eserleri, geleneksel veristlerin eserlerine göre daha başka ve marjinaldir.

La Fanciulle del West operasının türü sansasyonel melodramdır. Melodram türü eserlerin en önemli yapı taşı olan iyi kadın, iyi adam, kötü adam karakterleri; çekişmeli ve heyecanlı bir aşk üçgeni yaşamaktadır. Genç kızın sevdiği iyi adam karakteri, aranmakta olan bir haydut örgütünün lideri olması ve arka fonda sürekli silah efektleri kullanılması esere daha da heyecan katmaktadır.

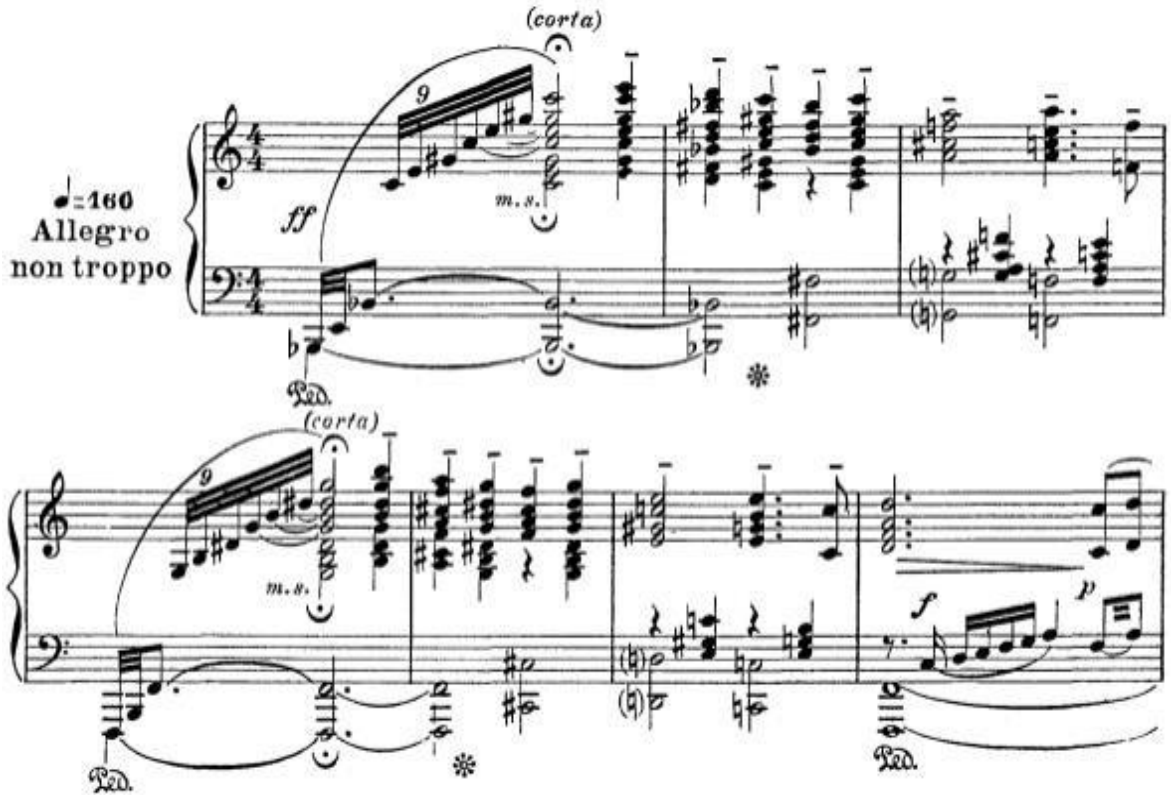
1849 yılında, California'nın Sierre Nevada dağlarının tepelerinde boş bir yaylada kurulu maden ocağı kampında geçmektedir. Kırsal bir kesimde, alın teri ile para kazanan ve para kazanmak için evlerinden oldukça uzak bir diyara göçmüş; gerçek hayat yaşayan insanlar ile aşkı uğruna savaş veren basit bir kız ve sevgilisini konu almıştır. Bu basit kız, aşkı uğruna verdiği mücadeleler ile bir anda güçlü bir karaktere dönüşerek izleyenlerin gözünde yüceleşir. Fakat, Puccini'nin çoğu eserlerinin aksine finalde ölümler değil; sevdiği erkek ile birlikte bilinmezliğe doğru gönderilerek efsaneleşir.

Amerikan anlatımcılığına ilişkin olarak müzikal egzotizmin de söz konusu olduğu bu eserde, verismo akımı; romantizm, realizm, natüralizm akımları ile harmanlanmış ve saf çizgisinden çıkmıştır.

4.7. Belirgin Müzikal Yapı ve Egzotizm Örneklendirmeleri

Çağdaşları gibi sanatsal anlamda 20. yüzyıla büyük ölçüde uyum sağlayan Puccini, bestelediği bu esere, müzikal anlamda daha da yenilikçi fikirlere yer vermiştir. Diatonik temelli müzikal fikirler dışında; tam ton ve pentatonik dizilimler ve yöreselliği daha da ileriye süren Amerikan müzik stillerini, ritim kalıplarını İtalyan bir opera bestecisi olarak oldukça cesur bir şekilde kullanmıştır.

Eserin ilk girişi uvertürü bir Prelüd ile başlar. Bu prelüdün içerisinde yer alan bazı müzikal cümleler; aslında, eserin alt zeminini hazırlayan melodilerdir.

Şekil 4.1. Birinci Perdenin Girişi

Kaynak: (Puccini, 1910)

Prelüdün ilk kısmında, birbirlerine bir tam ses uzaklıktaki altı adet sesin dizilimi ile oluşan tam ton dizilerden oluşan dört sesli sert ve gergin tınlar mevcuttur. Bu tınlar, David Belasco'nun "The Girl of the Golden West" tiyatrosunda, Tablo 2.1.'de "Giriş Resmi" olarak adlandırılan manzarayı ve vahşi batının sansasyonel, karanlık yaşantısını anımsatmaktadır. Görsel ve işitsel olarak empresyonizmin söz konusu olduğu sahnede somuttan soyuta akıl yürütülmüştür.

Prelüd'ün gergin hatları do notası üzerinden örneklendirilirse:

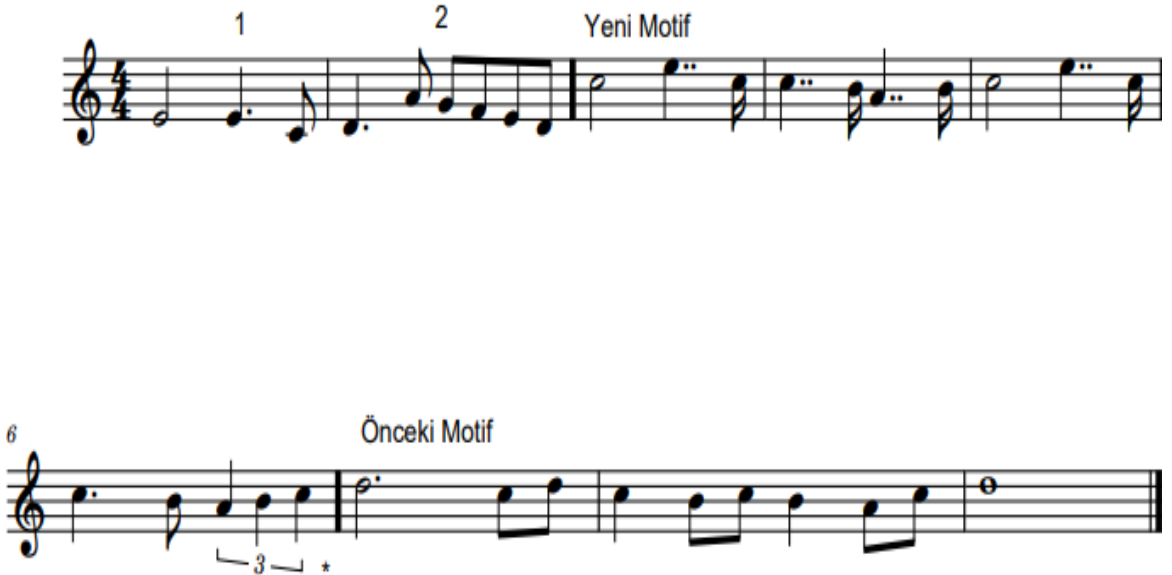
Şekil 4.2. Do Notası Üzeri Tam Ton Dizi

Şekil 4.3. Aşk Motifi

Kaynak: (Puccini, 1910)

Prelüd kısmının öne çıkan ikinci melodisi, Minnie karakterinin bir erkeğe verdiği ilk buseyi ve Johnson ile Minnie'nin aşkını betimlemektedir. Konu, bu ikilinin yaşadığı aşk üzerine kurulu olduğundan dolayı eserin büyük bir bölümünde yer alan bu melodi, konu akışına göre farklı tonlarda geliştirilerek birçok yerde yer almaya devam etmiş; librettoyu ve sahne kurgusunu desteklemiştir.

Şekil 4.4. İhtiras Motifi

Kaynak: (Puccini, 1910)

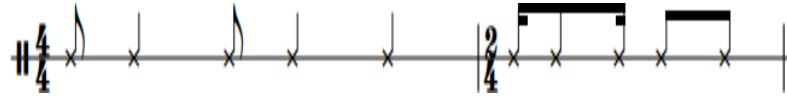
İlk baştaki gergin müzikal dokular tekrarlandıktan sonra, aşk motifi olarak adlandırdığımız melodiye benzer ilk iki ölçülük hafif bir müzikal cümle ve aniden çekişmeli yeni bir melodi duyulmaktadır. Bu melodi, Minne'nin aşk yaşadığı adam Dick Johnson'nun beklenmedik bir anda haydut Ramerrez olduğunun ortaya çıkmasından sonra yaşadıkları sorunları betimler. Aşkları daha baki olan çiftin sorunları kısa bir süre içinde çözüme kavuşur. Bu yüzden, ihtiraslı motiften hemen sonra aşk motifi tekrar duyulmaya başlar.

Şekil 4.5. Soyguncu Motifi (Cake Walk)

Kaynak: (Puccini, 1910)

Prelüd, Latin Amerika yöresine ait "Cake Walk" (Rag Time) ritmik ve melodi yapısında bir motif ile biter. Benzer şekillerde eserin belirli kısımlarında erkeklik simgesi gibi kullanılan ritmik yapı; genel olarak, haydut Ramerrez ile Meksika'lı adamlarının bahsi geçtiğinde ve Dick Johnson'nun maskesini düşürmek için hatırlatıcı motif olarak kullanılmıştır. Johnson, sahneye ilk çıktığında hatırlatıcı motif olarak duyulmaktadır.

Şekil 4.6. Amerikan "Cake Walk" Stili Ritmik Yapısı

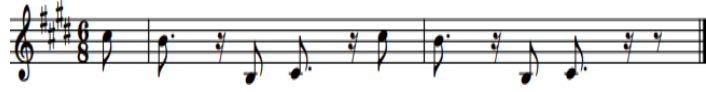
Kaynak: (Burton, 2012)

Cake Walk veya Rag time müzik stili, 18. yüzyıl sonunda Afro- Amerikan topluluklarının geliştirdiği ve 1920 yılına kadar popülerlik kazanmış; daha çok piyano ağırlıklı bir müzik tarzıdır.

Şekil 4.7. David Belasco'nun "Rose of Rancho" Oyunundan Bir Cake Walk Müziği

Kaynak: Burton, D. (2012)

Şekil 4.8. Hello Polka, Alla Polka

Kaynak: (Puccini, 1910)

İşçiler, mesai bitimi ‘‘Hello Polka, Alla Polka’’ sesleri ile Polka salonuna doluşırken mi majör tonunda bir melodi duyulur. Bu melodi, E maj7 akorunun işleme sesleri ile döngüsel bir soru cevap şeklinde duyulmakta ve ana motif gittikçe gelişmektedir.

Şekil 4.9. Poker Oyunu Motifi

Kaynak: (Puccini, 1910)

Herkes, içki ve poker oyunu masalarındaki yerlerini aldıktan sonra, sol minör tonunda akışkan bir melodi duyulur. Bu motif, eserin bazı kısımlarında salon hayatını ve poker oyununu temsil etmek sureti ile hatırlatıcı motif olarak duyulmaktadır.

Şekil 4.10. ‘‘The Girl of the Golden West’’ Tiyatrosu Polka Salonu Müziği

Kaynak: (Burton, 2012)

Şekil 4.11. Sonora ve Trin'nin Girişi

Kaynak: (Puccini, 1910)

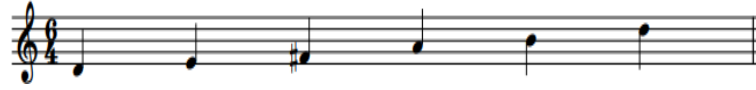
Ramerrez'i ve Meksika'lı Latin haydutları betimleyen "Cake Walk" ritmik yapısı, bu kez, altın madeni işçisi olan Sonora ve Trin için kullanılarak bu karakterlere erkeksi bir mizaç verilmiştir.

Şekil 4.12. Jake Wallace'ın Balad Türü Şarkısı

Kaynak: (Puccini, 1910)

Belasco'nun tiyatro versiyonunda, yine Jake Wallace'in söylediği "Old Dog Tray" adlı hasret yüklü bir şarkıdan esinlenilmiştir. California halk ozanı Jake Wallace karakterinin söylediği bu balad türü kısa bir şarkı, Amerikan yerel atmosferini pekiştirmek adına pentatonik bir dizilim ile yazılmıştır.

Şekil 4.13. Re Major Pentatonik Dizi

Puccini, eseri besteleden önce Amerikan getirdiği ve incelediği birçok kaynak içerisinde "Indian Story and Song from North America" (Kızılderili Hikayesi ve Kuzey Amerika'dan Şarkı) adlı bir kitaptan da esinlenerek pentatonik dizilimlerden faydalanmıştır.

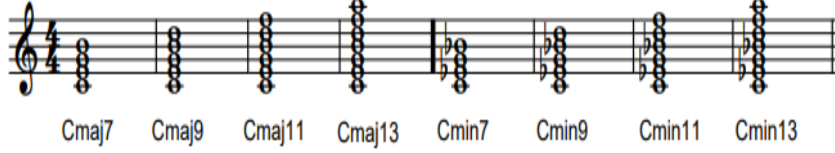

Şekil 4.14. Hello, Minnie (Minni'nin Sahneye Girişi)

Kaynak: (Puccini, 1910)

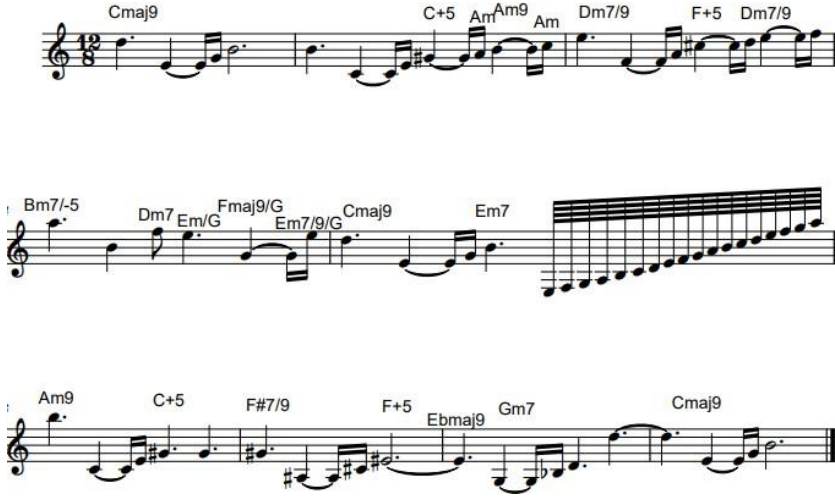
Geleneksel opera tınlarının dışında olan müzik, Amerikan kökenli bir müzik türü olan caz müziğinde kullanılan genişletilmiş akorlar ile armonize edilmiş; yüksek atlamalı, yöresel Amerikan atmosferine dayalı bir melodi müzik duyulur.

Genişletilmiş akorlara eksen konum üzerinden örnek verilirse:

Şekil 4.15. Genişletilmiş Akor Örnekleri

Şekil 4.15.' ten yola çıkılıp, Şekil 4.14.' te yuvarlak içine alınmış ölçüdeki notaları ele dikey olarak ele alındığında C maj9 akoruna ulaşılabilir. Bu eserde özellikle diyatonik dizilerden oluşturulan melodilerde genişletilmiş akorlar kullanılmış ve modern tınlar elde etmiştir.

Şekil 4.16. Hello, Minnie!

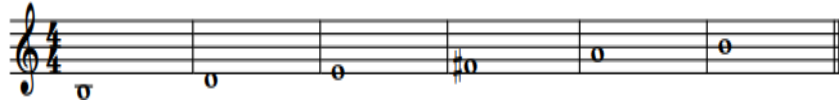
Kaynak: (Puccini, 1910)

“Hello, Minnie!” sahnesi, eser içerisinde Şerif Rance ve madenci Sonora'nın yarattığı bir kargaşa sırasında aniden beliren Minnie'nin, sahnedeki ilk görüntüsüdür. Tansiyonun yüksek olmasından dolayı gittikçe gerginleşen müzik, Minnie'nin ortaya çıkması ile bir anda yumuşayarak tutkulu, cazibeli, dokunaklı bir hal almış ve aynı zamanda Minnie karakterini betimlenmiştir. Bu tatlı melodi kısa bir tanıtıcı motif olmasına rağmen, günümüzde dahi çeşitlemeye açık olduğu söylenilebilir.

Şekil 4.17. Si Minör Pentatonik Melodi (Ti voglio bene, Minnie)

Kaynak: (Puccini, 1910)

Şekil 4.18. Si Minör Pentatonik Dizi

Şerif Rance'ın söylediği "Minni Dalla Mia Casa Son Partio" adlı aryadan önce, Minni'ye aşkını ilan etmesi ve aralarında geçen konuşmalarda duyulan si minör tondaki pentatonik melodi, Amerikan Western atmosferini desteklemiştir.

(getta le carte sul tavolo con un gesto violento,
poi con voce aspra e tagliente:)

J. RANCE *Andante sostenuto (in quattro)* ♩=60

Minnie, dalla mia ca-sa son par-ti-to che è là dai

67 *Andante sostenuto (in quattro)* ♩=60

J. RANCE

monti, sopra un altro ma-re: non un rimpianto, Minnie, m'ha seguito,

Şekil 4.19. Rance'in Aryası, "Minni, Dalla mia Casa Son Partito"

Kaynak: (Puccini, 1910)

Rance'in karakter yapısını, karanlık geçmişini ve Minnie'ye olan hayranlığını anlatan bir aya başlamaktadır. Rance'in kendini ifade ettiği bu aya, genişletilmiş akorlar ile armonize edilmiş ve birbirini takip eden benzer melodi tiplerine sahiptir. Genel olarak, kasvetli ve karanlıktır.

S'a- ma- van... tan- to!... S'a- ma- van... tan- to!... Ah!... Anch...io...vor-

6

re- i... tro- va- re... un... uo- mo... e... cer- to... l'a- me- re-

Şekil 4.20. Minne'nin "Laugi nel Soledad" Aryanının Final Bölümü

Kaynak: (Puccini, 1910)

Ardından, Minnie'nin Soledad hatıralarını ve ailesini anlattığı "Lauggi nel Soledad" adlı bir aya başlar. Birbirini seven, mutlu bir ailenin kızı olan Minnie, Soledad'da bir salonda çalışan anne ve babasının zaman zaman müşteriler ile birlikte poker oynadığı ve oyun masasında bile birbirlerine ne kadar bağlı olduklarından bahsetmektedir. Aryada, poker ve salon konularına yer verilmiş olmasından dolayı Şekil 4.9.'daki "Poker Oyunu Motifi" adlı hatırlatıcı motif, zaman zaman duyulmaktadır. Aryanın müzikal olarak etkili yeri "S'amavan tanto!.." adlı final kısmıdır. Dick Johnson, bu aryanın bitiminde omzunda bir eğer ile Polka salonundan içeri girer ve Şekil 4.5.'teki "Soyguncu Motifi" olarak gruplandırılan hatırlatıcı motif duyulur.

11

21

Şekil 4.21. Vals Müziği

Kaynak: (Puccini, 1910)

Johnson ve Minnie'nin dans ettiği mi major tonundaki bu vals müziği; aynı zamanda, Johnson ve Minnie'nin düeti içerisinde de sol bemol majör tonunda yer almaktadır. Aynı vals motifi, Johnson ve Minnie'nin düetinin son bölümünü de oluşturmaktadır.

Quel- lo che ta- ce- te me l'ha det- to. il cor, quan- do. il
brac- cio... v'of- fer- si. al- la dan- za con me:

Şekil 4.22. Aşk Düeti

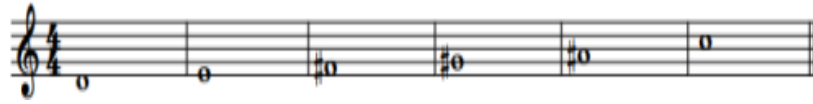
Kaynak: (Puccini, 1910)

Romantik itiraflardan oluşan düetin bu bölümünde; Johnson ve Minnie, dans ederlerken birbirlerine karşı hissettikleri duyguları dile getirirler. Birinci perde kapanana kadar alt yapı olarak en başından beri verilen müzikal motifler benzer şekillerde bir döngü halinde işlemektedir.

$\text{♩} = 100$
Allegretto moderato
fp
mf

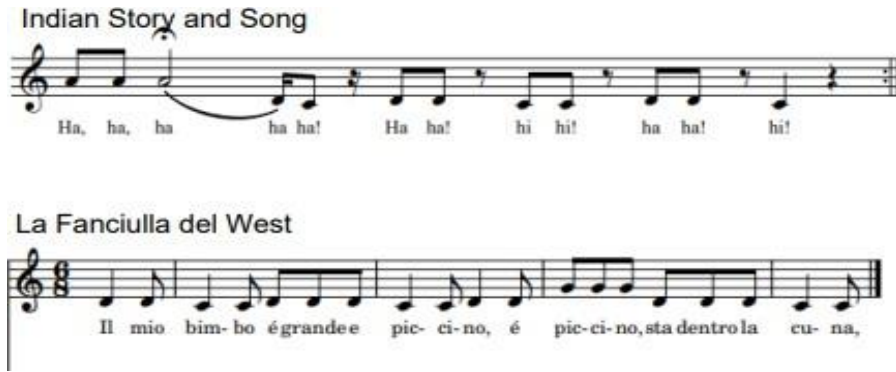
Şekil 4. 23. İkinci Perdenin Girişi

Kaynak: (Puccini, 1910)

Şekil 4.24. Re Notası Üzeri Tam Ton Dizi

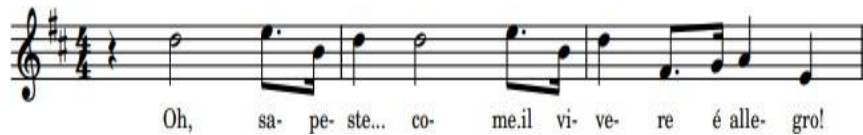
İkinci perde, baştan sona kadar Minnie'nin dağ kulübesinde geçmektedir. Sahnede ilk olarak Wowkle görünür. Bu yüzden; müzikal atmosfer, karakterin etnik kökenini tamamlayacak bir şekilde oluşturulmuştur. Şekil 4.23.'te görüldüğü üzere, ilk ölçüde re majör tonu ile başlayan giriş müziği, ikinci ölçüden itibaren 're' notası üzerinden tam ton dizilim ile devam etmiştir.

Şekil 4.25. Kakhaha Şarkısı ve Wowkle'nin Ninnisi

Kaynak: (Flecher,1900), (Puccini, 1910)

Ardından Kızılderili kadın Wowkle, kucağındaki bebeğine ninni söylemektedir. Bu ninni, artık dörtlü eksik beşli aralıkta tek düze yürümekte olan bas notaların üzerine kurulu gergin akorlar eşliğinde kaba bir ezgidir. Bu ezgi, "Kızılderili hikayesi ve Şarkısı" adlı kaynaktan esinlenilerek yazılmıştır.

Şekil 4.26. Minnie'nin Aryası, "Oh, sapeste come il vivere é allegro!"

Kaynak: (Puccini, 1910)

Minnie'nin söylediği bu kısa aryanın melodisi oldukça basittir. Alt yapı olarak, arp enstrümanın tekrarlı arpejleri ve keman soloları eşlik halindedir. Bu kısımda, önemli olan sözlerdir. Senfonik bir sitil ile ilerleyen müzik, bir sonraki müzikal yapıya zincir görevi gördüğünden dolayı düşünülmüş bir basitliktedir.

Şekil 4.27. Tekrarlanan Aşk Motifi

Kaynak: (Puccini, 1910)

Minnie ve Johnson'nun birbirlerine ilk yakınlaşmaları, eserin en heyecanlı sahnelerinden birisidir. Çünkü Minnie, ilk kez bir erkeği gerçekten sevmiş ve onun ile öpüştür. Daha önce, Şekil 4.3.'te Aşk Motifi olarak adlandırılan duygusal melodi, farklı müzikal tonlar aracılığı ile sahnedeki anlık duyguyu körüklemiş ve tekrar Şekil 4.3.'teki ana haline geri bırakılmıştır.

Şekil 4.28. Johnson ve Minnie'nin Düeti "Dolce vivere e morire"

Kaynak: (Puccini, 1910)

Johnson ve Minnie'nin bu düeti, sol minör pentatonik bir diziden oluşan melodiler ile son bulur. Ölene kadar bağlı kalacaklarına ve hiç ayrılmayacaklarına dair birbirlerine söz vermelerinden kaynaklı olarak iki partiyonun da ana hatları unison olarak yazılmıştır.

Şekil 4.29. Johnson'nın "Or son sei mesi" Aryanın Girişi

Kaynak: (Puccini, 1910)

Gerçekler ortaya çıktıktan sonra, hayal kırıklığı yaşayan Dick Johnson'nun söylediği "Or son sei mesi" adlı bir aya başlar. İlk ölçüdeki müzikal başlangıç, Latin Amerika'ya ait klasik gitar türü yerel bir enstrümanın acı ile dolu bir şarkı için başlattığı müzikal bir girişe benzemekte iken; ikinci ölçü, Dick Johnson'nun babasından miras kalan atlı haydut çetesini betimlemektedir.

Şekil 4.30. "Or son sei mesi" Aryanın Final Bölümü

Kaynak: (Puccini, 1910)

Arya'nın final kısmı, eser içerisinde sık kullanılan aşk motifi ile devam etmekte ve sol minör pentatonik dizi üzerinden hüznü bir melodi ile bitmektedir.

$\text{♩} = 40$
Lento sostenuto

SIPARIO (Rance è seduto a sinistra, preno il fuo.)

p *pp poco tratt. a tempo*

p poco tratt. a tempo *rall.:.....* *pp a tempo*

Şekil 4.31. Üçüncü Perdenin Girişi

Kaynak: (Puccini, 1910)

Artık dörtlü eksik beşli aralığı ile yürümekte olan bas partiyonu ve beraberinde tınlayan akorların verdiği müzik içerisinde, Claude Debussy'nin eserlerine benzer bazı müzikal renkler görülmektedir. Şekil 4.32.'de yer alan Debussy eseri, bu kısma çok yakın örnektir.

Moderé ($\text{♩} = 88$)
(Dans un rythme sans rigueur et caressant.)

p très doux

p *più p*

pp expressif

pp *toujours pp*

Şekil 4.32. Claude Debussy, Voiles

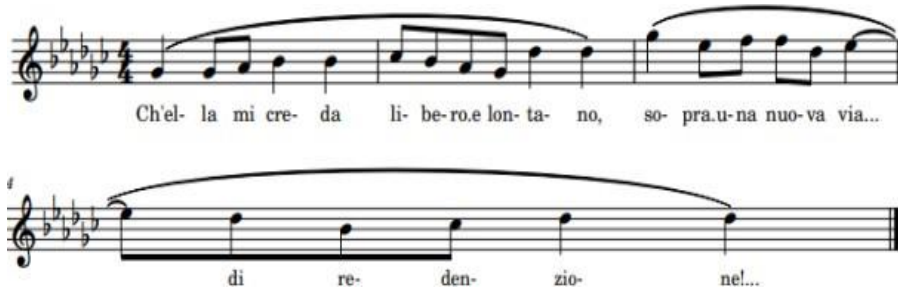
Kaynak: (Debussy, 1909)

Şekil 4.33. Nick'in Resitatifi

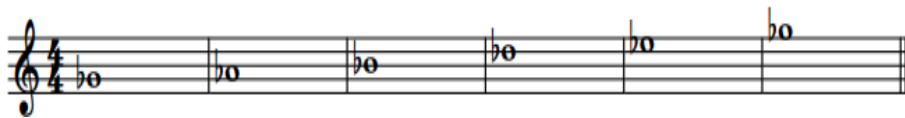
Kaynak: (Puccini, 1910)

Tam ton dizi üzerine yazılan Rance ve Nick arasındaki resitatif, genel atmosferin durumunu ve karakterlerin anlık duygu durumunu betimlemektedir.

Şekil 4.34. Johnson'nın Aryası, "Che'ella Mi Creda"

Kaynak: (Puccini, 1910)

Şekil 4.35. Sol Bembol Major Pentatonik Dizi

Sol bembol majör pentatonik dizi üzerine yazılan bu arya eserin en öne çıkan en bilindik ve duygusal aryasıdır aryasıdır.

Şekil 4.36. Son Perde Final Bölümü, ‘‘Addio, mia California!’’

Kaynak: (Puccini, 1910)

Birinci perdenin girişinde müzikal anlamda öne çıkan Jake Wallece’ın balad melodisi, madencileri temsil eden koro tarafında tekrarlanmakta ve üzerine, Johnson ve Minnie’nin söylediği ‘‘Addio, mia California!’’ melodileri ile perde kapanmaktadır.

SONUÇ

Sahne sanatları içerisinde yer alan opera ve tiyatro, birbirlerine uyarlanabilecek en yakın sanat dallarıdır. Tiyatrodan operaya uyarılma konusunda 19. yüzyıl opera bestecileri içerisinde yer alan İtalyan besteci Giuseppe Verdi, günümüzde klasikleşen birçok tiyatro eserini operaya uyarlayarak kendinden sonra gelecek bestecilere örnek olmuştur. Verdi'yi rol model olarak gören bu bestecilerden birisi de 20. yüzyılın en şöhretli ve en gizemli opera bestecisi Giuseppe Puccini'dir.

İtalyan verismo bestecileri içerisinde gösterilen ve insanların zihinlerinden daha çok kalplerine dokunmak için eserlerini gerçekçilik ve etki ilkeleri üzerine oluşturan Puccini, gerçekçilik ve etki ilkeleri konusunda Amerikan tiyatro rejisörü David Belasco ile oldukça uyuşmuş ve kendisi ile birlikte ortak çalışmalara imza atmıştır. Bu ortak çalışmalar, David Belasco'nun Uzak Doğu yöreseli Madam Butterfly ve Amerikan yöreseli The Girl of the Golden West tiyatroları üzerine olmuştur. Bu iki eser, belirgin anlamda baskın bir yöre özelliği taşıdığından dolayı oluşum süreçlerinde de uzun bir ön hazırlık süreci gerekli görülmüştür.

Sahne koyma sanatına dair natüralist fikirleri ile Amerikan tiyatrolarında büyük başarı gösteren David Belasco'nun gerçekçilik üzerine en önemli özelliği, atmosfer yaratma ve fotografik gerçekçiliktir. Puccini'ni, Belasco'nun tiyatro eserlerinde en ince ayrıntısına kadar yarattığı inandırıcı sahne atmosferine uygun olan müzikal örgüyü sağlamak için farklı yörelere ait müzik kültürleri hakkında birikim kazanmıştır.

Müzikal olarak 20. yüzyıl modern dönem seyircisinin beklentilerini de üzerinde taşıyan La Fanciulla del West operası, dünyanın ilk ve tek 'Western' operasıdır. Puccini, bu operayı bestelemeye başlamadan önce 1900'lü yıllarda Amerika kıtasında popüler olan bazı müzik kültürlerini çeşitli kaynaklardan araştırmış ve gerçeğe uygun müzikal dayanaklar elde etmiştir. Pentatonik melodiler, Amerikan halk ezgileri, Amerikan Latin ritimleri ve genişletilmiş akorların oluşturduğu tınılar ile müzikal bir egzotizm oluşturmaktadır. Geleneksel klasik orkestra ile icra edilen bu eserin müzikal egzotizmini, bakır üflemler ve enstrümanların yoğunluğu ile belirgin bir hale getirilmiş ve bazı sahneler adeta bir salon cazına dönüşmüştür. İnişleri ve çıkışları ile her an elementer kalan müzik, form olarak senfonik bir bütünlük ile bestelenmiştir. Tosca ve Scarpia karşıtlığını anımsatan gerilim noktaları, içli melodiler, barbarca ritimler oldukça dengelidir.

Geleneksel klasik orkestra ve çok sesli erkek korusu ile icra edilen La Fanciulla del West operasının ilk dünya prömiyeri, Amerika New York Metrapolitan operasında yapılmıştır. Başroller; güzel kadın, iyi adam, kötü adam olarak bir melodramın yapı taşlarını oluşturmaktadır. Bu rollere ilk olarak; (Soprano) Emy Destinn, (Tenor) Enrico Caruso, (Baritone) Pasquale Amato hayat vermiştir.

David Belasco'nun The Girl of the Golden West tiyatrosu; olay, olayın geçtiği yer ve zaman değişimlerine göre dört perdeye yayılmıştır. Dördüncü perde, bir şafak vakti ormanlık bir arazide güneş doğarken güneye doğru atlarını sürmekte olan çiftin saniyeler süren görüntüsünden ibarettir. Giacomo Puccini'ni La Fanciulla del West operasını bestelerken, birbirini tamamlayan müzikal bağlantıların ve duygu durumunun bozulmaması nedeni ile aynı konuyu bütünüyle üç perde içerisine sığdırmıştır.

California'nın Sierra Nevada dağlarına ait yüksek bir yaylada, bir altın madeni kampında geçen La Fanciulla del West operası, gerçek yaşamlardan ve gerçek karakterlerden oluşmakta olup, çekişmeli bir aşk üçgenini anlatan sansasyonel bir melodramdır. Tüm gerçekçiliği ile İtalyan versimo akımına büyük oranda yaklaşmış olan eser; romantizm, realizm, natüralizm gibi sanat akımlarını da içeriğinde barındırmakta ve esere ayrıcalık kazandırmaktadır.

Puccini, yapmış olduğu Amerika seyahatinde birçok yabancı müzik stili ile karşılaşmış ve not almıştır. Amerika'dan dönerken; caz ritimleri ve armonisi, kızıl derili ezgileri, Amerikan halk şarkıları ile birçok kaynağı da yanında götürmüştür. Eserin birinci perdesinde, Jake Wallece adlı karakterin söylediği Amerikan halk şarkısı, " Old Dog Tray" adlı bir şarkıdan yola çıkılarak yazılmıştır. Kendisine hediye edilen "Indian Story and Sonf from North" (Kızıl Derili Hikayesi ve Kuzey Amrika' dan Şarkı) adlı bir nota albümünden de yararlanmışır. Bu kitaptaki pentatonik ve tam ton dizilerden oluşan kızıl derili şarkılarını değerlendirmiş; eserin ikinci perdesinin girişinde yer alan "Wowkle" adlı Kızılderili kadın karakterin bebeğine söylediği bir ninniye neredeyse kitaptaki orijinal hali ile almıştır. Opera prelüdünün sonunda duyulan "vibratissimo e ben ritmato" adlı bölüm ise bir Latin Amerikan dansından alınmış ve Dick Johnson'u, haydut Rammerez olarak betimler.

Irk ve renk ayrımı yapmadan bestelediği Uzak Doğu ve Batı Amerika yörelerine ait Madam Butterfly ve La Fanciulla del West operaları, melodik anlayış ve konu bakımından egzotizmi oldukça yüksek eserlerdir. Bu yüzden Puccini, bazı İtalyan milliyetçileri tarafından saldırılara uğramıştır. Oysa ki, bu eserlerin önemi o yıllarda günümüzdekinden daha da önemliydi. Çünkü, 20. yüzyılın en ünlü opera bestecisi Puccini, 20. yüzyılın başlarında teknolojik gelişmelerin az olmasından dolayı günümüzdeki kadar küreselleşememiş dünyanın, birbirine oldukça uç yöndeki iki kıtasının sahip olduğu farklı özellikleri, dünya insanına sunmuş ve uluslararası kültürlenme sağlamıştır.

KAYNAKLAR

- Altar, C. M. (1981). *Opera Tarihi Cilt 3*, Kültür Bakanlığı Yayınları
- Altuna, F. (1971). *Altın Batı'nın Kızı*, İstanbul Devlet Opera ve Balesi Yayınları
- Budden, J. (2002). *Puccini is Life and Works*, Published by Oxford University Press
- Burckholder, J. P, Grout, D. J, Palisca, C. V. (2006). *History of Western Music*, Norton Publishing
- Burton, D. (2012). *Recondite Harmony: Essays on Puccini's Opera*, Pendragon Press
- Chapin, K. K, Lawrence. (2009). *Musical Meaning and Human Values*, Fordham Universty Press. S. 116- 149
- Claude, D. (1909). *1. Kitap Prelüd No. 2 "Voiles"*, Dover Yayınları
- Fisher, B. D. (2023) *La Fanciulla del West*, Opera Journey Publishing
- Flecher, A. C. (1900) *Indian Story and Song*, Press of George H. Ellis, Boston, U.S.A. S. 13
- Knopf, A. A. (1933). *Giacomo Puccini: The Man His Life His Work*, Printed in Britain, First published in Berlin
- Nebioğlu. O. (1950). *Bütün Dünya Dergisi*, İstanbul Nebioğlu Yayın Evi, S. 407
- Nutku, Ö. (1963). *Modern Tiyatro Akımları*, Dost Yayınları, S. 92-95
- Nutku, Ö. (1990). *Dram Sanatı Tiyatroya Giriş*, İstanbul Kabalcı Yayın Evi
- Özel, Ş. *Opera Tarihi*, S. 42- 44
- Puccini, G. (1910) *La Fanciulla del West*, Copyright 1910 by G. Ricordi
- Şatır, S. (1977). *Operada Gerçekçilik ve Beş Gerçekçi Opera*, Pan Yayıncılık

Taşer, S. (1967). *Sahneye Koyma Sanatı*, Bilgi Yayınları

Winter, W. (1918). *The Life of David Belasco Cilt 1, Cilt 2*, Copyright by Winter. J

Yener, F. (1992). *100 Opera*, Bateş Yayınları

Yener, F. (1966). *Çağımıza Yön Verenler Köşe Yazısı*, Hayat Gazetesi Yayını

EKLER

Ek 1: Türkçe Libretto

Birinci Perde

Uzaktan Gelen Sesler: Hello! Hello! Haydi Polka'ya! Haydi Palmiyelere! Hello! Hello!

Bariton Bir Ses: "Orada, çok uzaklarda, ne kadar daha ağlayacak!"

Harry, Joe, Bello ve Madenciler: Hello, Nick! Hello!

Nick: İyi akşamlar, gençler!

Bello, Joe ve Madenciler: "Dooda, dooda day..."

Harry: Nick, puro!

Joe: Ve viski!

Nick: Buradayım, buradayım. İyiyim.

Bello: Minnie?

Nick: İyidir!

Sid: (Bir masanın başına oturur) Gençler, oyun kapalı! Kim oynamak ister?

Harry: Ben varım!

Happy: Ben de varım!

Joe: Ben de!

Bello: Banko kim olacak?

Happy: (Sid'i işaret ederek) Sid.

Bello: Kötü bir el!

Sid: (Kartları beğenmeyerek yere atar) Her kim karıştırmak isterse karıştırabilir!

(Harry kartları karıştırmaya başlar)

Joe: (Sid'in omzuna dokunarak) Holla!

(Sonara, Trin ve diğer madenciler salona giriyor)

Sonora ve Trin: Hello!

Sonora: Nick, akşam yemeğinde ne yiyecek var?

Nick: Fazla bir şey yok! Salamura istirdiye

Sonora: (Larkens'in sırtına dokunur) Hello, Larkens!

Larkens: Hello!

Harry ve Madenciler: (Yeni kart oyununa hazırlanırlar) Hadi gidelim!

Sid: Ödemeyi yap!

Joe: Kraliçeye!

Harry: Ağır kartlara!

Bello: Yüksek Kartlara!

Madenciler: Nick, içecek bir şeyler!

Nick: Geliyorum!

Sonora: (Trin'e) Beklemeli miyim?

Trin: (Sonora'ya onay verir) Geliyorum!

Happy: Jetonlar!

Sid: Bir kral, bir As

Bello: (Sinirlenir) Lanet olsun!

(Rance, Nick yanından geçerken ona kollarıyla başını örterek çömelmiş ve üzgün bir biçimde görünen Larkens' i işaret ediyor)

Şerif Rance: (Nick'e) Onun neyi var? Hasta mı?

Nick: Her zamanki rahatsızlığı. Nostalji. Vatan hasreti! Uzaktaki Cornwall'ı ve onu bekleyen yaşlı annesini düşünüyor.

Şerif Rance: (Purosunu yeniden yakıyor) Bu altın batı lanetli bir toprak!

Nick: O, sarı hastası. Altın, onu gören herkesin kanını zehirler.

Şerif Rance: (Cep saatine bakıyor) Minnie nasıl bu kadar geç kaldı?

Sid: (Happy'e bahisi gösteriyor) Kaç dolar?

Happy: On.

Sid: Ve doksanı yüz yapar. Bir Jack. Bir Kraliçe.

Joe: Merhaba! Güzel!

Harry: (Kahrolmuş bir biçimde) Sacramento!

Trin: Lanet olası Avustralya'lı.

Joe: Üçü asla kazanamaz!

Sid: Üç. Yedi.

Trin: Hepsini kaybettim. "Goodbye" (Trin masadan kalkıp Sonora'nın yemek yediği masaya oturur)

Nick: Beyler, salonda dans edebilim!

(Erkeklerin bir kısmı dansa gider)

Sonora: Dans mı? Onlar çıldırmış! Ben erkeklerle asla dans etmem! Öyle değil mi?

Trin: Bu doğru!

Sonora: (Nick'in yanına gider) Minnie sonunda benim hakkımda kararını verdi mi?

Nick: (Kurnazca onunla oynuyor) Kesinlikle. Onun favorisi olduğunu düşünüyorum!

Sonora: (Heyecanlanır) Herkese Puro!

Herkes: Yaşasın! Yaşasın!

Trin: (Nick'in yanına gider) Nick, o sana ne söyledi?

Nick: (Onunla da kurnazca oynuyor) Olumlu, eğer ki doğru anladıysam, sen onun favorisisin!

Trin: (Heyecanlanır) Herkese Viski!

Herkes: Yaşasın! Yaşasın!

Jake Wallece: (Dışarıdan) " Ev ahalisi benden çok uzaklarda, orada ne yapıyor olabilirler?

Büyük bir ihtimalle bir daha eve dönmeyeceğimi düşünüyorlar ve ağlıyorlar."

Nick: Çocuklar, kampın ozanı Jake Wallace'ı tanıtırım!

(Jake Wallace'nin şarkısı erkekleri duygusal olarak etkiler ve dalgınlaştırır. Jake Wallace "Polka"ya girdiğinde kumar durur ve sessizlik başlar)

Jake Wallace: "Eğer dönmezsem annem ne yapacak? Çok ağlayacak!"

Trin, Harry, Joe, Sonora, Bello, Happy and Miners: (Üzgün bir halde eşlik ederler)
"Çok ağlayacak"

Wallace ve Madenciler: "Kendisini örtecek kefeni kederi ile örecekt."

Madenciler: Köpeğim bu kadar zaman sonra beni tanıyacak mı?

Harry: Ah nehrin yanındaki evim.

Madenciler: Orada, çok uzakta, seni bir daha kim görecekt?

Trin, Harry, Joe, Sonora, Bello, Happy ve diğerleri: Jim, neden ağlıyorsun? Jim, sorun ne?

Larkens: Artık ayakta duramıyorum arkadaşlar, gönderin beni! Neyden olduğunu bilmiyorum, keyifsizim. Perişanım! Madenlerden dolayı yorgunum! Orağımı ve annemi istiyorum!

(Madenciler Larkens'in patlamasından etkilenir. Larkens'a para toplamak için Sonara şapkasını çıkarır)

Sonora: Onu evine göndermek için.

Madenciler: (Teker teker para vermeye başlarlar) Al. Buradan da. Beş dolar! Beş daha!
Bunları da Sonora. Bu da.

(Sonara şapkasının içindekileri Larkens'in ellerine boşaltır. Larkens duyguya yenik düşer; gözleri dolu bir şekilde arkadaşlarına teşekkür eder)

Sonora: (Larkens'e) Metin ol!

Larkens: Teşekkürler çocuklar!

(Madenciler yerlerine dönüyor ve oyunlarına yeniden başlıyorlar)

Sid: Her şey yolunda mı?

Madenciler: Dörde. Üç. Bir çift. İki.

Sid: Bahis tamamlandı!

Sonora: Ben iki katına çıkıyorum!

Sid: Daha fazla bahis yok! İki, Üç.

(Sonara, Sid'i hile yaparken yakalar. Joe, elini acımasızca masaya vuruyor ve ardından kartları Sid'in suratına fırlatıyor)

Bello: Bu bir hırsızlık!

Sonora: (Tabancasını çekmiş ve Sid'i tehdit ediyor) Ellerini kaldır! Dolandırıcı!

(Herkes tedirgin. Joe, Sid'i omuzlarından tutuyor. Trin, Sid'i geri alır ve onu Nick'e verir)

Madenciler: Dolandırıcı!

(Bello, Sid'in yeleğinin cebine koyduğu kartları alıp masaya fırlatıyor)

Bello: Kollarını kaldır! Yere Bak!

Harry ve diğerleri: Onu bağlayın! Onu asın! Hırsız! Dolandırıcı!

Sid: Merhamet edin!

(Sid odanın ortasına sürükleniyor ve dövülüyor. Rance onlara soğuk bir kayıtsızlıkla yaklaşıyor)

Şerif Rance: Neler oluyor?

Bello: Hile yaptı! Hak ettiğini alacak!

Herkes: Onu asın! Sid'i öldürün!

(Rance, kendisini Sid ile madencilerin arasına yerleştirir)

Şerif Rance: Hadi gidelim beyler; biraz sakın. Gidip görelim!

Herkes: Onu asın! Öldürün!

Şerif Rance: (Onları durdurur) Haydi. Ölüm nedir ki? Bu güzel gecenin karanlığında küçük ceza! Daha iyi bir ceza biliyorum. Bana oyun kartlarımı verin.

(Rance'e iki maça verilir ve bunu Sid'in göğsüne, tam kalbinin üzerine saplar)

Şerif Rance: Kalbinin üzerinde, sanki bir çiçek taşıyormuş gibi. Artık kartlara dokunmayacak. Bu onun işareti. Eğer çıkarmaya cesaret ederse o zaman asırız onu.

(Rance, Sid'i yakasından yakalayıp yere fırlatıyor)

Şerif Rance: Yarın, kampa yayın. (Sid'i tekmeleyerek) Çık dışarı!

Sid: (Sızlanır) Beyler, hoşgörülü olun!

Herkes: Hırsız Dışarı! Defol buradan!

(Rance bir masaya oturur ve Sonara, Trin ve diğerlerini pokerde kendisine katılmaya davet eder)

Şerif Rance: Biraz poker! Nick, Jeton!

(Ashby oynamaya başladıklarında içeri girer)

Ashby: (Rance'a yaklaşarak) Merhaba Şerif.

Şerif Rance: Arkadaşlar, açılın! ‘Wells Fargo ‘ acentesinden Bay Ashby'ye selamlar.

Ashby: (Hepsini selamlıyor, Rance ile el sıkışıyor) Nick, bana içecek bir şeyler getir! Kız nasıl?

Madenciler: O iyi, teşekkürler.

Şerif Rance: Hayduttan haber var mı?

Ashby: Üç aydır onu takip ediyorum! Çok uzakta olamaz!

(Herkes yeni haberi duymak için Ashby'nin etrafında dolaşır)

Şerif Rance: Bir beyefendi gibi çaldığını söylüyorlar! İspanyol mu?

Ashby: Liderliğini yaptığı hırsızlar çetesi Meksikalıdır; ayaktakımdırlar ama sağlam ve kurnazdırlar, her şeye hazırdırlar. Dikkatli olun. Ben uzanıyorum. Çok yoruldum ve yatmam gerekiyor. Hepinize iyi geceler.

(Nick bir sürahi viski, limon ve bardak getiriyor. Adamlara bardak veriyor)

Trin: (Nick'e) Bu ne?

Nick: Minnie'nin ikramı

Madenciler: (İçerken) Yaşasın Minnie! Bizim Minnie'mis!

Şerif Rance: Çok yakında Bayan Rance olacak.

Sonora: Hayır, seni Çin'li yüz! Minnie, senin ile dalga geçiyor.

Şerif Rance: (Öfkeli bir tavırla) Arkadaşım, viski sana çok fazla gevezelik yaptırıyor. Senin için üzgün hissediyorum. Şu ana kadar hiç kimse Jack Rance'la oyun oynamadı. Anladın mı? Ve sarhoşların ne söylediklerini de asla dinlememem.

Sonora: (Masaya vurarak) Sen pis, yaşlı bir kumarbazsın! Minnie seninle dalga geçiyor!

Şerif Rance: (Sakin bir tavırla Sonara'ya doğru ilerler) Kanıtla!

Sonora: Seninle dalga geçiyor sarı suratlı!

Şerif Rance: Ayyaş! Ah, seni zavallı!

(İki adam silahlarını çekiyor. Tam ateş edeceklerken Trin, Sonara'nın omuzlarını tutar ve atış yönünü değiştirir. Minnie kapıda belirir; elinde tüfek. Sonara'ya yaklaşır ve tabancasını çeker. Herkes Minnie'yi selamlar ve öfke azalır)

Herkes: Hello, Minne.

(Minnie, Sonara'nın tabancasını geri verir ve onu Rance'e doğru iterek onu el sıkışmaya zorlar. Şerif Rance soğukkanlılıkla karşılık verir ve ardından bir masalın yanına giderek tek başına kart oynamaya başlar)

Minnie: (Sonora'ya) Neler oluyor? Yine mi?

Trin: Bu bir şey değil Minnie, sadece saçmalık. Onlar sadece dalga geçiyorlardı!

Minnie: (Öfkeyle) Her şeyi alevlere göndereceksin! Ne ayıp! Artık eğitim yapmayacağım.

Sonora: Hayır Minnie! Biliyorsun geç kaldığında sıkılıyoruz.

(Minnie başını sallayıp gülümsedi. Daha sonra Bello'yu düşünürken fark eder)

Minnie: Bello, ne yapıyorsun? Nereye bakıyorsun?

Bello: (Şaşkın bir gülümseme ile) Hiç!

Madenciler: Sana bakıyordun.

Joe: (Ona çiçek uzatır) Minnie, onları "Kara nehir" boyunca topladım. Köyümde o kadar çok var ki!

Minnie: Oh Joe, teşekkürler!

Sonora: (Minnie'ye kurdele verir) Bugün San Franciscolu bir tüccar elinde danteller ve kurdelelerle kamptan geçti. Bu senin için. Bak, tıpkı dudakların gibi kızıl renkte.

Harry: (Ona ipek bir mendil verir) Ve bu da senin gözlerin gibi mavi!

Minne: Teşekkürler!

Ashby: (Minnie'ye bir içki ikram eder) Wells Fargo'dan saygılar!

Minnie: (Bir yudum alır) Hip! Hip! (Minnie, Ashby' ye puro ikram ediyor) "Regalialas", "Auroas", "Eurekas"?

Ashby: (Cesurca) Herhangi birini seçerseniz kalitenin önemi yoktur. Her puro, kendisine dokunan elin kokusuna sahip olacaktır.

Nick: (Minnie'ye) Lütfen bir firt çekin: Her iç çekişiniz bize memnuniyet getirir!

Minnie: Ne kadar kötü bir açıklama! (Rance'a) Şerif. Size de iyi akşamlar diliyorum!

Şerif Rance: İyi akşamlar, Minnie.

Sonora: (Minnie'ye küçük bir altın torbası verir) Hesabımdaki bir dizi borcu silin!

(Minnie altınları Nick'e verir, Sonara'nın borcunu siler. Nick altınları tarttıktan sonra fiçıya koyar)

Ashby: (Rance'a yaklaşarak) O kanun kaçakları ortalıkta dolaşırken altını burada tutmak aptallık olur. Acentemiz çok daha güvenli olurdu.

(Minnie İncil'i alıyor. Odanın ortasına geliyor ve herkes etrafını sarıyor; sessizce konuşan Rance ve Ashby dışında)

Minnie: Neredeydik? Ruth? Ezeziel mi? Hayır, Esther mi? Hayır, buralarda bir yerd. Davud'un Elli Birinci Mezmur'u... (Harry'e) Harry, Davud'un kim olduğunu hatırlıyor musun?

Harry: (Bir okul çocuğu gibi ayağa kalkar) Antik çağda bir kraldı, kendini bir eşeğin çene kemiğiyle silahlandıran ve büyük bir devle karşılaşp onu öldüren gerçek bir kahramandır.

Minnie: (Gülerek) Ne kafa karışıklığı! Otur. (Joe'ya) Yerine geç Joe!

Şimdi okuyalım.

İkinci ayet: "Beni mercanköşk otuyla arındır ve arınacağım."

Trin: Minnie, mercanköşk otu nedir?

Minnie: Doğuda yetişen bir bitki.

Joe: Burada da yetişiyor mu?

Minnie: Evet Joe, herkesin kalbinde küçük bir mercanköşk çalısı vardır.

Joe: Kalbinde?

Minnie: Kalbinde.

"Beni arındır ve kar gibi beyaz olayım. Göğsümde saf bir kalp olsun ve içimdeki doğru olan ruhu yenile."

Çocuklar, bu, dünyanın kurtuluş yolunun açık olduğu ve tek bir günahkarın olmadığı anlamına gelir. Hepiniz sevginin yüce gerçeğini içinizde nasıl tutacağınızı iyi bilmelisiniz.

(Minnie'nin sözleri madencileri kızdırdı. Trin'e bir soru sormak için yaklaşır ama Trin ondan kaçır. Daha sonra Sonara'ya yaklaşp onu dürtüyor. Eminim ki onun dersinin mesajını aklında tutmuştur)

Nick: (Kapıya koşuyor) Posta!

Trin, Harry, Joe, Bill: Posta!

Postacı: (Kapıda belirir) Merhaba, beyler! Dikkatli olun! Yolda gelirken melez bir grup gördüm.

(Postacı Nick'e bir paket mektup verir ve o da bunları dağıtır. Ayrıca Ashby'ye bir mesaj veriyor ve Harry'ye gazete gönderiyor. Ashby mesajı okuyunca inanamaz)

Ashby: Postacı çocuk! Nina diye birini tanıyor musun? Nina Micheltoarena?

Minnie: Kendisi İspanyol gibi davranan Cachuca'nın yerlisi. Seksi görünmek için gözlerine bol miktarda sürme sürdüren, baştan çıkarıcı bir kadın. Oğlanlara sorun!

Ashby: (Rance'e) Şerif, bu gece Ramerrez'i boynuna ilmik geçireceğim.

Rance: Nasıl?

Ashby: Bu maceraperest kadın bana haydutun saklandığı yeri bildiğini söyledi ve bu gece, gece yarısı onunla "Palms"ta buluşacağım.

Rance: Şu Mieheltoarena adlı kadın hiçbir bir üçkağıtçı. Ashby, ona güvenme.

Ashby: (Göz kırparak) Bu aşık kadınların intikamı. Ne olursa olsun Rance, randevulaşacağım.

(Ashby ve Rance ayrılır. Madenciler mektuplarını okuyor. Haberlerden memnunlar ve mektuplarını öpüyorlar fakat bazıları öfkeli görünüyor)

Happy: Papağanım bile depresyona girmiş. ‘Happy’ diye seslenmiş ve ardından kaçmış.

Harry: Dünyada pek çok şey oluyor: Yangınlar, savaşlar, depremler, sel! Peki, benim köyümde ne yapıyorlar ki? Hepsi iyi mi?

Bello: Ketty evleniyor mu? Benim güzel Ketty’ciğim kim ile evleniyor? Dinleyin! Bu onun saatçi olan komşusu! O adam yaşlı ve sağır! Bah! Zavallı Ketty!

Joe: (Okuyor) Ama Joe için de üzücü haberler var.

Herkes: Nedir o Joe? Kötü haberler? Hadi ama cesur ol!

Joe: (Kızgın bir ifadeyle) Büyük annem ölmüş! (Joe göz yaşlarını siler) Viski!

Nick: Dışarıda bir yabancı var.

Minnie: Kim o?

Nick: Onu daha önce hiç görmedim. San Franeiseo’lu gibi görünüyor. Benden viski ve su istedi.

Minnie: Viski ve su? Bu ne saçmalık?

Nick: Ben de ona şunu söyledim: Polka’da adamlar direkt viski içer.

Minnie: Peki, bırak da gelsin! Düzelteceğiz.

(Nick ve dışarı çıkarken Rance, Minnie'ye yaklaşır ve onunla eğitici bir sesle konuşur)

Şerif Rance: Minnie, seni seviyorum!

Minnie: (Kayıtsızca gülümseyerek) Bunu sakın söyleme.

Şerif Rance: Eğer beni öpersen işte bin dolar.

Minnie: Rance, beni güldürüyorsun. Şimdi kes şunu!

Şerif Rance: Burada yalnız kalamazsın! Senin ile evleneceğim.

Minnie: Peki karınız ne diyecek?

Şerif Rance: Eğer senin dileğin buysa, beni bir daha asla göremeyecek!

Minnie: (Gururla) Rance, yeter! Beni kırıyorsun!

(Minnie tabancasını çıkarıp Rance'e doğrultuyor)

Biliyorsun ki yalnız yaşıyorum. Çünkü, ben böyle olmasını istiyorum. Arkadaşlıklarımızın güvenilirliği bizi asla terk etmesin istiyorum. Rance, beni rahat bırak!

(Minnie tabancasını tekrar çantasına koyuyor. Rance sessizce uzaklaşır ve ardından gergin bir şekilde Faro masasında oynamaya başlar)

Rance, kızgın mısın? Neden? Sana dürüst bir şekilde düşüncelerimi söyledim.

Şerif Rance: (Kartları şiddetle fırlatır) Minnie, tepelerin ötesinde, açık denizlerin ötesindeki evimden ayrıldım: gittiğimde tek bir pişmanlık duymadım ve arkamda hiçbir pişmanlık bırakmadım! Hiç kimse beni sevmedi: Hiçbir zaman kimseyi sevmedim ve hiçbir şey bana zevk vermedi! Zehirli ve acı bir kumarbaz yaşıyor kalbimde ve aşka ve kadere gülüyor. Hayat yolculuğum yalnızca altının çekiciliği ve cazibesi içindir. Beni aldatmayan tek şey altındır. Ama senden bir öpücük için bütün servetimden vazgeçerdim!

Minnie: (Hüzünlü bir şekilde) Aşk başka bir şeydir.

Şerif Rance: Anlamsız!

Minnie: Soledad'da yaşayan küçük bir kızdım. Bir tavernada mutfağının üstünde küçük, dumanlı bir odam vardı. Annem ve babamla orada yaşadım. Ah! Her şeyi hatırlıyorum: Akşamları gelip giden insanları görebiliyorum. Annem aşçı ve barmendi, babam da kumar masasında kartları dağıtırdı. Annem çok güzeldi, güzel ayakları vardı. Bazen kumar da oynuyordu. O küçük masanın altında bazı paraların düşmesini beklerken o güzel ayaklarını babamın ayaklarına sardırıldığını gördüm. Birbirlerini o kadar çok seviyorlardı ki! Ah! Ben de gerçekten sevebileceğim bir adam bulmak isterdim!

Şerif Rance: (İnandırmaya çalışarak) Belki de o aşk incisini çoktan buldun?

(Minnie tam Rance'e cevap vermek üzereyken Nick, yanında bir yabancıyla (Dick Johnson) yeniden ortaya çıkar. Johnson, sol omzunun üzerinde bir eyer ve deri bir ceket taşır: Eyeri bir masanın üzerine yerleştirir)

Dick Johnson: Bana kim bakacak?

(Minnie yabancıyla daha önce tanıştığını fark ettiğinde şaşırır)

Minnie: Yabancıya selamlar!

Dick Johnson: (Minnie'yi görünce de şaşırır) Viski ve su isteyen benim.

Minnie: Öyle mi? Nick, bırak beyefendi viskisini istediği gibi içsin.

(Nick ve Rance birbirlerine bakıyorlar. Nick bir şişe viski alıp bir şişe su ararken Rance kaşlarını çatıyor)

Minnie: (Johnson'a) Otur. Yorgun olmalısın.

Dick Johnson: Sen kampta tanıştığım kız mısın?

Minnie: Evet.

Şerif Rance: (Saldırgan bir tavırla Johnson'a yaklaşarak) Kampa hiçbir yabancının girmesine izin verilmiyor. Mutlaka izi kaçırmışsınızdır. Nina Micheltoarena ile tanışmak için yolda olma ihtimaliniz var mı?

Minnie: (Uyarır) Rance!

Dick Johnson: (Kayıtsızlıkla) Atımı birkaç dakika dinlendirmek ve belki de biraz şansımı denemek için burada durdum.

Şerif Rance: (Kabaca) Oyunundaki adın ne?

Minnie: (Gülüyor) Ne zamandan beri burada insanlara isim soruyoruz?

Dick Johnson: (Rance'a bakarak) Johnson.

Şerif Rance: (Düşmanlıkla) Johnson. Ve başka?

Dick Johnson: Sacramento'dan geliyorum.

Minnie: (Nezaketle) Aramıza hoş geldin, Sacramento'lu Johnson!

(Rance titreyerek ve öfkeden dumanlar çıkararak uzaklaşır)

Dick Johnson: Teşekkürler. Beni hatırlıyor musun?

Minnie: (Gülerek) Evet, eğer beni de hatırlıyorsan.

Dick Johnson: Tabii ya nasıl hatırlamam? Monterey'e giden yol üzerindeydi.

Minnie: Tam geri dönerken bana bir tutam yasemin ikram etmiştin.

Dick Johnson: Sonra da gidip biraz meyve toplayalım dedim.

Minnie: Ama gelmedim.

Dick Johnson: Bu doğru

Minnie: Efendim, hatırlıyor musunuz?

Dick Johnson: Sanki şu an öyleymiş gibi.

Minnie: Ben yoluma devam ettim. Ne söylüyordun. Artık hatırlamıyorum.

Dick Johnson: (Minnie'ye yaklaşarak) Evet, bunu o andan itibaren söylediğimi hatırlıyor musun?

Minnie: Beni asla unutmayacaksın.

Dick Johnson: Ben seni hiç unutmadım. Asla, asla, asla!

Minnie: Seni tekrar görmek için uzun süre bekledim. Ve seni bir daha hiç görmedim!

(Minnie ve Johnson sabit bir şekilde birbirlerinin gözlerine bakarken Rance onlara yaklaşıyor. Bir kıskançlık kriziyle Johnson'ın bardağını devirir)

Şerif Rance: Bay Johnson, beni rahatsız ettiniz! Ben Şerif Rance'im ve beni kandırmana izin vermeyeceğim. Buraya ne yapmaya geldin?

(Johnson bir adım geri atıyor ve Rance'e bakıyor. Silahını çekmek üzereyken Minnie onu durdurmak için müdahale eder. Johnson gülümsüyor, omuzlarını silkiyor ve kaynayan Rance'e aldırış etmeden tezgâha doğru gidiyor)

Beyler! Bir yabancı bize neden kampta olduğunu söylemeyi reddediyor!

Madenciler: Kim o? Onu konuşurcağız!

Minnie: (Komutacı bir tavırla) Onu tanıyorum! Tüm kampın önünde Johnson'a kefil oluyorum!

(Minnie'nin müdahalesi madencileri sakinleştirir. Johnson'a yaklaşıyorlar ve onu içtenlikle selamlıyorlar)

Sonora: İyi akşamlar Bay Johnson!

Dick Johnson: (Coşkulu bir şekilde el sıkıştır) Çocuklar, iyi akşamlar!

Trin: (Cesareti kırılan Rance'i işaret ederek) Onun adına sevindim! Bu haydut artık otoriter olmayı bırakacak!

Harry: (Dans gösterisini işaret ederek) Bay Johnson, vals mi?

Dick Johnson: Kabul ediyorum!

(Ancak Johnson, Harry ile dans etmek yerine kolunu Minnie'ye uzatır)

Bana izin verir misin?

(Herkes onu Johnson'la dans etmeye teşvik edercesine Minnie'ye bakıyor. Rance kaşlarını çatı)

Minnie: Ben mi? Beni affet. İnanmayacaksınız ama hayatımda hiç dans etmedim!

Dick Johnson: Hadi dansa.

Herkes: Hadi, Minnie!

Minnie: (İncelikle Johnson'ın kolunu tutar) Peki, o halde!

Herkes: (Rance hariç) Müzik! Hip! Hurrah! La, la, la, la, la, la, la, la, la, la...

(Minnie ve Johnson dans ediyor. İzleyen madenciler vals ezgisine eşlik ediyor ve elleriyle tempo tutuyor)

Nick: (Rance'e yaklaşarak) Minnie nerede?

Şerif Rance: İçeride Sacramento'dan yeni gelen züppeyle dans ediyor!

(Ashby, yakaladığı haydut Castro'yla birlikte gelir)

Ashby: (Castro'yu yere doğru iterek) Asın onu!

Castro: (Johnson'ın eyerini gördükten sonra kendi kendine konuşur) Patronun eyeri! Onu yakaladılar!

Ashby: (Nick'e) İçecek bir şeyler! çok yorulдум!

Şerif Rance: (Castro'nun saçını tutar) Seni köpek, bize pis yüzünü göster. Ramerrez' in adamlarından biri misin?

Castro: Kaçtım. Ondan nefret ediyordum. Eğer istersen seni onun peşine takarım!

Sonora: Bu pis hırsız bize yalan söylüyor!

Castro: Hayır, yalan söylemiyorum!

Şerif Rance: Saklandığı yeri biliyor musun?

Castro: Madrona Canyon'da, buradan biraz uzakta. Sana yolu göstereceğim. Annem Maria Saltaja adına yemin ederim ki sana yalan söylemiyorum! Eğer isterseniz sizi oraya götüreceğim. Hançerimi onun sırtına saplayacağım!

Şerif Rance: (Diğerlerine) Gidelim mi?

Ashby: (Dışarıda havayı inceliyor) Hava bulutlu. Fırtınada çıkacağız!

Şerif Rance: (Castro'yu işaret ederek) Bağlayın onu!

(Madencilerden bazıları Castro'yu bir sandalyeye bağlıyor)

Sonora: Bu bir şans eseri!

Trin: Deneyeceğiz!

Trin and Sonora: Hadi at sırtına!

Castro: (Johnson'ı fark edince rahatlar ve kendi kendine konuşmaya devam eder) Yakalanmadı! Dans ediyor!

Madenciler: Nereye gidiyoruz?

Şerif Rance: Ramerrez'in peşine düşeceğiz!

(Nick ve Sonora altın dolu fiçiyi odanın ortasına doğru itiyorlar)

Nick: Peki ya altın?

Sonora: Minnie'nin gözleri hazineyi korumaya yetiyor!

(Rance ve madenciler ayrılır)

Castro: (Nick'e bağırarak) Ateş suyu!

(Nick, Castro'ya bir içki almak için barın arkasına gider. Johnson, Castro'yu gördükten sonra kendini kontrol ederek dans salonundan çıkar. Yerden eyerini alıp poker masasının üzerine koyuyor, bir yandan da üzengileri ayarlıymış gibi yapıyor. Kendisine fısıldayan Castro'ya sırtını dönüyor)

Onları yanıltmak için beni yakalanmalarına izin verdim. Adamlarımız da beni takip etti ve ormandalar. Yakında bir ıslık duyacaksınız. Eğer, ortam soygun için müsait ise düdüğünüzle cevap verin!

Nick: (Johnson'a hitaben) Bu adam Ramerrez'e giden yolu biliyor.

Şerif Rance: (Castro'yu işaret ederek) Şimdi gidelim!

(Adamlar Castro'yu da beraberlerinde sürüklüyorlar. Rance, Johnson'a küçümseyerek baktıktan sonra onları takip etmeye koyulur)

Nick: (Kapıda duruyor) İyi şanslar!

(Nick "Polka" salonunu kapatmaya hazırlanıyor. Pencerelemin kepenklerini kapatıp ışıkları söndürür. Johnson pencereye gidiyor, dışarı bakıyor ve döndüğünde namluyu görüyor. Küçümseyen bir jest yapıyor ve eyerini almak için poker masasına gidiyor. Minnie, dans salonunun kapısında belirir)

Minnie: Bay Johnson, salonun korunmasında bana katılmak için mi kaldınız?

Dick Johnson: (Biraz şaşırılmış) Eğer istersen tabii ki ama seni birilerinin içki içmek ya da bir şeyler çalmak için gelebileceği bir yerde bulmak çok tuhaf.

Minnie: Sana yemin ederim, onlara nasıl karşı çıkacağımı hiç biliyorum.

Dick Johnson: (Gülerek) Senden sadece bir öpücük çalmak isteyen birine bile mi?

Minnie: (Gülerek) Yine mi? Bu istek bana birkaç kez oldu ama hâlâ ilk öpücüğümü vermedim.

Dick Johnson: Gerçekten mi? Burada, Polka'da mı yaşıyorsunuz?

Minnie: Tepenin yarısında bir kulübede yaşıyorum.

Dick Johnson: Daha iyisini hak ediyorsun

Minnie: Memnun oldum. İnan bana bu bana yeter. Orada yalnız ve korkusuzca yaşıyorum.

(Minnie boş bir puro kutusuna biraz para koyuyor ve fıçıya yaklaşıyor)

Ayrıca kim olduğunu bilmesem de sana güvenebileceğimi hissediyorum.

Dick Johnson: Kendimi pek tanımıyorum. Hayatı sevdim, hayatı seviyorum ve o bana hâlâ güzel geliyor! Elbette sen de hayatı seviyorsun ama dünyanın tüm özünü özümseyecek kadar uzun yaşamadım.

Minnie: (Biraz kafası karışmış) Bilmiyorum.

Ben sadece sunabileceği çok az şeyi olan, mütevazı bir aileden gelen zavallı bir kızım.

Bana o kadar güzel şeyler söylüyorsun ki ama belki de hepsini anlamıyorum.

Ne olduğunu bilmiyorum ama kalbimde bu kadar önemsiz olduğum için hayal kırıklığı hissediyorum. Yıldızlar gibi senin seviyene çıkmak, sana yakın olmak, seninle konuşabilmek isterim.

Dick Johnson: Söylemediklerini kalbim bana söylüyor. Sana kolumu uzatıp dans teklif ettiğimde ve birlikte dans ettiğimizde, göğsümde titrediğini ve tuhaf bir sevinç hissettim, tanımlayamadığım yeni bir tür huzur!

Minnie: Ben senin gibi kalbimi okuyamıyorum ama o kadar çok mutlulukla ve o kadar çok özellikle dolu bir ruhum var ki...

(Minnie, Nick'in dışarıdan korku dolu bir ifadeyle içeri girdiğini fark ettikten sonra sözünü kesti)

(Nick'e) Ne oldu?

Nick: (Bar tezgahının arkasından silahını alır) Buralarda başka bir melez görmüşler.

Minnie: (Nick'i takip ederek) Nick! Nerede?

Dick Johnson: (Minnie'yi dizginlemeye çalışır) Gitme!

(Dışarıdan bir ıslık sesi duyulur)

(Sinyal!)

Minnie: (Korkarak Johnson'ın korumasını arar) Dinle! Bu ıslık ne ile ilgili olabilir?

(Minnie varili işaret ediyor)

Johnson, o fiçıda bir servet var. Çocuklar altınlarını oraya koydular.

Dick Johnson: Ve seni böyle yalnız mı bırakıyorlar?

Minnie: Her gece içlerinden biri sırayla kalıyor. Bu gece o lanet haydutların izini sürmek için yola çıktılar! Eğer biri o altını istiyorsa, ona dokunmadan önce beni öldürmesi gerekecek! O zavallı insanlar! Birçoğu ailesini, nişanlısını ve çocuklarını buradan çok uzakta bıraktı. Uzaktaki anne babalarına ve çocuklarına bir miktar altın gönderebilmek için bu bataklıkta ortasında köpek gibi çalışmaya geldiler buraya! İşte Johnson, bu altını isteyen her kimse önce benim cesedimin üzerinden geçmek zorunda kalacak!

(Minnie bar tezgahının arkasına geçip iki silah alıyor ve namlunun üstüne yerleştiriyor. Johnson, elini ona doğru uzatıyor; güçlü bir şekilde alkışlıyor)

Dick Johnson: Korkma, kimse cesaret edemeyecek! Böyle konuştuğunu duymak ne kadar hoşuma gitti! Ve artık gitmeliyim. En azından veda etmek için kulübenize çıkmayı çok isterdim.

(Johnson ceketini ve şapkasını alıyor)

Minnie: (Üzgün bir şekilde) Gerçekten gitmen mi gerekiyor? Ne kötü! Çocuklar kısa süre sonra geri dönecekler. Geri döndüklerinde buradan ayrılabilirim. Eğer gelip bana veda etmek istersen ikimiz sohbete ateşin yanında devam edebiliriz.

Dick Johnson: (Tereddütlü, kararlı) Teşekkürler Minnie. Geleceğim!

Minnie: Çok fazla bir şey beklemeyin! Sadece otuz dolar değerinde bir eğitimim var. Daha fazla çalışsaydım ne olurdu? Ne düşünüyorsun?

Dick Johnson: Ne olabilirdik! Minnie, şimdi sana baktığımda anlıyorum!

Minnie: (Gözyaşlarını silerek) Bu gerekli mi? Ama ne faydası var!

(Minnie ağlayarak yüzünü ellerinin arasına aldı)

Ben mütevazı bir yaratılışa sahibim! ve hiçbir işe yaramaz.

Dick Johnson: (Şefkatle) Hayır Minnie, ağlama. Sen kendini tanıımıyorsun. Sen iyi ve saf bir ruha sahip bir insansın ve bir melek yüzüne sahıpsın!

(Johnson çıkar. Nick içeri girip ışıkları söndürüyor. Polka salonu alışılmadık bir derecede sessiz. Minnie, yarı sersemlemiş bir halde, sanki sarhoş edici bir anıya kapılmış gibi, hâlâ yanan tek lambanın ışığında tek başına duruyor)

Minnie: Dedi! Ne dedi? Bir meleğin yüzü!

(Minnie, elleriyle yüzünü kapatıyor ve ardından derin, uzun bir iç çekişle mutluluk duygularını açığa vuruyor)

İkinci Perde

(Wowkle ve Billy'nin konuşmaları Kızılderili oldukları için devriktir)

Wowkle: (Bebeğine ninni söylüyor) "Bebeğim büyük ve küçük, beşiğinin içinde, kocaman aya dokunuyor, küçük parmağıyla. Hao, wari! Hao, Wari!"

Billy: Ah.

Wowkle: Ah.

(Billy masada kurabiye ve süt görüyor ve onları tatmak üzere)

Kremalı Bisküvi. Patronun. Dokunma.

Billy: (Wowkle'nin yanına oturur). Hanımın bana emrediyor. Diyor ki: Billy, evlenmelisiniz.

Wowkle: Wowkle bilmiyor.

Billy: Düğün için babaya ne verecek?

Wowkle: Bilmiyorum.

Billy: Billy'den babana dört dolar vermek ve bir battaniye.

Wowkle: Wowkle diyor ki: o battaniyeyi bebeğimiz için tutmak iyi.

Billy: Bizim bebek.

(Billy bir pipo yakar ve onu Wowkle'ye uzatır. Bir nefes alıyor ve sonra ona geri veriyor)

Yarın kilisede şarkı söylenecek.

Wowkle ve Billy: "Rabbin insana verdiği gün bir ot parçası gibidir, kış ovaya iner, insan hüznü ve ölümlüdür."

Billy: Evlendikten sonra: viski ve inci almak!

Wowkle: Patron burada!

(Minnie elinde bir fenerle kapıda belirir. Wowkle ve Billy sanki kafası karışmış gibi geri çekildiler. Minnie heyecanını gizlemekte zorlanır. Sanki görmeye çalışıyormuş gibi odanın etrafına bakıyor Geldiğinde Johnson üzerinde nasıl bir izlenim bırakacak? Feneri bir çiviye asıyor. Wowkle masanın üzerindeki lambayı yakıyor)

Minnie: Billy, ne zaman müsaitsin?

Wowkle: Yarın.

Minnie: Oldu. Gidebilirsin! (Wowkle'ye) Wowkle, bu gece için iki kişilik akşam yemeği.

Wowkle: Başka biri mi gelecek? Ah! Bir saat önce olmasın...

Minnie: Kapa çeneni. Zaten saat kaç? Yakında burada olacak.

(Minnie çizmelerini çıkarır ve Wowkle' a atar, o da onları bir dolaba koyar)

Al onu! Kırmızı güllerimi nereye koydun?

Wowkle: Uh!

(Wowkle gülleri çıkarır, ateşin yanına koyar ve akşam yemeğini hazırlamaya başlar.

Minnie silahını çekmeceye koyar. Aynaya bakıyor ve saçına birkaç gül yerleştiriyor)

Minnie: Bebek nasıl? Billy bunu sana gerçekten söyledi mi?

Wowkle: Biz var evlenecek.

Minnie: Haydi, bebek için!

Wowkle: Uh! Uh!

Minnie: Bunları giymek istiyorum. Monterey' deki terliklerim. Onları giyebildiğim sürece! Ah! Çok sıkılar! Bana baksana: Sence onları beğenecek mi? Tepeden tırnağa sanki tatildeymiş gibi giyinmek istiyorum.

(Minnie omuzlarına bir şal atıyor ve aynaya bakıyor)

Sonuçta o kadar da kötü değilim.

(Mendiline kolonya döküyor)

Koku bile. Anlıyorsun?

(Edivenlerini giyiyor)

Ve eldivenler. Bir yılı aşkın süredir onları giymedim! Sence çok zarif değil mi?

Johnson: (Kapıyı çalar) Merhaba! Merhaba!

Minnie: (Şaşkın) Wowkle, işte burada!

(Minnie çorapların çamaşır ipine asılı olduğunu fark eder ve kızgın bir şekilde Wowkle'a işaret eder. Wowkle onları kaldır. Minnie aynada tekrar kendine bakar, aceleyle saçına bir gül yerleştirir ve omuzlarına bir şal atar. Yatağın yanında duruyor, görünüşe göre utanmış)

Johnson: (Kapıda elinde bir fenerle) Merhaba!

Minnie: (Utangaç bir şekilde) Merhaba!

Johnson: Dışarı mı?

Minnie: (Oldukça kafası karışmış bir şekilde) Evet. Hayır. Bilmiyorum. Girin.

Johnson: Ne kadar güzel görünüyorsun!

(Johnson, Minnie' yi öpmek üzeredir ama o arkasını döner. Daha sonra Wowkle' ı fark eder)

Beni affet. Fark etmemiştim.

Minnie: (Sanki gücenmiş gibi) Bu kadar yeter, fark etmemiştim.

Johnson: Bana çok hoş görünüyorsun.

Minnie: (Hala kırgın) Biraz fazla abartıyorsun

Johnson: (Yaklaşarak) Beni affetmen için yalvarıyorum.

Minnie: (Ciddi bir şekilde) Üzgün müsün?

Johnson: (Şaka yaparak) Hayır!

(Minnie başını indiriyor ve ardından Johnson'a bakıyor. Bakışları buluşuyor ve kızarıyor. Wowkle, Johnson'ın fenerini söndürüyor ve ardından ateşin yanına sokulmaya gidiyor)

Kalacak mıyım? (Minnie, başını sallar). Teşekkür ederim. Arkadaşlar? Ne düşünüyorsun?

Minnie: Sadece bir düşünce. Bu akşam Polka' ya beni görmek için gelmedin. Peki, seni oraya ne getirdi? Belki yolunu kaybettin. Micheltorena mı? (Wowkle'ye) Wowkle, kahve!

Johnson: (Etrafına bakarken) Ne sevimli küçük bir oda!

Minnie: Beğendin mi?

Johnson: Her yer seninle dolu. Ne kadar tuhaf ve yalnız bir hayat sürdürüyorsun bu yalnız dağ; dünyadan çok uzakta!

Minnie: Ah, hayatımın ne kadar neşeli olduğunu bir bilseydin! Beni götüren küçük bir tayım var. Kırların üzerinde dörtlüye gidiyorum; nergis çayırlarının, yanan karanfillerin arasından; kıyıları yasemin ve vanilya kokan derin nehirler boyunca! Sonra, Sierra dağlarındaki çamlarıma dönüyorum. Gökyüzüne o kadar yakın ki sanki Tanrı benimle oralardan geçiyormuş gibi görünüyor eli üzerimde. Yeryüzünden o kadar uzak ki, girmek için cennetin eşiğini çalma isteği uyandırıyor!

Johnson: Peki kar fırtınaları şiddetlendiğinde?

Minnie: O zaman meşgulüm. Akademi açılıyor.

Johnson: Akademi mi?

Minnie: Madencilerin okulu.

Johnson: Peki ya öğretmen?

Minnie: Kendim

(Minnie Johnson'a tatlılar ikram ediyor)

Biraz kremalı bisküvi?

Johnson: Teşekkür ederim. Okumayı sever misin?

Minnie: Çok fazla.

Johnson: Sana birkaç kitap göndereceğim.

Minnie: Ah, teşekkür ederim, teşekkür ederim! Aşk hikayeleri?

Johnson: Eğer istersen. Onlardan hoşlanıyorsun?

Minnie: Evet! Fazla! Benim için aşk sonsuz bir şeydir! Bir insanı seven birinin onu nasıl sadece bir saatliğine arzulayabildiğini asla anlayamayacağım.

Johnson: Bence yanılıyorsun. Sadece bir saatliğine hayatımızda olup, sonra ölmek isteyen kadınlar var!

Minnie: (Şakacı bir tavırla) Gerçekten mi? Kaç kez öldün?

(Minnie, Johnson'a bir puro ikram ediyor)

Havana' lardan biri mi?

(Wowkle'ya seslenir)

Bir mum!

(Wowkle, Johnson'ın purosunu yakmak için bir mum getiriyor. Sonra Johnson Minnie'yi kucaklamaya çalışıyor ve bu arada güller eziliyor)

Ah, güllerim! Onları benim için harcıyorsun!

Johnson: Neden onları çıkarmıyorsun? Bir öpücük, bir öpücük, sadece bir öpücük!

Minnie: Bay Johnson, kol istemeden önce el istenir!

Johnson: Kalp kabul ettiğinde dudak inkar eder!

Minnie: Wowkle, eve dön! (Johnson'a) Bir, iki saat veya daha fazla kalabilirsiniz.

Wowkle: Ah! Kar!

Minnie: (Gergin bir şekilde Wowkle'ye) Git! Kendini samanın üzerinde dinlendir.

Johnson: Bir öpücük, en azından bir öpücük!

Minnie: (Johnson'nun kollarına düşer) İşte burada, senin!

(Minnie ve Johnson kucaklaşıyorlar, tutkuyla öpüşüyorlar, aniden kapıyı açan ve karın şiddetli bir şekilde içeri uçmasına neden olan sert rüzgarından habersizler. Rüzgâr yavaş yavaş dinliyor, kapı kendiliğinden kapanıyor ve odaya bir sessizlik çöküyor. Dışarıda kış rüzgarının uğultusu hâlâ duyuluyor)

Johnson: Minnie, ne tatlı bir isim!

Minnie: Beğendin mi?

Johnson: Çok fazla! Seni gördüğümde beri seviyorum.

(Johnson, sanki korku ve korku içindeymiş gibi aniden Minnie' den çekilir)

Ah, hayır, bana bakma, beni dinleme! Minnie, bu boş bir rüya.

Minnie: (Anlayamıyor) Neden böyle sözler söylüyorsun? Zavallı bir kız olduğumu biliyorum. Ama seninle tanıştığında kendi kendime dedim ki: O mükemmel ve beni eğitecek. Eğer beni istiyorsa, bana sahip olacak!

Johnson: Tanrı kutsasın! Hoşça kal!

(Johnson, Minnie'yi öper ve ardından kapıya koşar. Kapıyı açtığına odaya ani bir kar fırtınası girer)

Kar yağıyor.

Minnie: Bak! Dağ bembeyaz: Artık gidecek yol yok!

Johnson: Yapmalıyım!

Minnie: Neden? Yarın sizin için yolu açacaklar! Bu kader! Kalmak!

(Dışarıdan üç el silah sesi duyuluyor)

Johnson: Dinle!

Minnie: Dinle! Belki o bir hayduttur! Belki Ramerrez' dir! Bizim için ne önemi var!

Johnson: (Koyu bir sesle) Bunun bizim için ne önemi var?

Minnie: Kal! Bu kader!

Johnson: Kalacağım! Ama sana yemin ederim ki seni bir daha asla bırakmayacağım! Sana yaklaşacağım, kalp kalbe karıştı, sadece seninle!

Minnie ve Johnson: Yaşamın ve ölümün tatlılığı. Bizi asla bırakma!

Johnson: Öpücüğünle dudaklarımı arındır!

Minnie: Aşkım, beni kendine layık kıl!

Johnson: Bu acıyı anlıyor musun? Artık dayanamıyorum! Seni sadece kendim için istiyorum!

Minnie ve Johnson: Sonsuza dek, aşkın kutsal coşkusuyla, daha göz kamaştırıcı bir gökyüzü altında yeni bir hayata doğru! Ah, barış içinde yaşayacağız! İyilikle yaşayacağız! Sevincim ve sevgilim! Seninle sevgilim!

Johnson: Minnie! Minnie!

Minnie: (Yavaşça geri çekilir) Rüya gibiydi: çok güzeldi! Artık birbirimize iyi geceler dilemeliyiz.

(Minnie yatağı işaret ediyor)

İşte yatağın. Ben şöminenin yanında uyuyacağım.

Johnson: (Protesto ederek) Buna asla izin vermeyeceğim!

Minnie: Buna alıştığımı bilmiyor musun? Neredeyse her gece üşüdüğümde o ayı postuna kıvrılıp uykuya dalıyorum.

(Minnie dolapta bir yastık ve battaniye buluyor ve onu şöminenin yanındaki ayı postunun üzerine koyuyor. Bir lambayı söndürmek için sandalyenin üzerine çıkıyor, sonra dolabın arkasına gidiyor ve parlak renkli bir bornozla örttüğü uzun beyaz bir gecelik giyiyor. Johnson, ceketini ve şapkasını yatağın üzerine atıyor. Silahını

kılıfından çıkarıyor, hazırlıyor ve yastığın üzerine koyuyor. Pencereledeki perdeyi çekmek üzereyken Minnie yeniden ortaya çıkar)

Minnie: Artık benimle yattığın yerden konuşabilirsin.

Johnson: Çok şükür!

(Johnson, Minnie'ye bir öpücük atar. Yatağa girmeden önce dışarıdan sesler duyar.

Kapıya gider ve dikkatle dinler. Minnie yatağa yatmadan önce dua ediyor)

Johnson: (Kapının yanından fısıldayarak) Ne olacak?

Minnie: Bu karla karışık bir yağmur.

Johnson: (Kendi kendine) Görünüşe göre insanlar daha arıyorlar.

Minnie: Dalların arasından geçen rüzgar. Bana adını söyle.

Johnson: Dick.

Minnie: Dick, sonsuza dek!

Johnson: Sonsuza kadar!

Minnie: Nina Micheltoarena' yı hiç tanıyor muydun?

Johnson: Asla.

Johnson ve Minnie: İyi geceler!

Nick: (Dışarıdan) Hello! Hello!

Johnson: (Kendi kendine) Arıyorlar!

Minnie: (Ayağa kalkar) Kim olabilir?

Johnson: (Perdelerin arasından bakar ve silahını alır.) Cevap vermeyin!

Minnie: Burada olduğunu onlara söyleme. Jack Rance kıskanıyor.

Nick: (Dışarıdan bağırarak) Ramerrez'i yolda görmüşler.

Minnie: Buraya bana yardım etmeye mi geliyorlar?

(Minnie isteksiz Johnson'ı yatak perdelerinin arkasına iter. Kapıyı açar ve Rance, Ashby, Nick ve Sonora içeri girer; tamamen karla kaplıdırlar)

Sonora: Güvendesin! Her yerim titriyor!

Nick: Zor zamanlar geçirdik!

Minnie: (Merakla) Neden? Neden?

Ashby: Senin için korktular.

Minnie: Benim için mi?

Ashby: Şu senin Johnson...

Nick: Yabancı.

Rance: (Kötü niyetle) Dans partneriniz Ramerrez'di!

Minnie: (Şaşkın) Ne diyorsunuz?

Rance: Sacramento'lu mükemmel Johnson'ımızın bir haydut olduğunu söylemiştik!

Minnie: Ah! Bu doğru değil! Biliyorum!

Rance: Bir daha fazla güvenmemeye dikkat et!

Minnie: Bu doğru değil! Hayır! Yalan söylüyorsun!

Ashby: Bu gece Polka'ya hırsızlık yapmaya geldi.

Minnie: Ama o çalmadı!

Sonora: Hırsızlık yapmadı, bu doğru. Eh, yapabilirdi!

Rance: Nick, Sid onu bu yolu takip ederken gördüğünü söyledi. Bu doğru değil mi Nick?

Nick: Bu doğru!

Rance: (Minnie'ye sabit bir bakışla bakar) Yol burada bitiyor. Onu görmedin mi? Peki nereye gitti?

Nick: (Bir puro izmariti görür) Bu Havana'lardan biri! O burada! Belki de Sid'in geveze olduğu konusunda yanılmışım.

Minnie: (Gururla) Peki haydutun Johnson olduğunu sana kim söyledi?

Rance: (Minnie'ye dikkatle bakarak) Onun kadını!

Minnie: Onun kadını! Kim?

Rance: (Alaycı bir tavırla) Nina.

Minnie: Nina Micheltoarena mı? Onu tanıyor mu?

Rance: O onun sevgilisi! Aldatıldığımızı öğrendikten sonra esir Castro'yla birlikte Palmiyelere giden yolu tuttuk. Orada bekleniyorduk. Nina oradaydı. Bize resmini gösterdi. Bak.

(Rance, Minnie'ye resmi gösterdikten sonra Minnie kahkahalara boğuldu)

Minnie: Ah ah ah!

Rance: Neye gülüyorsun?

Minnie: Ah, hiçbir şey. Ne güzel bir iş seçmiş! Nina!

Sonora: Bir şey öğrendin!

Minnie: Artık çocuklar, geç oldu. İyi geceler.

Sonora: (Nazikçe) Uyumana izin vereceğiz.

Minnie: Teşekkürler. Artık sakinim.

Ashby: Hadi gidelim.

Nick: (Minnie'ye) Eğer istersen kalacağım.

Minnie: Hayır, iyi geceler.

Ashby: İyi geceler.

(Hepsi gidiyor. Minnie, Johnson'ı sakladığı yere çıkarıyor)

Minnie: Dışarı çık! Bizi soymaya geldin!

Johnson: Hayır! Hayır! Herkes beni suçluyor ama...

Minnie: Yalan söylüyorsun! Evet! Bitti! Eğer çalmak değilse neden buradasın?

Johnson: (Minnie'ye yaklaşarak) Ama seni gördüğümde...

Minnie: (Onu kararlı bir şekilde durdurur) Yavaşla! Yavaşla! Tek bir adım bile atma, yoksa yardım çağıracağım! Bir haydut! Ah! Çok şanslıyım! Buradan kendin çıkabilirsin! Gitmek!

Johnson: Sadece bir kelime! Kendimi savunmayacağım, biliyorum, biliyorum! Ama senden çalmazdım! Ben Ramerrez'im, bir serseri olarak doğdum: Bu dünyaya geldiğimden beri adım hırsızdı. Ama babam sağken bunu bilemiyordum. Babamın ölümünün üzerinden altı ay geçti. Annem, kardeşlerim ve kendim için gelecekteki tek servetimiz baba mirası olan bir haydut çetesiydi! Kabul ettim! Bu benim kaderimdi! Ama bir gün seninle tanıştım. Seninle uzaklara gitmeyi hayal ettim. Bir ömür boyu aşkın ile arınmayı. Ve dudaklarım hararetle bir dua mırıldandı: Aman Tanrım! Utancımı asla bilmesin! Yazık! Ne yazık ki! Utancım! Rüya boşunaydı! Artık işim bitti

Minnie: (Etkilendi ama kızgın) Haydut olduğun için Tanrı seni affetsin. Ama ilk öpücüğümü sen aldın ve senin de yalnız benim olduğumu sanıyordum. Çek git! Seni öldürseler! Ne umurumda!

(Minnie'nin kafası karışmıştır. Ancak Johnson çaresiz ve kararlıdır. Johnson, silahları olmadan kapıyı açar, hayatını feda etmeye ve öldürülmeye hazırdır)

Johnson: Hoşça kal.

(Johnson aceleyle ayrılıyor)

Minnie: (Gözyaşlarını silerek) Bitti!

(Dışarıdan iki el silah sesi duyuluyor)

Onu yaraladılar. Ne umurumda ki?

(Minnie kapıya gider ve Johnson'ın düştüğünü duyar. Acı dolu bir çığlıkla kapıyı açar. Johnson yaralı olarak yerde yatıyor. Onu evin içine sürükler)

Johnson: Kapıyı kapatmayın. Ayrılmalıyım!

Minnie: İçeri gel, burada kal! Yaralısın! Burada saklanın!

Johnson: Hayır! Kapıyı aç! Ben ayrılmak istiyorum!

Minnie: Kal! Seni seviyorum! Sen ilk kez öptüğüm adamsın! Ölemezsin!

(Minnie çatı katı merdivenini indiriyor)

Yukarı, çabuk! Yukarı, kendini kurtar! O zaman benimle geleceksin! Uzak! Yapabilirsin, yapmalısın! Cesaretlisin!

(Johnson itiraz eder ama çaresizce gücünü toplar ve merdiveni tırmanır)

Johnson: Artık Dayanamam!

Minnie: Haydi! Seni seviyorum! Haydi!

(Kapıya güçlü bir vuruş duyulur. Johnson çatı katına girdi. Minnie kendini sakınleştiriyor ve ardından kapıya cevap veriyor. Rance elinde silahla içeri girer ve odanın her köşesini dikkatle inceler)

Jack, yeni ne var?

Rance: (Otoriter bir tavırla) Ben Jack değilim. Ben senin lanet Johnson'ını arayan Şerif'im! Onun izini takip ettim. Burada olmalı. O nerede?

Minnie: Ah! Senin şu Ramerrez'ini duymaktan bıktım!

Rance: (Silahını yatağa doğrultarak) Orada! O değil! Ama Vallahi onu yaraladım, bundan eminim! Kaçmış olamazdı!

O, burası dışında hiçbir yerde olamaz!

Minnie: (Sert bir şekilde) O halde onu ara! İstedığınız yeri arayın ve sonra sonsuza dek dışarı çıkın!

Rance: Burada olmadığına yemin eder misin?

Minnie: Neden onu aramaya devam etmiyorsun?

Rance: (Silahını kılıfına sokarak) Peki! Yanılmış olmalıyım!

(Rance aniden dizginsiz bir tutkuyla Minnie'ye döner)

Ama bana onu sevmediğini söyle!

Minnie: (Küçümseyerek) Sen delisin!

Rance: (Minnie'ye yaklaşarak) Görüyorsun ya, senin için deli oluyorum! Seni seviyorum! Seni istiyorum!

(Rance, Minnie'yi şiddetle yakalayarak onu öpmeye çalışır. Onu savuşturur ve odanın içinde kovalar)

Minnie: Alçak! Çık buradan! Dışarı çık!

Rance: Vahşisin! Onu seviyorsun! Ona tutunmak mı istiyorsun? Evet gidiyorum. Ama yemin ederim seni almayacak!

(Rance tehdit dolu bir şekilde elini Minnie'ye uzatırken çatıdan eline bir damla kan düşer. Şaşkınlıkla duruyor)

Ah, tuhaf! Elimde kan.

Minnie: (Titreyerek) Belki de seni tırmaladım!

Rance: Hayır, çizik değil. Bak! Oldukça fazla kan var!

(Rance elindeki kanı mendille temizliyor. Yukarıdan daha fazla kan damlıyor. Rance başını kaldırıp öfkeyle, nefret ve sevinç dolu bir çığlık atar)

O orada!

Minnie: (Umutsuzca onu geride tutar) Hayır! Sana izin vermeyeceğim!

Rance: Bırak beni! Bay Johnson, aşağı gel!

Minnie: Bekle, yapamaz, görüyorsun, yapamaz!

(Rance bir sandalyeye tırmanıyor, merdiveni indiriyor ve silahı çekilmiş halde Johnson'ın önünde duruyor)

Rance: (Sabırsızca) Tanrı aşkına, aşağı in!

(Johnson solgun ve acı içinde aşağıya inmeye başlıyor)

Minnie: (Yalvararak) Rance, bir dakika, bir dakika daha!

Rance: Bir dakika? Neden? Ah, işler ne kadar da değişti! Hala benimle oyun oynamak istiyor musun Sacramento'lu beyefendi?

(Johnson, Minnie'nin yardımıyla merdivenin son basamaklarından iner. Kendini masaya doğru sürükler)

Seçim senin: iple ya da silahla!

(Johnson başı kollarının arasında, masada bayılıyor)

Minnie: (Şiddetle) Yeter, seni cehennemlik adam! Ona baksana, bayıldı! Artık seni duyamaz!

(Minnie, Rance'e yaklaşıyor, ona sabit bakışlarla bakıyor ve ardından heyecanla ona hitap ediyor)

Kendi aramızda konuşalım ve buna bir son verelim! Jack Rance, sen kimsin? Bir kumarbaz. Peki Johnson? Bir haydut. Ben? Bir meyhane ve kumar evinin sahibi. Ben viski ve altınla yaşıyorum. İkimiz de aynıyız! Hem haydutlar hem de dolandırıcılar! Bu gece tutkunuzu giderecek bir cevap istediniz. İşte teklifim!

Rance: Ne demek istiyorsun?

Minnie: Sana bu adamı ve hayatımı teklif ediyorum! Bir poker oyunu!

Eğer kazanırsan, bu yaralı adamı ve beni alırsın. Ama eğer kazanırsam, Jack Rance'in sözüne göre bu adam benim olacak!

Rance: Onu ne kadar seviyorsun! Evet kabul ediyorum! Sana sahip olacağım!

Minnie: Sözü mü?

Rance: Bir beyefendi gibi nasıl kaybedileceğini biliyorum. Ama Tanrı aşkına! Sana susuzluktan yandım, yok oldum. Ama kazanırsam sana sahip olacağım!

(Minnie dolabın açık kapısının arkasına gider. Gizlice çorabının içinde bir şey saklıyor)

Minnie: Bir dakika.

Rance: (Bir deste kartı karıştırır) Ne bekliyorsun?

Minnie: Yeni bir deste arıyorum.

(Minnie masaya yaklaşıyor ve kart destesini bırakıyor)

Kusura bakmayın, gerginim. Bir oyunun bir hayatı belirleyeceğini düşünmek korkunç bir şey. Hazır mısın?

Rance: Hazırım. Kesmek. Sizin.

Minnie: Üç el arasından en iyi ikisi.

Rance: Kaç tane?

Minnie: İki.

Rance: Ona bu kadar tapmanı sağlayacak ne var onda?

Minnie: Sen bende ne buluyorsun?

(İkisi de endişeyle kartlarını izliyor. Minnie kartlarını gösteriyor)

Neye sahipsin?

Rance: (Kartlarını göstererek) Ben, bir kral.

Minnie: Ben, bir kral.

Rance: Jack.

Minnie: Kraliçe.

Rance: Sen kazandın. Sonraki el!

(Minnie karıştırır, Rance'in kesmesini ister ve ardından kartları dağıtır)

Minnie: Kaç tane?

Rance: Bir.

(Minnie, Rance'e bir kart verir. Elini çorabının içinde saklıyor ve sonra beş kart daha alır)

Rance: (Neşeyle) Eşitiz! Ödeştik! Yaşasın!

Minnie: Şimdi belirleyici oyun mu geliyor?

Rance: Evet, kes!

Minnie: (Onu yatıştırmaya çalışarak) Rance, bu acı sözlerim için özür dilerim.

Rance: At!

(Minnie iki kartı atıyor. Rance ona iki tane verir ve üçünü kendisine ayırır)

Minnie: Seni her zaman çok düşündüm Jack Rance ve her zaman da düşüneceğim...

Rance: (Sadece zaferi düşünerek) Sadece seni kollarıma alacağımı düşünüyorum! Üç Kral! Bak seni yendim!

Minnie: (Sanki bayılıyormuş gibi) Jack, çabuk, Tanrı aşkına! Bir şeyler ters gidiyor, hastayım!

Rance: (Aceleyle ayağa kalkar) Sana ne verebilirim?

Minnie: (Dolabını işaret ederek) İşte!

Rance: Ah! Şişe. Anladım. Ama bardak nerede?

(Rance dolaptayken Minnie hızla kartları değiştirir. Elini çorabının içine sakladığı kartlarla değiştirdi)

Minnie: Jack, acele et, yalvarırım, Tanrı aşkına!

Rance: (Minnie'ye bir bardak su getirir) Neden bayıldığımı biliyorum: Oyunu kaybettin!

Minnie: (muzaffer bir tavırla ayağa kalkar) Yanılıyorsun. Bu benim sevincim! Kazandım! Üç as ve bir çift!

(Rance, Minnie'nin kartlarına bakıyor ve ardından şapkasını ve paltosunu alıyor)

Rance: İyi geceler!

(Rance gittikten sonra Minnie kartları havaya fırlatıyor ve sarsılarak gülüyor. Sonunda gözyaşlarına boğuldu ve hâlâ bilinci yerinde olmayan Johnson'ı kucakladı)

Minnie: O benim!

Üçüncü Perde

Nick: Sana yemin ederim, Şerif! Bir anlığına o lanet Johnson ile yollarımızın kesiştiği ilk günlere dönebilmek için on haftalık bahşişlerimin hepsini verirdim.

Rance: (Öfkeyle) O lanetli köpek! Ölümcül bir şekilde yaralanmış gibi görünüyordu. Ve düşününce, o zamandan beri biz karda donarken o oradaydı, Minnie' nin nefesiyle ısınıyordu ve onu okşayıp öpüyordu.

Nick: Ah, Rance!

Rance: Kendi türünde bir hırsız! Bildiklerimi herkese haykırmak isterdim.

Nick: Ve yapmadın. Bu gerçekten bir şövalyeye özgü bir özellik.

Rance: (Acı bir şekilde sırtarak) Ah, evet! Ama söyleyin bana, Minnie o vahşide ne görüyor ya da buluyor?

Nick: Onda aşkı görüyor! Cennet de cehennem de böyledir: Bütün kahrolası dünya aşık oluyor! Minnie için de o an bugün geldi.

(Şafak yavaş yavaş beliriyor. Uzaklardan bağırışlar duyuluyor. Ashby ayağa fırlıyor, atının bağlarını çözüyor ve onu yola doğru götürüyor. Rance ve Nick atın üstündedir)

Ashby: Yaşasın, arkadaşlar! Şerif duydunuz mu? Bundan emindim! Haydut bulundu! Wells Fargo için güzel bir gün.

Madenciler: Merhaba! Merhaba!

Ashby: Duyuyor musunuz? Ah, bu sefer o haydut benden kaçamayacak.!

Rance: Benden daha şanslısın!

Ashby: Şerif, Polka'daki o gecedeki seni anlayamıyorum!

(Silahlı, bıçaklı ve sopalı bir grup adam beliriyor. Hepsi çılgınca bağırıyor)

Ashby: Merhaba! Hepiniz durun! Tanrı aşkına! Silahlarınızı bırakın! Canlı yakalanması lazım! O nerede?

Koro: Kovalanıyor. Orada.

Ashby: Nerede?

Koro: Dağın ötesinde! Vadiye kadar olan orman zaten alarma geçmiş durumda. Ashby, yakında görüşürüz. Güle güle!

Ashby: Ben de sizinle geliyorum!

(Ashby madencilerle birlikte ayrılır. Rance ve Nick yalnız kalır)

Rance: Şimdi ağlıyorsun, ah Minnie, şimdi ağlıyorsun! Yalnız senin için ağladığım geceler boyunca yıkıldım ve sen benim sefaletime güldün! Artık o ağlamalar kahkahalara dönüşüyor! Minnie, şimdi ağlıyorsun, şimdi ağlıyorsun. Sen benim ile alay ettin! Sevdiğin geri dönmeyecek. Onu asacak ip hazır!

Nick: (Geri dönene adamlara) Anlatın! Anlatın! Orada, tepelerde! Ormandan vadiye doğru alarma geçirildiler. Yakında görüşürüz Ashby, hoşçakal!

Madenciler: Etrafı sarılıyor! Yakında! Hurrah! Gidelim! Gidelim!

Nick: Şerif, duydunuz mu?

Rance: Sacramento'lu Johnson, bir iblis sana yardım ediyor! Ama Tanrı'ya yemin ederim ki, eğer seni tuzağa düşürürlerse ve ben sana her azabı yaşatmazsam, yüzüme tükürebilirsin.

Joe, Madenciler: Kaçın!

Rance: Ah! Tanrı tarafından! Nasıl? Nerede?

Harry: Bir ata binmiş!

Harry, Joe, Bello: Adam, Bota'nın (at ismi) üstündeydi. Yakalanmış gibi görünüyordu! Onun için kaçış yolu kalmamıştı! Onu saçından yakaladık, birdenbire...

Rance: Söyle bana!

Harry, Joe, Bello, Madenciler: O alçak, tek darbeyle onu eyerden düşürdüğümüzde atın yelesini tekrar yakaladı, eyerine atladı, mahmuzlarıyla sertçe atı tekmeleyerek bir anda fırladı! Wells Fargo'nun adamları şimdi onu at sırtında kovalıyor! Ashby ve adamları onun hemen arkasında! Dereyi geçtiler! Sanki bir kasırga geçiyormuş gibi! Bakın! Hurrah! Devam edin çocuklar! Av için! Vadiye! Devam edin, hepiniz!

Joe: Bakın, bu Sonora!

Rance, Harry, Joe, Bello: Söyle!

Sonora: Yakalandı!

Madenciler: Nasıldı? O neredeydi? Görmedin mi? Çabuk söyle!

Sonora: Gördüm! Tanrı aşkına! Köpeklerin tuttuğu bir kurda benziyordu! Yakında burada olacak!

Madenciler: Lanet İspanyol!

Rance: Minnie, Minnie, bitti!

Harry, Joe, Bello, Madenciler: Onunla ne yapacağız? Ona mükemmel bir linç var! Ona dans ettireceğiz!

Rance: Ben değildim, konuşmadım, sözümü tuttum!

Harry, Joe, Bello, Madenciler: Ve dans ettiğinde Pam, Pam! Ona hedef tahtasıymış gibi ateş edeceğiz! Pam, Pam!

Madenciler: Dooda, dooda, dooda, dooda day!

Rance: (Minnie'yi düşünerek) Buna değer miydi senin için? Şimdi senin için değeri nedir? Güzel züppeniz kuzey rüzgârında bir ağaçta sallanacak!

Madenciler: Buraya gelir gelmez onu dans ettireceğiz! Hurrah!

Nick: (Billy'ye biraz altın verir) Bu sizin için! İlmiği yapmayı bir süre geciktirin. Bana ihanet edersen bu felaket olur! Yemin ederim dikkatli ol, yoksa seni öldürürüm!

Madenciler: Ölüme! Tuzağa! İspanyol tuzağa düştü

Ashby: (Johnson bağlı önde gelirken) Şerif Rance, bu adamı topluluğa verilmek üzere size teslim ediyorum. Adaleti sağla.

Trin, Harry, Joe, Bello, Happy: Yerine getirecek!

Ashby: (Johnson'a) İyi şanslar yakışıklı beyefendi!

Rance: (Johnson'ın yüzüne puro tütürür) Peki Bay Johnson, nasılsınız? Sizi rahatsız ettiyse bizi affedin.

Johnson: (Küçümseyerek) Yeter ki bu işi çabuk bitirin!

Rance: Ah, işini bitirmek sadece birkaç dakikalık bir mesele.

Johnson: Ben de bunu istiyorum.

Rance: Hepimizin istediği de bu, değil mi?

Trin, Harry, Joe, Bello, Happy, Madenciler: Tuzağa! Ölüme! Hırsız!

Harry: Bütün kırsal bölgeyi yağmaladın!

Bello: Hırsız çeteniz soydu ve öldürdü!

Johnson: Hayır! Hayır!

Trin: Haydut, Monterey filosu senin sarı yüzlü Meksikalı ayak takımı tarafından katledildi! **Happy:** Zavallı Tommy'yi sırtından bıçakladın!

Johnson: Hayır! Bu doğru değil!

Happy, Madenciler: Evet!

Harry: Bir aydan kısa bir süre önce vadide bir postacı öldürüldü!

Bello, Harry, Trin: Onu öldürdün! Ölüme!

Johnson: Hayır! Ben lanetliyim! Ben bir hırsızdım ama asla katil olmadım!

Joe, Madenciler: Hayır, bu doğru değil!

Harry, Madenciler: Eğer öyleyse, sana yardımcı olan şanstı!

Trin: O gece Polka' ya hırsızlık yapmaya geldin!

Sonora: Minnie' nin gözleri ve gülümsemesi seni silahsızlandırdı!

Bello: Hatta onu bizden çaldın! Sen bir altın ve kız hırsızısın!

Madenciler: İspanyol'u ipe koyun! Ölüme! Billy'nin ellerine! Ve ormanın kralı olacaksın!

Trin, Harry, Joe: Sana son dansını yaptıracağız!

Madenciler: Sana Pretty Girl' ün şarkısını söyleteceğiz.

Rance: (İronik bir tavırla) Oğlum, endişelenme! Kesinlikle hiçbir şey değil!

Johnson: Kendinizi alay etmekten koruyun. Ölümü düşünmüyorum ve bunu hepiniz çok iyi biliyorsunuz! Tabanca ya da ilmik ayındır. Kollarımdan birini çözersen kendi elimle boğazımı keserim! Seninle başka bir şey hakkında konuşmak istiyorum: sevdiğim kadın hakkında.

Rance: Onu hâlâ sevmek için iki dakikan var.

Trin, Harry, Joe, Bello, Happy, Madenciler: Bu yeterli! Tanrı aşkına! Onu susturun! Bu ne yüzsüzlük! Hemen işini bitirmek daha iyi! Doğru İpe! Oradan konuşacak!

Sonora: (Yetkili bir şekilde) Bırak konuşsun! Bu onun son isteği.

(Sonora, Johnson'a yaklaşıyor ve ona sabit bir bakışla bakıyor: nefret, hayranlık ve kıskançlık dolu bir bakış)

Johnson: (Şaşırarak) Teşekkür ederim Sonora! Sizden yalnızca onun hatırı için, hepinizin sevdiği kadın için bir merhamet ve bir söz istiyorum: nasıl öldüğümü asla bilmesin!

Rance: Bir dakika ama kısa olsun

Johnson: Bırakın beni özgür ve uzaklarda düşünün. Yeni bir kurtuluş yolunda! Benim dönmemi bekleyecek. Günler geçecek ve geri dönmeyeceğim. Minnie, beni çok sevdi! Ah! Sen benim hayatımdaki tek çiçeğimsin!

Rance: Ah! Yüzsüz! Söyleyecek başka bir şeyin var mı?

Johnson: (Johnson'ın suratına yumruk atar) Hiçbir şey yok. Hadi gidelim!

(Rance asılacak ağacı gösterir. Sonora ipi sarıyor. Johnson ağacın altındaki bir taşın üzerinde durup metanetli bir şekilde kaderini bekliyor. Bir madenci ipi bir dalın üzerinden atıyor, ilmik artık Johnson'ın yüzünün önünde sallanıyor. Ormandan dört nala koşan bir atın sesi duyulur ve bir kadının bağırışları da duyulur. Madenciler ipi bırakıyor ve kimin geldiğini görmek için koşuyor: Gelen Minnie)

Madenciler: Bu Minnie!

Rance: Asın onu!

(Çılgın bir haldeki Rance, Johnson'a doğru koşar ve madencileri rakibini asmaya çağırır, ancak onların tek endişesi yaklaşan Minnie'dir. Minnie atından iniyor, ipi alıyor ve Johnson'ın önünde durup onu koruyor. Madenciler geri adım atıyor. Johnson hareketsiz duruyor, ilmik hala boynunda)

Minnie: Ah! Hayır! Kim cesaret edebilir?

Rance: Adalet bunu istiyor!

Minnie: Ah! Hayır! Kim cesaret edebilir?

Rance: Adalet bunu istiyor!

Minnie: Hangi adaletten bahsediyorsun, yaşlı haydut?

Rance: (Sert bir tavırla) Sözlerine dikkat et kadın!

Minnie: Bana ne yapabilirsin? Senden korkmuyorum! Ah!

Minnie: (Ona sabit bir şekilde Rance' e bakar) Bana ne yapabilirsin? Senden korkmuyorum!

Rance: (Madencileri kışkırtarak) Onu oradan uzaklaştırın! Hepiniz bir avuç kansız korkak mısınız? Bir kadının eteği sizi soldurdu mu? Onu oradan uzaklaştırın! Şu anda!

Minnie: (Madencileri geride tutarak) Haydi! Cesaret edin!

Rance: (Şiddetli ve kızgın) Hadi bitirelim şunu! Adaletin yerini bulması gerekiyor! Bu kadar yeterli!

Madenciler: Yeter! İpe!

(İki adam Minnie'nin arkasına geçip onu omuzlarından tutuyor. Geri çekilip Johnson'a yaklaşıyor ve hızla silahını kaldırıyor)

Minnie: Beni rahat bırak yoksa onu ve kendimi öldürürüm!

(Sonora, kendisini Minnie ile madencilerin arasına yerleştirir)

Sonora: Onu rahat bırakın!

(Geri çekileceğim. Rance bir ağaç gövdesine oturuyor. Sonora, Minnie ve Johnson'la birlikte kalır)

Minnie: (Titreyerek ve öfkelenerek) Hiçbiriniz "yeter" demediniz gençliğimi size feda ettiğim, sıkıntı ve rahatsızlıklarını, küfür ve kavgalarını paylaştığım zamanlar! O zaman kimse "yeter" demedi!

(Madenciler Minnie'nin sözlerinden etkilenerek sessiz kaldılar)

Artık bu adam Tanrı'nın olduğu kadar benim de! Göklerdeki Tanrı onu kutsadı! Çok uzaklara, yeni ufuklara doğru gideceğiz! O haydut zaten orada, benim çatımın altında öldü. Onu öldüremezsin, hayır.

(Madenciler duygusallaşiyor. Kimse Minnie'ye itiraz etmiyor)

Sonora: (Gözyaşları içinde) Ah, Minnie, o altın çalmanın ötesinde, senin kalbini de çaldı!

Minnie: (Büyük bir sevgiyle) İlk olarak benim iyi kalpli Sonora'm onu affedecek.

Sonora: Minnie!

Minnie: Herkesi affedeceğiniz gibi affedeceksiniz.

Madenciler: Hayır. Yapamayız!

Minnie: Eğer istersen yapabilirsin! (Joe'ya dönerek) Joe, sen de onu affetmek istiyorsun.

Bana fundalıklarındaki çiçekler gibi çiçekler sunmamış mıydın?

(Harry'ye dönüp elini okşadı)

Ya sen, Harry, Ölümün eşiğinde olduğun ve seninle ilgilendiğim o kadar çok akşam oldu ki ve o hezeyanın içinde uzaktaki kız kardeşin küçük Maud' un geleceğine inanıyordun. Çok sevdiğin o kişi uzakta.

(Harry ağlamaya başlar)

Sonora: Bu gerekli. Ona çok şey borçluyuz!

Minnie: (Trin'e) Ve sen, Trin' im. Santa Domingo'ya titrek ellerin ile ilk mektuplarını yazarken rehberlik ettiğim kişi.

Sonora: (Bir madenciye) Kararınızı verin!

Happy ve Madenciler: (Başlarını sallayarak) Yapamayız!

Sonora: (Happy' e) Sus! O Haklı! Bu gerekli!

Madenciler: Peki Ashby ne diyecek?

Sonora: Ne isterse söyler! Biz kendi kendimizin patronuyuz! Beyler gelin! Reddetme!

Minnie: Ve sen Happy, sen de yakışıklı, bir çocuğun mavi gözleri var. Ve hepiniz, kalbimdeki iyi ve kaba ruhlu kardeşlerim.

(Minnie silahını yere atar)

İşte buraya! Bu silahı atıyorum! Sizin için olduğum şeye, bir gün size aşkın yüce gerçeğini öğretecek olan arkadaşa, kız kardeşe geri dönüyorum!

Madenciler: Bu korkaklık! Rance'e rağmen yapamayız! İstiyor musun?

Trin, Harry, Joe: Ona karşı koyamıyorum!

Happy: Bize gülecekler!

Sonora: (Diğer madencilere) Siz de gelin! Bunu benim hatırım için yap! Bakın onu ne kadar seviyor!

Happy, Trin: Beni ağlattı!

Harry, Joe, Happy, Madenciler: Ve ne kadar da güzel!

Harry, Joe, Sonora: Minnie her şeyi hak ediyor!

Madenciler: Direnemeyiz!

Minnie: Kardeşlerim, dünyada kendisine kurtuluş yolunun açılmadığı tek bir günahkar yoktur!

Sonora: Sözlerin Tanrı'dan! Onu dünyadaki hiç kimsenin sevmediği kadar seviyorsun! Hepimiz adına onu sana veriyorum!

Johnson: (Birinin elini tutar) Teşekkür ederim kardeşlerim!

Sonora: (Ağlayarak) Git Minnie, hoşçakal!

Madenciler: (Rance hariç) Bir daha asla geri dönmeyeceksin, hayır asla! Güle güle!

Minnie, Johnson: Elveda tatlı ülkem, elveda benim Kaliforniya! Sierra'nın güzel tepeleri, karlar, elveda!

Ek 2: Mektuplar

(Giacomo Puccini'nin La Fanciulla del West operasını hazırladığı sıralarda, en yakın arkadaşı ve destekçisi olan Guilo Ricordi'ye yazdığı mektuplardan birkaç örnek)

Torre del Lago, 15 Temmuz

1907

“Maxwell'den, Belasco ile temas ederek şartlarını öğrenmesini ve dramında birçok kesintiler yapıp, baştanbaşa gözden geçirerek, yeniden düzenlenmesini söylemesini rica ettim. Şartları kabul edilmeyecek gibiyse, bu işe hiç girişmemeyi tercih ederim. Size üçüncü ve dördüncü perdeleri gönderiyorum. Ama bunların değeri pek az. Perdeleri baştan sona değiştirmek gerekiyor. Böylece, bazı iyi kısımları meydana çıkarmak mümkün olacaktır.”

Torre del Lago, 14 Eylül

1907

“Zangarini bana devamlı yazmakta. Birkaç gün sonra materyelle birlikte bana gelecek. Batılı kız' a hiç rahat vermiyorum. Ona olan zaafım hiç değişmedi. Aksine, hiç aklımdan çıkmıyor. Beynimle enerjim beni terk etmezlerse, ikinci bir Bohème doğabilir bu birleşmeden.”

Boscolugno, Pazar

“Burada karaya çıktık. Girl ikinci bir Bohème olacağına benzer. Ama birincisinden daha güçlü ve renkli bir Bohème...Müthiş bir sahne planlıyorum kafamda...Hem de uçsuz bucaksız California'da büyük ağaçlarla kaplı vahşi ormanlarda...Ama bu işi gerçekleştirebilmemiz için figüranlık yapacak 8 ya da 10 beygire ihtiyacımız olacak...”

Torre del Lago, 28 Temmuz 1910

“Opera tamamlandı!

Birkaç kısaltma yaptım. Metinden bazı hoş, ama yararlı şeyleri çıkardım. Hem de on iki 'nci saatte. Bana inanın, şimdi her şey tam az çalışmakta. Son tablo hiç de küçümsenmeyecek bir çalışmanın sonucu. Nefis bir bitiş oldu. Dün akşam, Mahkeme başkanı Carignai ile avukat olarak benim katıldığım toplantıda, Minnie ve suç ortaklarına ait dosya kapatıldı.

Tanrı'ya şükürler olsun!” (Altuna, 1971)